

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑνεΚ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

1ης ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
2021-2027

ΠΕΜΠΤΗ 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2022

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΣ **ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑνεΚ**

1η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ **«ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» του ΕΣΠΑ 2021-2027**

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Διαπίστωση απαρτίας / Έναρξη Συνεδρίασης
2. Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης της 1^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».
3. Έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης.
4. Εισήγηση από τον κ. Γεώργιο Ζερβό, Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & ΤΣ.
5. Σύντομοι χαιρετισμοί (από την πολιτική ηγεσία).
- 6.

II. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» - ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7. Παρουσίαση του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027
 - 6.1 Παρουσίαση των σημαντικότερων στοιχείων του Προγράμματος.
 - 6.2 Ενημέρωση για την εξειδίκευση του Προγράμματος και τον χρονοπρογραμματισμό των προσκλήσεων.
 - 6.3 Μεθοδολογία και κριτήρια επιλογής πράξεων: Παρουσίαση, συζήτηση και έγκριση.

6.4 Εκ των προτέρων αξιολόγηση των Χρηματοδοτικών Μέσων του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

6.5 Ενημέρωση για θέματα Επικοινωνίας και Προβολής του Προγράμματος.

6.6. Παρουσίαση της Εθνικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση (εισήγηση από τη Μονάδα Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της ΕΣΣΕ).

III. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2021-2027.

7. Παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζοντίων θεμάτων.

7.1 Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου της ΠΠ 2021-2027 (ΕΥΘΥ).

7.2 Αναγκαίοι Όροι (ΕΥΣΣΑ).

7.3 Αξιολόγηση και σχέδια αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ).

7.4 Υποστήριξη δικαιούχων (ΕΥΣΣΑ)

7.5 Το ΕΚΤ στην ΠΠ 2021-2027 (ΕΥΣΕΚΤ)

8. Άλλα θέματα

ΠΕΜΠΤΗ 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2022

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Γ. ΖΕΡΒΟΣ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γ. ΖΕΡΒΟΣ): Καλημέρα σας. Αξιότιμα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, κυρίες και κύριοι προσκεκλημένοι, εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αγαπητοί συνάδελφοι Γενικοί Γραμματείς, σας καλωσορίζουμε όλους στη συνεδρίαση της 1^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος, «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027».

Απ' ό,τι βλέπω υπάρχει απαρτία καθώς είναι παρόντα 27 μέλη με δικαίωμα ψήφου, συνεπώς μπορεί να ξεκινήσει η συνεδρίαση. Ξεκινώντας, να δώσω το λόγο στον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τον κ. Άδωνι Γεωργιάδη για ένα σύντομο χαιρετισμό επί τη ευκαιρία της έναρξης των διαδικασιών υλοποίησης του Προγράμματος.

Σύντομοι χαιρετισμοί (από την πολιτική ηγεσία)

A. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ κ. Ειδικό Γραμματέα, κ. Ζερβέ. Θέλω να καλωσορίσω και τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού, τον κ. Διδασκάλου και τη Γενική Γραμματέα του Υπουργείου Εργασίας, και τον κ. Φίρμπα και τον Γενικό Γραμματέα του δικού μας Υπουργείου, Έρευνας και Τεχνολογίας και όλους όσους παρίστανται. Και φυσικά τους συνεργάτες μας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να τους ευχαριστήσω για την πολύ καλή συνεργασία που έχουμε όλο αυτό το διάστημα.

Η προσπάθεια της ελληνικής κυβερνήσεως ήταν από την αρχή να είμαστε στο νέο Πρόγραμμα όσο το δυνατόν περισσότερο γρήγοροι και να φτιάξουμε ένα Πρόγραμμα το οποίο θα είναι όσο το δυνατόν περισσότερο εμπροσθοβαρές.

Η Ελλάδα δεν έχει περιθώριο να χάσει καθόλου χρόνο, οι ιδιαίτερες συνθήκες που προέκυψαν εν τω μεταξύ με τον πόλεμο και την εισβολή στην Ουκρανία και τις πληθωριστικές πιέσεις που δημιούργησαν, έχουν επιτείνει το ζήτημα της ρευστότητας στην ελληνική οικονομία και άρα οι ευρωπαϊκοί πόροι είναι για εμάς απολύτως απαραίτητοι, είναι ζωτικής σημασίας.

Το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027» λοιπόν, το οποίο είναι η κορωνίδα του Προγράμματός μας, με 3,9 δις ευρώ προοριζόμενα να βοηθήσουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, για να εξελιχθούν ως προς τις ψηφιακές τους δυνατότητες και δεξιότητες, αλλά και ως προς την περιβαλλοντική τους συμπεριφορά και το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα.

Ξεκινάμε λοιπόν άμεσα, με μια σειρά προσκλήσεων, έχουμε ήδη ανακοινώσει το πρόγραμμα των 700 εκατομμυρίων ευρώ για τη δυνατότητα αλλαγής εξοπλισμού σε πιο Ψηφιακή και Πράσινη Τεχνολογία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αλλά και την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας για την ιδιοκατανάλωση, για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Αυτό το τελευταίο προέκυψε ασφαλώς, μ' αυτή την πολύ μεγάλη έκταση και ταχύτητα μέσα στην ενεργειακή κρίση, όπου τώρα ξαφνικά, η κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος στη μικρομεσαία επιχείρηση, αποτελεί τεράστιο βάρος για την επιχείρηση και κρίσιμο παράγοντα για την επιβίωσή της, οπότε και πέραν των ούτως ή άλλως στόχων μας για την Πράσινη και Βιώσιμη Ανάπτυξη που είναι κοινός ευρωπαϊκός στόχος και τον πόλεμο κατά της κλιματικής αλλαγής, εδώ έρχεται και η οικονομική ανάγκη, π ουσιαστικά είναι πλέον εξαιρετικά επείγουσα και δε μας επιτρέπει να χάσουμε καθόλου χρόνο.

Παράλληλα όμως, προχωράμε τις προσκλήσεις και για την Έρευνα και την Τεχνολογία, όπου εκεί δίνουμε πολύ μεγάλο βάρος ως κυβέρνηση, θέλω να ευχαριστήσω ιδιαίτερα και τον κ. Δήμα και τον κ. Κυριαζή, γιατί αυτά τα 3,5 χρόνια, η μεταφορά της πρώην Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, και νυν Γενικής Γραμματείας Ένωσης και Καινοτομίας στο Υπουργείο Ανάπτυξης, είχε αντιμετωπισθεί στην αρχή με μια επιφυλακτικότητα και σκεπτικισμό, αλλά έφερε αποτέλεσμα και η ταχύτητα απορρόφησης των πόρων, η δημιουργία του Elevate Greece και τώρα η ταχύτητα που θα βγάλουμε τις προσκλήσεις του νέου Προγράμματος, νομίζω δικαίωσαν αυτή την πολιτική επιλογή του Πρωθυπουργού.

Και βεβαίως μέσα στο Πρόγραμμα έχουμε ως επιλέξιμες δαπάνες και τον Πολιτισμό, όπου εκεί θα μπορέσουν πολλές εταιρείες, να αντλήσουν κεφάλαια για ν' αναδείξουμε την πολιτιστική μας κληρονομιά μ' έναν σύγχρονο τρόπο, έτσι ώστε να βελτιώσουμε τη δυνατότητα των ταξιδιωτών αλλά και των πολιτών μας να έρθουν σ' επαφή με τον ελληνικό πολιτισμό και να τον διαδώσουμε στα πέρατα του κόσμου.

Άρα λοιπόν θέλω να καλωσορίσω τη μεγάλη πρόοδο, να ευχηθώ καλή επιτυχία στη σημερινή Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος και για άλλη μια φορά να ευχαριστήσω ιδιαίτερα όλους σας για την πολύ καλή μεταξύ μας συνεργασία, η οποία δεν είναι μόνο ρητορικό σχήμα και ωραία λόγια να τα λέμε, αλλά φέρνει αποτέλεσμα, το αποτέλεσμα όπως ξέρετε, είναι η Ελλάδα να είναι πρώτη σε απορρόφηση.

Συνολικά στους ευρωπαϊκούς πόρους, το σύνολο όλων των ευρωπαϊκών πόρων, Ταμείο Ανάκαμψης, αγροτικές επιδοτήσεις, ΕΣΠΑ κτλ., είμαστε στη 2^η θέση σε όλη την Ευρώπη.

Στα δύο από τα τρία Ταμεία του ΕΣΠΑ συχνά πρώτοι, άλλοτε δεύτεροι, αναλόγως τη μέρα που το μετράμε, στο Ταμείο Ανάκαμψης σχεδόν πάντα πρώτοι παρά τις αρχικές κάποιων επιφυλάξεις, άρα τρέχει με μεγάλη ταχύτητα η απορρόφηση των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, συμβάλλει σταθερά στην ανάπτυξη του ΑΕΠ, ένα κομμάτι της συλλογικής εθνικής μας επιτυχίας, του +8,4% ανάπτυξη πέρυσι και το +7,8% για το α' εξάμηνο του 2022 φέτος οφείλεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στην αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων και η ταχύτητα με την οποία υλοποιείται το Πρόγραμμα 2021-2027, αποτελεί μια πολύ σημαντική, έμπρακτη απόδειξη της καλής μεταξύ μας συνεργασίας.

Σας ευχαριστώ λοιπόν όλους και εύχομαι καλή σημερινή συνεδρίαση της Επιτροπής.

Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης της 1^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

Έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κ. Υπουργέ. Να πάμε στο σημείο 2 που αφορά την έγκριση της ημερήσιας διάταξης και κυρίως του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας. Το σχέδιο σας έχει κοινοποιηθεί. Από τη στιγμή που δεν εκφράζεται κάποια άποψη, η ημερήσια διάταξη εγκρίνεται ομόφωνα από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, μετά την εισήγησή μου.

Πριν κάνω μια σύντομη εισήγηση, θα ζητούσα από τον Πρόεδρο του Σωματείου Εργαζομένων της ΜΟΔ, τον κ. Καραγεωργόπουλο, να κάνει και αυτός μια σύντομη παρέμβαση, ως είθισται.

Σύντομοι χαιρετισμοί

N. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ κ. Ειδικέ Γραμματέα, γιατί κι εσείς είστε κομμάτια της ΜΟΔ, όπως κομμάτι της ΜΟΔ είναι και οι εργαζόμενοι που βρίσκονται εδώ, που στελεχώνουν το Πρόγραμμα, το ΕΠΑνΕΚ.

Είδα τον Υπουργό, έφυγε τώρα, τέλος πάντων τα είχαμε πει όμως και στη Λάρισα, στην έγκριση των Περιφερειακών Προγραμμάτων όταν κάναμε την παρέμβαση που οφείλαμε και οφείλουμε να κάνουμε, γιατί έχουμε φτάσει σ' ένα σημείο που ένα πρόβλημα χρόνιο πρέπει επιτέλους να βρει λύση.

Θέλω να θυμίσω, γιατί και πολλά μέλη της Επιτροπής έχουν ξανακούσει τις παρεμβάσεις που κάνουμε στα Προγράμματα στις Επιτροπές Παρακολούθησης, αλλά και αξιότιμα μέλη εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ότι οι 1.000 εργαζόμενοι που στελεχώνουν τη ΜΟΔ Α.Ε. και τα Προγράμματα Παρακολούθησης και Ελέγχου των Κοινοτικών Πλαισίων, είναι αυτοί που συμβάλλουν κυρίως, στην υλοποίηση των Προγραμμάτων και στη μεγάλη επιτυχία για την οποία άκουσα και πριν τον Υπουργό να επαίρεται για την πρώτη θέση που θα λάβουμε στην απορρόφηση της περιόδου 2021-2027.

Και παρ' ό,τι είναι γνωστό ότι πλέον τα στελέχη της ΜΟΔ έχουν υψηλή τεχνογνωσία, υψηλή εμπειρία, υψηλές δεξιότητες, εν τούτοις, βιώνουμε ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα εσωτερικό στις Υπηρεσίες και στις Διαχειριστικές Αρχές. Το έχουμε πει, το έχουμε καταδείξει σε όλες μας τις παρεμβάσεις. Πρόσφατα ο Υπουργός στην έγκριση των Περιφερειακών Παραγωγικότητα στη Λάρισα είπε ότι είναι ένα δίκαιο αίτημα, ότι πρέπει επιτέλους να αρθούν οι ανισότητες που έχουν δημιουργηθεί, όχι μόνο μετά τη συρρίκνωση των εισοδημάτων που έχουν υποστεί από τα μνημόνια, αλλά και από τον Ν. 4205/13 που διόγκωσε ακόμα περισσότερο τις ανισότητες στο εσωτερικό των Υπηρεσιών και δημιούργησε δυσμενείς συνθήκες σε ό,τι αφορά την εύρυθμη λειτουργία τους.

Είναι ένα πρόβλημα το οποίο το έχουμε καταδείξει και στους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι στις δυο πρόσφατες συναντήσεις -είναι που είχαμε κάνει και παρεμβάσεις σε ό,τι αφορά το Πρόγραμμα της Τεχνικής Βοήθειας- οι ίδιοι εκπρόσωποι έχουν εκφράσει τη συμπάραστασή τους. Έχουν πει ότι πρέπει επιτέλους οι εργαζόμενοι της ΜΟΔ να πάρουν αυξήσεις, διότι σ' ένα καθεστώς που είναι δύσκολο σε ό,τι αφορά τα δημοσιονομικά, σ' ένα καθεστώς με έντονο πληθωρισμό, που αγγίζει το 12%, σ' ένα καθεστώς που έχει συρρικνώσει τα νοικοκυριά και τα εισοδήματα, πρέπει επιτέλους αυτό το κομμάτι το διχαστικό που ταλανίζει τις Υπηρεσίες και τους εργαζόμενους για πάνω από μια δεκαετία, να πάρει τέλος.

Και παρ' ό,τι η πολιτική ηγεσία έχει δείξει, είδα και τον Πρόεδρο της ΜΟΔ εδώ, το έχουμε καταδείξει και σ' εκείνον και το αντιμετωπίζει όπως και όλοι οι

υπόλοιποι Αξιωματούχοι της πολιτικής ηγεσίας με θετικό τρόπο, μέχρι σήμερα δεν έχει υπάρξει κανένα αποτέλεσμα. Και αυτό που θέλουμε τώρα, είναι φτάνοντας επιτέλους -γιατί μετά από τόσα χρόνια, η υπομονή έχει φτάσει πλέον στα όριά της- θέλουμε επιτέλους να υπάρξει η κατάλληλη θεσμική παρέμβαση από την πολιτική ηγεσία, έτσι ώστε αυτό το θέμα που είναι ένα κομμάτι, ένα πολύ μεγάλο αγκάθι, να πάρει τέλος.

Και βέβαια εδώ αναρωτιόμαστε πώς είναι δυνατόν, άλλες διατάξεις, περιπτώσεις ρυθμίσεων να προχωράνε και το κομμάτι αυτό το οποίο είναι αποδεδειγμένα κατανοητό, είναι αποδεδειγμένα δίκαιο για μια άρση, για ένα δίκαιο σύστημα αμοιβών στους κόλπους των Διαχειριστικών Αρχών και των Ειδικών Υπηρεσιών, δεν έχει φτάσει ακόμα στο κομμάτι που θα έπρεπε, για να μπορούμε να προχωρήσουμε και να δημιουργήσουμε και τις συνθήκες που έχουμε κάνει μέχρι τώρα.

Διότι πρέπει να θυμίσω ότι μιλάμε εδώ σ' ένα Πρόγραμμα και σε εργαζομένους της ΜΟΔ που το 2019 ήταν στην πρώτη γραμμή όταν εμείς τότε διεκδικούσαμε την έγκριση της Συλλογικής Σύμβασης. Είναι πολύ σημαντικό αυτό ν' ακούγεται, διότι και τότε, μετά από πολυήμερες κινητοποιήσεις ήταν στην πρώτη γραμμή, έβαλαν πλάτη σε όλο το σύστημα για να μπορέσουμε να έχουμε έγκριση της Συλλογικής Σύμβασης και να προχωρήσουμε και να κάνουμε βήματα μπροστά.

Άρα λοιπόν, αυτό το κομμάτι για το οποίο έχει δεσμευτεί δημόσια και ο Υπουργός και φτάνουμε στην τελική ευθεία, πρέπει να πούμε ότι είμαστε πλέον αποφασισμένοι. Θα το πάμε μέχρι τέλος και θέλω να πιστεύω ότι αυτό το οποίο έχει καταδειχθεί σε όλους τους τόνους, ακόμα και από τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι οποίοι έχουν πει επανειλημμένως ότι ένα κομμάτι της απόδοσης, ένα κομμάτι της επιτυχίας βασίζεται στους εργαζόμενους, ότι πρέπει επιτέλους να προχωρήσουμε μπροστά και να υπάρχει αυτή η δίκαιη αμοιβή, η δίκαιη ανταπόδοση των κόπων, των προσπαθειών τους και βέβαια όλο αυτό το κομμάτι που φέρνει τις επιτυχίες στη χώρα για τις οποίες επαίρεται η πολιτική ηγεσία, να πάρει τέλος.

Θεωρώ ότι πρέπει -θέλουμε αυτό να το καταδείξουμε εδώ, θέλουμε τη συμπαράσταση και από εσάς Ειδικό Γραμματέα, ως άνθρωπο της ΜΟΔ, το έχουμε πει και στον Γενικό Γραμματέα ΕΣΠΑ ο οποίος είναι και αυτός άνθρωπος της ΜΟΔ, με όσες δυνάμεις μπορούν- να προχωρήσουμε στη λύση αυτού του θέματος. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστώ Πρόεδρε. Ο Γενικός Γραμματέας ΕΣΠΑ και Δημοσίων Επενδύσεων κ. Σκάλκος, λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων δεν παρευρίσκεται σήμερα στη συνεδρίαση. Στη θέση του, ο Γενικός Διευθυντής, ο κ. Φίρμπας, θα κάνει ένα σύντομο χαιρετισμό.

Ι. ΦΙΡΜΠΑΣ: Ευχαριστώ κ. Ειδικέ. Καλημέρα σε όλους, σιδεροκέφαλοι ως μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του νέου Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

Είναι μια μέρα που στην πράξη κηρύσσει την έναρξη μιας νέας προγραμματικής περιόδου, με νέες φιλόδοξες επιδιώξεις και στόχους. Ακριβώς δηλαδή όπως είναι και το ΕΣΠΑ της περιόδου 2021-2027, να το πω και στον πλήρη τίτλο του για ν' αρχίσουμε να το μαθαίνουμε, είναι «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης» πλέον και όχι «Πλαισίου Αναφοράς». Αλλά το αρκτικόλεξο το διατηρήσαμε γιατί είναι ένα επιτυχημένο brand.

Η επιτυχία όμως δε βασίζεται στα brands, βασίζεται στην επίτευξη των στόχων. Και οι στόχοι του Προγράμματος, για τη νέα περίοδο είναι πραγματικά φιλόδοξοι και αναδεικνύουν, όπως μπορεί κανείς να δει και από τα επιμέρους στοιχεία, μια πραγματική αλλαγή υποδείγματος αναπτυξιακού στη νέα προγραμματική περίοδο.

Οι στόχοι που έχουν τεθεί στις περισσότερες των περιπτώσεων, είναι ακόμα υψηλότεροι και από αυτούς που κατά τον κανονισμό θα ήταν οι ελάχιστοι που πρέπει να συγκεντρωθούν οι πόροι. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα, είναι ο Στόχος Πολιτικής 1 για μια πιο «έξυπνη Ευρώπη», αν θέλετε για μια πιο «έξυπνη Ελλάδα» στη δική μας περίπτωση, που είναι πολύ υψηλότερος του ελάχιστου ποσοστού που προβλέπεται από τον νέο Κανονισμό.

Το ίδιο εξαιρετικά υψηλός και φιλόδοξος είναι ο στόχος στον Στόχο Πολιτικής 2 για μια πιο Πράσινη Ελλάδα, όπου συγκεντρώνονται εξαιρετικά υψηλά ποσοστά, όπως το 30% του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης ή το 37% του Ταμείου Συνοχής. Αυτά είναι πάρα πολύ υψηλοί στόχοι, που σε συνδυασμό και με αντίστοιχες δράσεις άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων (Ταμείο Ανάκαμψης), μπορούν να δώσουν μια πραγματική αναπτυξιακή ώθηση στις καινούργιες κατευθύνσεις.

Και λέω για καινούργιες κατευθύνσεις, διότι τα νούμερα δείχνουν ότι εκεί που στο παρελθόν, τότε που εγώ ξεκινούσα την καριέρα μου στα Κοινοτικά

Προγράμματα, προ αμνημονεύτων ετών, είχαμε περίπου το 50% στις υποδομές και κυρίως υποδομές μεταφορών, τώρα, αυτό το κομμάτι έχει πέσει σε μονοψήφιο ποσοστό.

Ο Στόχος Πολιτικής 4 ο οποίος είναι εξαιρετικά σημαντικός και αφορά τον άνθρωπο θα το έλεγα, αφορά στην κοινωνική ένταξη, στην κοινωνική Ελλάδα, είναι επίσης ένας εξαιρετικά σημαντικός στόχος, και αυτό το Πρόγραμμα με τη συμμετοχή του Κοινωνικού Ταμείου (γιατί είναι διατομεακό το Πρόγραμμα) νομίζω ότι επίσης θα συμβάλλει στους υψηλούς στόχους που αναδεικνύονται κυρίως από τους πόρους που συγκεντρώνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ που για πρώτη φορά, φτάνει σε τόσο υψηλά και ποσοστά αλλά και σε απόλυτους αριθμούς πόρων.

Τέλος, υπάρχει ένας εξαιρετικά ενδιαφέρων στόχος που αναδεικνύει το θέμα της τοπικής ανάπτυξης, του local development και του από κάτω προς τα πάνω σχεδιασμού. Είναι ο Στόχος Πολιτικής 5 ο οποίος έχει επίσης ένα εξαιρετικά υψηλό ποσοστό, υψηλότερο και αυτό από την κανονιστική κατεύθυνση, και που αφορά τα προγράμματα που γίνονται σε τοπικό επίπεδο και σε Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, είτε αυτές είναι Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη είτε είναι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, είναι τοπικά σχέδια.

Γιατί το αναφέρω ιδιαίτερος εδώ: Διότι μέσα εκεί, συστατικό στοιχείο είναι επίσης και η επιχειρηματικότητα, οπότε θα λειτουργεί συμπληρωματικά με το Πρόγραμμα.

Εμείς, ως Εθνική Αρχή Συντονισμού -εκτός από αυτό που καταφέραμε σε συνεργασία με όλους εσάς και σας ευχαριστούμε πραγματικά για τον σχεδιασμό και την έγκριση των Προγραμμάτων, που δε θα κουραστούμε να το λέμε, είναι από τα πρώτα, το ΕΣΠΑ, και από τα πρώτα στην Ευρώπη, όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα τα εγκεκριμένα- έχουμε αυτή τη στιγμή μια υποχρέωση (θα τα πούμε και στη συνέχεια), να τροφοδοτήσουμε το σύστημα με το απαραίτητο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

Στο επόμενο διάστημα, θα υπάρχει η πλήρης ανάπτυξη αυτού μέχρι το σημείο της ένταξης. Ήδη είναι έτοιμα να υποδεχθούν προσκλήσεις τα Πληροφοριακά Συστήματά μας, τόσο το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του ΕΣΠΑ όσο και αυτό που αφορά στις κρατικές ενισχύσεις, ώστε ακώλυτα, να μπορέσουν τα Προγράμματα να βγουν στις προσκλήσεις που αναφέρθηκαν προηγούμενα και ν' αρχίσει η υλοποίηση του ΕΣΠΑ.

Ευχαριστώ και πάλι την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εξαιρετική συνεργασία που είχαμε. Τους ευχαριστούμε γιατί ήταν συνεργάτες σε αυτή τη σκληρή διαπραγμάτευση, αλλά νομίζω επωφελή για την ποιότητα των Προγραμμάτων. Ευχαριστούμε όλους ως Εθνική Αρχή Συντονισμού, και τις Διαχειριστικές Αρχές και τις Επιτελικές Δομές και τους Φορείς για τη συνεργασία, και νομίζουμε ότι όλα θα πάνε καλά από δω και πέρα με τη βοήθειά σας. Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

**Εισήγηση από τον κ. Γεώργιο Ζερβό, Πρόεδρο της Επιτροπής
Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», Ειδικό Γραμματέα
Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & ΤΣ.**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Τώρα, θα μου επιτρέψετε να κάνω μια σύντομη εισήγηση αναφορικά με τη στρατηγική και τη στοχοθεσία του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027».

Όπως γνωρίζουμε όλοι, τη δεδομένη χρονική στιγμή βρισκόμαστε σ' ένα μεταίχμιο, την ολοκλήρωση της υλοποίησης του Προγράμματος ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020 και την έναρξη των διαδικασιών εφαρμογής του προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027».

Σ' ένα μεταίχμιο βρίσκεται και το ευρύτερο περιβάλλον, και η ελληνική οικονομία και η ελληνική κοινωνία, όπου καλούμαστε ν' ανταποκριθούμε στις συγκεκριμένες ανάγκες της. Από την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα των επιχειρήσεων, λόγω της κρίσης της πανδημίας, πλέον η στρατηγική του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, στρέφεται στις δράσεις για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Προς την κατεύθυνση αυτή έτρεξαν και οι διαδικασίες σχεδιασμού του Προγράμματος την τελευταία διετία. Ήδη από το φθινόπωρο του 2020, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης, έθεσε ως προτεραιότητα τις γρήγορες διαδικασίες σχεδιασμού του Προγράμματος και τη γρήγορη έγκριση κατά προτεραιότητα του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

Αυτό υλοποιήθηκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Στις 15 Ιουνίου του 2022, το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» ήταν το πρώτο Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2021-2027 το οποίο εγκρίθηκε για τη χώρα και παράλληλα ήταν το πρώτο μεγάλο Πρόγραμμα Επιχειρηματικότητας που εγκρίθηκε στο σύνολο των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τι επιδιώκεται μέσω του Προγράμματος: Επιδιώκεται, όπως είπα, ο καινοτόμος και έξυπνος οικονομικός μετασχηματισμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Και υπάρχουν κάποιες βασικές στρατηγικές επιλογές οι οποίες διέπουν το Πρόγραμμα αυτό.

Πρώτο χαρακτηριστικό είναι η στροφή της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής από την ανάκαμψη, την ανθεκτικότητα και την επανεκκίνηση των επιχειρήσεων λόγω της κρίσης της πανδημίας, στην ανάπτυξη της Ανταγωνιστικότητας υψηλής προστιθέμενης αξίας. Όλα αυτά γίνονται μέσα από 4 Προτεραιότητες: Έρευνα και Καινοτομία, Ενισχύσεις προς τις Επιχειρήσεις, Αξιοποίηση Χρηματοδοτικών Εργαλείων και Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Κεφαλαίου.

Δεύτερον, υπάρχει σαφής διαχωρισμός των δράσεων μεταξύ των πολλών χρηματοδοτικών μέσων που υπάρχουν σήμερα στη χώρα. Και εντός και εκτός ΕΣΠΑ. Αυτό είναι πάρα πολύ βασικό, να υπάρξουν συνέργειες μεταξύ του μεγάλου αριθμού πηγών χρηματοδότησης, όχι μόνο όμως προγραμματικά, αλλά και σε επίπεδο εφαρμογής.

Τρίτη βασική επιλογή, ένα μεγάλο μέρος του Προγράμματος στους τομείς επένδυσης, θα εξειδικεύεται και θα υλοποιείται με βάση το μοντέλο της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, η οποία συνδέει την Έρευνα και την Καινοτομία με την Επιχειρηματικότητα σε 8 Τομείς, και η οποία, όπως πληροφορηθήκαμε χτες, είναι υπό έγκριση πλέον από τις Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Τέταρτον: Έχουν αυξηθεί και έχουν σαφώς οριοθετηθεί οι πόροι για την Έρευνα και Καινοτομία σε σχέση με το διατιθέμενο προϋπολογισμό, ενώ παράλληλα αποτυπώνεται σαφώς η πρόθεση για αισθητή αναβάθμιση του ρόλου της βιομηχανίας και της μεταποίησης στο ΕΣΠΑ.

Πέμπτο: Όπως προείπα, εκτός των επιχορηγήσεων, μ' έναν σημαντικό προϋπολογισμό 920 εκατομμυρίων ευρώ, στηρίζεται η πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην αξιοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων. Για πρώτη φορά δημιουργήθηκε διακριτός Άξονας Προτεραιότητας για τον σκοπό αυτό, με καθοριστική εδώ τη συνεισφορά της Αναπτυξιακής Τράπεζας.

Έκτον: Ένα μέρος των διατιθέμενων πόρων, πηγαίνει για την επίτευξη των κλιματικών στόχων που έχουν τεθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εδώ ανταποκρινόμαστε στις προκλήσεις για τη διπλή μετάβαση, την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση.

Τέλος, υπάρχουν σαφείς προβλέψεις περαιτέρω δραστηκής απλοποίησης των διαδικασιών υποβολής αξιολόγησης και υλοποίησης όλων των δράσεων του Προγράμματος. Όλοι γνωρίζουμε ότι στην περίοδο της πανδημίας, υλοποιήθηκαν μ' ένα δραστικό απλοποιημένο σύστημα όλες οι δράσεις για την ενίσχυση των επιχειρήσεων λόγω των επιπτώσεων αυτής.

Αποτέλεσμα, να υπάρξει άμεση υποβολή με απλές διαδικασίες, άμεση αξιολόγηση και άμεση εκταμίευση των διατιθέμενων πόρων. Ήταν μια πολύ μεγάλη επιτυχία, η οποία έγινε χάρις στις προσπάθειες και της Διαχειριστικής Αρχής και όλων των αρμοδίων εμπλεκόμενων Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και έφερε θεαματικά αποτελέσματα. Το κεκτημένο αυτό και θα διατηρηθεί και θα συνεχιστεί.

Τέλος, θα ήθελα να ενημερώσω όλα τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, ότι η Ειδική Γραμματεία σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς έχει ολοκληρώσει το σύνολο των θεσμικών προαπαιτούμενων ενεργειών σύμφωνα με τον Ν. 4914, για την άμεση ενεργοποίηση του Προγράμματος.

Έχει υπογραφεί και δημοσιευθεί η απόφαση αναδιάρθρωσης της Διαχειριστικής Αρχής, έχει συγκροτηθεί η Επιτροπή Παρακολούθησης, έχουν διαμορφωθεί κριτήρια επιλογής πράξεων για τις προσκλήσεις οι οποίες θα εκδοθούν άμεσα, έχει ενεργοποιηθεί η διαδικασία της εξειδίκευσης και προφανώς ο προγραμματισμός των προσκλήσεων, ο οποίος σας έχει κοινοποιηθεί.

Στο διάστημα των δυο τελευταίων μηνών έχουν ληφθεί από τους αρμόδιους Φορείς Πολιτικής οι προτάσεις τους με βάση το στρατηγικό τους σχεδιασμό. Στοχεύουμε, οι πρώτες προσκλήσεις του ΕΣΠΑ 2021-2027, να εκδοθούν στο πλαίσιο του παρόντος Προγράμματος και θα αφορούν τον ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τις δράσεις που αφορούν την έρευνα και την καινοτομία.

Διαπιστώνεται προφανώς ότι έχει υιοθετηθεί μια στρατηγική εμπροσθοβαρούς ενεργοποίησης του Προγράμματος. Αυτό είναι αληθές και αποτελεί βασική πολιτική επιλογή του Υπουργείου Ανάπτυξης. Δε θέλουμε να ξαναγίνουν πράγματα τα οποία επέφεραν ζητήματα στην εφαρμογή των Προγραμμάτων στην πορεία. Δεν πρόκειται να ξαναχαθούν δυο χρόνια μετά την έγκριση των Προγραμμάτων, όπως έγινε το 2015 και το 2016.

Θα υπάρξει άμεση ενεργοποίηση όχι μόνο για το παρόν Πρόγραμμα, αλλά για όλα τα Προγράμματα με την έκδοση προσκλήσεων και την έναρξη της υλοποίησης των δράσεων.

Είναι σαφές, κυρίες και κύριοι, ότι αυτή τη στιγμή, όπως είπα, βρισκόμαστε σ' ένα μεταίχμιο. Καλούμαστε ως μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης να λάβουμε αποφάσεις για ν' αντιμετωπίσουμε τις διαχειριστικές προκλήσεις εφαρμογής, ταυτόχρονης εφαρμογής δυο Προγραμμάτων, του Προγράμματος ΕΠΑνΕΚ 2014-2020 μέχρι την ολοκλήρωσή του στο τέλος του 2023 και την έναρξη εφαρμογής του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

Εδώ πρέπει όλοι, και η Διαχειριστική Αρχή αλλά και όλοι οι εταίροι οι οποίοι έχουν την αρμοδιότητα, είτε αυτές είναι Επιτελικές Δομές, είτε Γενικές Γραμματείες, είτε δικαιούχοι, να προχωρήσουν με αισθητά γρηγορότερους ρυθμούς σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, είτε αφορούν την ωρίμανση των δράσεων είτε αφορούν τις διαδικασίες υλοποίησης. Και είμαστε έτοιμοι να στηρίζουμε κάθε προσπάθεια προς αυτήν την κατεύθυνση.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να παροτρύνω όλα τα μέλη αλλά και όλους τους εκπροσώπους, να επιδιώξουν μια ενεργό και συνεχή συμμετοχή σε όλες τις φάσεις, σε όλες τις διαδικασίες. Και στη φάση του σχεδιασμού και στη φάση της ωρίμανσης και στη φάση της υλοποίησης των δράσεων αυτών.

Στόχος μας είναι να υλοποιηθούν δράσεις με αποτελεσματικότητα, με υψηλή προστιθέμενη αξία προς όφελος και της ελληνικής οικονομίας αλλά και των πολιτών.

Τώρα θα ήθελα να δώσω το λόγο στους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Να ξεκινήσω από τη Διευθύντρια της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, της DG EMPLOY, την κα Kauffmann.

B. KAUFFMANN: Καλημέρα σας. Αγαπητέ κ. Ζερβέ, κυρίες και κύριοι, είναι μεγάλη χαρά που βρίσκομαι σήμερα εδώ μαζί με τους συναδέλφους μου από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, από τη μια πλευρά και από τη Γενική Διεύθυνση για την Περιφερειακή Ανάπτυξη από την άλλη, προκειμένου να παρακολουθήσουμε τις εργασίες σχετικά με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027».

Οφείλω να ομολογήσω ότι η συνεργασία με τις Ελληνικές Αρχές υπήρξε εκπληκτική και θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε πάρα πολύ γι' αυτήν. Θα ήθελα επίσης να συγχαρώ τις Ελληνικές Αρχές για την έγκαιρη υιοθέτηση αυτού του πολύ σημαντικού Προγράμματος.

Το εν λόγω Πρόγραμμα και τα συνοδευτικά έγγραφα, αναπτύχθηκαν μέσα σε μια εποχή που σηματοδοτήθηκε από κρίσεις. Γνωρίζουμε βεβαίως ότι η ανάπτυξη του Προγράμματος, συνέπεσε με το ξέσπασμα της πανδημίας, η οποία δεν έχει τελειώσει ακόμα, μια πανδημία η οποία είχε τεράστιο αντίκτυπο στην κοινωνία και στην οικονομία όλων των χωρών.

Και τώρα βεβαίως, βιώνουμε τον πόλεμο στην Ουκρανία, που έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των τιμών της ενέργειας, αυξημένο πληθωρισμό, και που βεβαίως έχει ένα πολύ σημαντικό αντίκτυπο στην οικονομία και στα νοικοκυριά. Όλα αυτά, αποτελούν το υπόβαθρο του υφισταμένου Προγράμματος και βεβαίως ταυτόχρονα υπάρχουν και όλες οι υπόλοιπες προκλήσεις που έχουν να κάνουν με τη μετάβαση της οικονομίας.

Αναφέρομαι στις μεσοπρόθεσμες προκλήσεις για την «πράσινη οικονομία», θα μπορούσαμε να τη χαρακτηρίσουμε και «μπλε οικονομία» στην περίπτωση σας. Στο πλαίσιο αυτής της κρίσης, διαπιστώσαμε ότι κάποιες διαφορές που υπήρχαν στο παρελθόν, παραμένουν ακόμα ή έχουν γίνει ακόμα πιο έντονες. Και θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι σε τέτοιο πλαίσιο, η υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Πυλώνα για τα Κοινωνικά Δικαιώματα παραμένει ένα πάρα πολύ σημαντικό στοιχείο. Και θα έπρεπε να το έχουμε πάντα κατά νου, κάτι βεβαίως που γνωρίζουν πάρα πολύ καλά οι Ελληνικές Αρχές και πράγματι λαμβάνουν σοβαρά υπ' όψιν.

Το όραμα για το μέλλον: Είναι πάρα πολύ σημαντικό να πούμε ότι η Ελλάδα έχει υιοθετήσει τρεις πολύ σημαντικούς στόχους για το 2030, ξεκινώντας από το στόχο ότι έως το 2030, το 70% του πληθυσμού ηλικίας 20-64 θα πρέπει να έχει απασχόληση.

Στη συνέχεια ο δεύτερος στόχος, 40% όλων των ενηλίκων στην Ελλάδα θα πρέπει να συμμετέχουν σε εκπαίδευση ενηλίκων μέχρι το 2030 και ο τρίτος στόχος, 7,3% λιγότεροι άνθρωποι να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και πάλι αυτός ο στόχος να επιτευχθεί μέχρι το 2030. Και πιστεύω ότι αυτό το πρόγραμμα, άμεσα ή έμμεσα, θα συμβάλει στην επίτευξη αυτών των στόχων.

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Χρονιάς για τις Δεξιότητες που θα γιορτάσουμε την επόμενη χρονιά σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θα ήθελα να πω ότι η Ελλάδα έχει εκφράσει την υποστήριξή της προς την πρωτοβουλία αυτή και έχει δώσει ιδιαίτερη

ώθηση για την ανάπτυξη δεξιοτήτων για όλους τους πολίτες αλλά και για τη βελτίωση υφισταμένων δεξιοτήτων και την απόκτηση νέων.

Αν απαντήσουμε στην πρόκληση των δεξιοτήτων, θα καταφέρουμε να δώσουμε και μια απάντηση στην έλλειψη προσωπικού και να δώσουμε και μια απάντηση σε θέματα ανεργίας. Στη συνέχεια, η διαχείριση της πράσινης μετάβασης, είναι και αυτό ένα θέμα που συνδέεται με τις δεξιότητες, και βεβαίως συνδέεται και με την ανταγωνιστικότητα υψηλής αξίας, στην οποία αναφέρθηκε ο κ. Ζερβός.

Για αρκετό καιρό -πιστεύω ότι και οι Ελληνικές Αρχές το γνωρίζουν πάρα πολύ καλά- έχουμε παρατηρήσει ότι η ανάπτυξη των δεξιοτήτων αποτελεί μια βασική περιοχή προτεραιότητας δεδομένου ότι έχει παρατηρηθεί ότι υπάρχει χαμηλή απόδοση ως προς τις ψηφιακές δεξιότητες. η συμμετοχή των ενηλίκων είναι χαμηλή και μάλιστα αν συγκρίνουμε αυτό με το στόχο που έθεσαν οι Ελληνικές Αρχές, δηλαδή 40% του ενήλικου πληθυσμού να συμμετέχει σε εκπαιδευτικές προσπάθειες, βλέπουμε ότι υπάρχει πάρα πολύς δρόμος να διανύσουμε.

Βλέπουμε επίσης ότι πολλές φορές και σε πολλές χώρες, υπάρχει μία υπερπληθώρα πολύ εξειδικευμένων ανθρώπων, ενώ σε άλλες υπάρχει έλλειψη αυτών. Η στήριξη της Ελλάδας για την αναβάθμιση δεξιοτήτων θα είναι πάρα πολύ σημαντική και θα βοηθήσει πολλούς ανθρώπους να βρουν εισοδο στην αγορά εργασίας αλλά και να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας στο σύνολό της, που είναι και ο στόχος αυτού του Προγράμματος.

Το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» θα συμβάλλει πάρα πολύ στην επίτευξη όλων αυτών των στόχων, δεδομένου ότι επικεντρώνεται στην ανάπτυξη της αυτοαπασχόλησης, στην προώθηση της επιχειρηματικότητας καθώς και στην ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για την υφιστάμενη αγορά εργασίας.

Θα έλεγα ότι ο βαθμός αυτοαπασχόλησης στην Ελλάδα θεωρείται πολλές φορές η λύση στη δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι να βρουν εργασία. Βεβαίως τώρα όμως υπάρχει και η ανάγκη να μετασχηματίσουμε αυτήν την αυτοαπασχόληση σε μια υγιή επιχειρηματική δραστηριότητα. Και θα σας καλούσαμε να μάθετε από προηγούμενες εμπειρίες και από στοχευμένες δράσεις που έχουν υλοποιηθεί και μπορεί να αποτρέψουν την αναζήτηση εργασίας σε άλλες χώρες.

Όσον αφορά τις δράσεις για την εκπαίδευση και την πιστοποίηση, εργαζόμενοι οι οποίοι συμμετείχαν στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2014-2020»,

θα πρέπει να έχουν την τύχη να ενισχύσουν ακόμα περισσότερο τις δεξιότητές τους και να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί ακόμα. Αυτό θα γίνει μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Επιτρέψτε μου τώρα ν' αναφερθώ σε κάποια σημαντικά σημεία που θα είναι πολύ σημαντικά για την παρακολούθηση του υφιστάμενου Προγράμματος. Πρώτα απ' όλα είναι πολύ σημαντικό, οι συμπληρωματικότητες των διαφόρων δράσεων να είναι εγγυημένες. Και αναφέρομαι σε δράσεις που αφορούν τις Πράσινες και της Ψηφιακές Δεξιότητες.

Αυτές συνδέονται με τις δράσεις για τους ανθρώπινους πόρους και για την κοινωνική συνοχή και, μάλιστα, αναθεωρούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Συνδέονται επίσης με επενδύσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και αυτές θα τυγχάνουν παρακολούθησης ούτως ώστε τα μέτρα του Προγράμματος να υλοποιούνται και να προσφέρουν την αναμενόμενη προστιθέμενη αξία.

Όσον αφορά την Αρχή Εταιρικής Σχέσης θα πρέπει να εφαρμόζεται/να συνοδεύεται από ευρείες διαβουλεύσεις, στις οποίες θα συμμετέχουν η Κοινωνία των Πολιτών, οι εκπρόσωποι εργαζομένων και εργοδοτών και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, προκειμένου έτσι να τηρούνται όλα τα βήματα της διαδικασίας.

Όσον αφορά τους αναγκαίους όρους, θα πρέπει αυτοί να πληρούνται και να τηρούνται διαρκώς εντός των χρονοδιαγραμμάτων της συγκεκριμένης προγραμματικής περιόδου. Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος, θα εξετάζει όλα αυτά τα βήματα και θα διασφαλίζει την τήρησή τους. Είναι πλέον στιγμή να επιλέξουμε τον δρόμο για ένα πιο πράσινο και ψηφιακό μέλλον, δεδομένου ότι αυτό θα συμβάλλει στην ανθεκτικότητα των οικονομικών και κοινωνικών συστημάτων και επίσης στην προστασία των πιο ευάλωτων ανθρώπων και θα μειώσει τον κίνδυνο ένδειας και αποκλεισμού.

Γ' αυτό σας καλούμε να σχεδιάσετε όσο το δυνατό γρηγορότερα τις δράσεις του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», δεδομένου ότι αυτό θα βελτιστοποιήσει τ' αποτελέσματα της κοινής προσπάθειας. Τα διδάγματα που έχουμε αντλήσει από προηγούμενες εμπειρίες, δείχνουν ότι πρέπει να έχουμε επικαιροποιημένη προσέγγιση με λιγότερες προσκλήσεις ενδιαφέροντος και μεγαλύτερη εστίαση στη χαρτογράφηση καθώς και στην εξατομικευμένη προσέγγιση στους νέους, ενίσχυση του επιχειρηματικού δυναμικού μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης καθώς και συνταίριασμα των δεξιοτήτων με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Οι Υπηρεσίες

της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα συνεχίσουν να σας παρέχουν υποστήριξη προκειμένου ν' αναπτύσσετε πιο αποτελεσματικές πολιτικές και δράσεις.

Ανυπομονούμε πραγματικά για τη συζήτηση που θ' ακολουθήσει και σας ευχόμαστε το καλύτερο γι' αυτό το πολύ σημαντικό Πρόγραμμα. Σας ευχαριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κα Kauffmann. Πριν δώσω το λόγο στον εκπρόσωπο της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής, τον κ. Rasmussen, πρέπει να τονίσω ότι με τους συναδέλφους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κάναμε για την έγκριση του Προγράμματος μια 18μηνη πολύ σκληρή, πολύ επίπονη αλλά και πολύ υψηλού επιπέδου διαπραγμάτευση. Θεωρώ ότι το παραγόμενο αποτέλεσμα, που είναι το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα», αφήνει ικανοποιημένα και τα δυο μέρη. Κύριε Rasmussen έχετε το λόγο.

A. RASMUSSEN: Πράγματι, το είπαμε και πιο πριν αλλά πάντα χαίρομαι να το λέω, η Ελλάδα ήταν η πρώτη χώρα που υπέβαλλε το Εταιρικό Σύμφωνο 6 μήνες πριν από οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος. Και παρά το γεγονός αυτό, δεν ήταν μία εύκολη συμφωνία εταιρικής σχέσης, πραγματικά όπως είπατε κι εσείς, ήταν αποτέλεσμα αρκετά έντονων διαπραγματεύσεων αλλά και οι δυο πλευρές ολοκλήρωσαν τις διαπραγματεύσεις αισθανόμενες μεγάλη ικανοποίηση.

Το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» ήταν το πρώτο Πρόγραμμα που υιοθετήθηκε στο πλαίσιο αυτού του Εταιρικού Συμφώνου. Ήταν ένα από τα πρώτα Προγράμματα που υιοθετήθηκαν στην Ευρώπη. Οπότε μπορούμε να τικάρουμε αυτό το κουτάκι, ότι είχαμε δηλαδή μια έγκαιρη υιοθέτηση και είχαμε ικανοποιητικά στρατηγικά αποτελέσματα γι' αυτό το Πρόγραμμα.

Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων οι Έλληνες εταίροι έδειξαν την προθυμία τους αλλά και την ικανότητά τους να μάθουν από κάποιες αποτυχίες του παρελθόντος αλλά και από πολλές επιτυχίες. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι στο παρελθόν είχαμε και τεράστιες επιτυχίες. Ας αναφερθούμε στο EquiFund, το οποίο είναι παράδειγμα προς μίμηση για όλα τα κράτη μέλη.

Σήμερα, στο πλαίσιο της Επιτροπής Παρακολούθησης, θα προβούμε στην εξειδίκευση του 1/3 του Προγράμματος και έτσι θα ξεκινήσουμε τις διάφορες δραστηριότητες. Πιστεύω ότι δεν υπάρχει καλύτερο χρονοδιάγραμμα ή καλύτερη ατζέντα από αυτά που έχουμε σήμερα. Μαζί λοιπόν ας κάνουμε τικ και σε αυτό το κουτάκι.

Μιλήσαμε ήδη αρκετά για το θέμα της απορρόφησης. Έχετε δίκιο, η απορρόφηση θα πρέπει να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των ανησυχιών μας, οποιαδήποτε στιγμή. Αν δεν υπάρχει απορρόφηση, δεν υπάρχει καμία δραστηριότητα. Η απορρόφηση είναι ουσιαστικά ο οικονομικός δείκτης για τις δραστηριότητες που υλοποιούνται εκεί έξω. Είναι ο καλύτερο δείκτης που έχουμε.

Αν δε φτάσουμε στην πλήρη απορρόφηση, σημαίνει ότι δε θα μπορέσουμε να υλοποιήσουμε την πλήρη δραστηριότητα ή ν' αδράξουμε τις ευκαιρίες που βρίσκονται ενώπιόν μας. Αλλά δεδομένου ότι βρισκόμαστε σε μια κατάσταση, σε μια συγκυρία, όπου η Ελλάδα δεν αντιμετωπίζει κανένα πρόβλημα απορρόφησης, μπορούμε να περάσουμε στο δεύτερο πολύ σημαντικό στοιχείο, αυτό της ποιότητας.

Μόνο μια φορά, μόνο όταν εγγυηθείτε ότι οι δραστηριότητες που έχετε σχεδιάσει έχουν ξεκινήσει, μπορείτε να στραφείτε στο θέμα της ποιότητας. Και βεβαίως, ο έλεγχος της ποιότητας είναι μια συνεχιζόμενη προσπάθεια, δε σταματά ποτέ. Η ποιότητα δε φτάνει ποτέ στο αναμενόμενο επίπεδο. Και αυτό το λέω διαρκώς και συνεχώς σας καλώ να βελτιώσετε αυτό, ή να βελτιώσετε το άλλο, αλλά αυτός είναι και ο ρόλος μας. Και είναι και ρόλος δικός σας ταυτόχρονα.

Είμαστε ένα ζωντανό εργαστήριο, μεγάλης κλίμακας. Είναι μια παλιά πολιτική πλέον, δεδομένου ότι ξεκινήσαμε στα τέλη της δεκαετίας του '80. Τώρα βρισκόμαστε στην 8^η προγραμματική περίοδο. Άρα είναι η 8^η φορά που ξεκινάμε και πρέπει κάθε φορά ν' αναρωτιόμαστε τι έχουμε μάθει. Είμαστε καλύτεροι σε σχέση με το παρελθόν; Αυτό δεν ισχύει πάντα, είναι η αλήθεια.

Γι' αυτό και μαζί πρέπει να καθιστούμε τον διάλογο για τα Προγράμματά μας αρκετά ζωντανό και ζωντανό. Επίσης, ο τρόπος που συνεργαζόμαστε με τους δικαιούχους, πρέπει να είναι ένας τρόπος που βασίζεται στην κριτική. Εμείς πρέπει ν' ασκούμε κριτική στις διαδικασίες μας προκειμένου να διασφαλίζουμε ότι αυτές θα είναι ωφέλιμες για τους δικαιούχους και προκειμένου να διασφαλίζουμε ότι δε θα παίρνουν χρόνο απ' αυτούς αλλά και από εμάς.

Όσον αφορά τα σχόλια που έκανε ο εκπρόσωπος της ΜΟΔ, πολύ σημαντικά, εν τούτοις θα συζητήσουμε για την εξέλιξη της ΜΟΔ στο πλαίσιο του Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας. Είναι μέσα στην ατζέντα μας, δεδομένου ότι θέλουμε η ΜΟΔ να συνεχίζει να εργάζεται ως ένας σημαντικός εταίρος πίσω από τα Προγράμματα, είναι πολύ σωστό να έχουμε τη ΜΟΔ, η ΜΟΔ να είναι ισχυρή και λειτουργική.

Η μέση ηλικία της ΜΟΔ είναι 53 χρόνια, εγώ είμαι μεγαλύτερος οπότε μπορώ να πω ότι το 53 ως μέσος όρος ηλικίας είναι αρκετά υψηλός. Θέλουμε νέο αίμα, θέλουμε νέα μυαλά και θέλουμε βεβαίως και από τη ΜΟΔ να λειτουργεί στις βέλτιστες δυνατές συνθήκες. Κι εμείς, θέλουμε να συμβάλλουμε σε αυτές τις συνθήκες.

Άρα πρόκειται για μια πολύ σημαντική συζήτηση αυτή που θα έχουμε. Οι περισσότερες αποφάσεις που θα ληφθούν θα πρέπει να ληφθούν από τις Ελληνικές Αρχές. Εν τούτοις έχουμε κι εμείς ένα ρόλο να παίξουμε, δεδομένου ότι συγχρηματοδοτούμε ένα σημαντικό μέρος της ΜΟΔ. Άρα έχουμε και το δικαίωμα να περιμένουμε ποιότητα και αποδοτικότητα.

Ως αντάλλαγμα βεβαίως, εμείς θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε την προσπάθεια στο σύνολό της. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης θα παρεμβαίνουμε όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο. Ταυτόχρονα, λαμβάνουν χώρα και τεχνικές συναντήσεις όπως γνωρίζετε, μεταξύ των Ευρωπαϊκών Υπηρεσιών και της Διαχειριστικής Αρχής.

Θα ήθελα να υπενθυμίσω στους νεοαφιχθέντες στην Επιτροπή Παρακολούθησης ποιος είναι ο ρόλος της. Η Επιτροπή Παρακολούθησης, είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο των δράσεων, ενώ η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των διαφόρων δράσεων και των λεπτομερειών.

Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι υπεύθυνη ενώπιον των υπολοίπων Ευρωπαϊκών Θεσμών. Συνεπώς πρέπει να υπάρχει μια αλυσίδα ευθύνης, η οποία βεβαίως αφορά τη Διαχειριστική Αρχή.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ουσιαστικά επιβλέπει την όλη διαδικασία, επιβλέπει λοιπόν τη διαδικασία αλλά έχει και δυο πολύ σημαντικές λειτουργίες. Πρώτα απ' όλα, έχει τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων. Πώς; Στηρίζοντας τα κριτήρια επιλογής και επιλεξιμότητας. Καταλαβαίνετε ότι είναι πολύ σημαντικός ρόλος δεδομένου ότι μπορείτε να επηρεάσετε το κατά πόσο οι προσκλήσεις είναι προς τη σωστή κατεύθυνση ή όχι.

Επίσης, κατά πόσο είναι σωστά δομημένες και λειτουργικές. Κατά πόσο πληρούν τις δικές σας προσδοκίες αλλά και τις προσδοκίες των εμπλεκόμενων φορέων που εσείς μπορεί να εκπροσωπείτε. Έχετε όμως κι άλλον έναν σημαντικό ρόλο. Εσείς δηλαδή να ορίζετε τις αδρές γραμμές και στη συνέχεια να αφήνετε τη Διαχειριστική Αρχή υπεύθυνη για τις λεπτομέρειες.

Εσείς ουσιαστικά, όπως σας είπα, μπορεί ν' αλλάζετε ένα ποσοστό εδώ, ένα ποσοστό εκεί, το οποίο βεβαίως θα έχει έναν αντίκτυπο σε άλλα σημεία. Γι' αυτό και είναι πάρα πολύ σημαντικό, εσείς να έχετε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, προκειμένου αυτή στη συνέχεια να προβαίνει στις απαιτούμενες διορθωτικές εκκινήσεις.

Στη συνέχεια, όσον αφορά τις τροποποιήσεις του Προγράμματος, θα γίνουν πολλές τροποποιήσεις, δεδομένου ότι η κοινωνία αλλάζει, η οικονομία αλλάζει και εσείς έχετε τον έλεγχο των τροποποιήσεων αυτών. Οι αλλαγές είναι συνεχείς και δε θα σταματήσουν ποτέ. Οπότε, εσείς μπορείτε να έχετε τον έλεγχο των αλλαγών αυτών.

Όσον αφορά τώρα το θέμα της ποιότητας, θέλουμε να είμαστε αρκετά προσηλωμένοι και να παραμένουμε σε σταθερή τροχιά. Στο παρελθόν υπήρχαν πολλοί λόγοι προκειμένου ν' αφαιρέσουμε κάποια σημεία του Προγράμματος για τη διαχείριση των κρίσεων. Για την πανδημία έκανε εξαιρετικό έργο μπορούμε να πούμε, ως προς τη μείωση των επιπτώσεων που προκάλεσε η κρίση αυτή στην Ελλάδα. Αλλά δυστυχώς έβγαλε και πολύ σημαντικά πακέτα της χρηματοδότησής μας που ήταν για άλλους στρατηγικούς σκοπούς. Τώρα βιώνουμε την ενεργειακή κρίση, έχουμε αυξανόμενο πληθωρισμό, έχουμε πολλές εταιρείες να υποφέρουν απ' αυτό, για άλλη μια φορά. Έχουν σταματήσει ποτέ να υποφέρουν; Αυτό είναι το ερώτημα. Αλλά, πάντα θα υπάρχουν και άλλοι λόγοι...

Γι' αυτό και πρέπει να προβαίνετε σε ad hoc και ευέλικτες λύσεις. Πρέπει όμως κι εμείς να είμαστε ευέλικτοι και πρέπει να διασφαλίσουμε ότι θ' αναπτύξουμε μια στρατηγική για μια μακροχρόνια περίοδο. Έχουμε μια εξαιρετική ευκαιρία, δεδομένου ότι έχουμε 8 χρόνια μπροστά μας. Λίγα κράτη μέλη έχουν αυτή την πολυτέλεια, δηλαδή να έχουν τόση πολλή χρηματοδότηση διαθέσιμη για επενδύσεις, για μια τόσο μακρά χρονική περίοδο.

Και εμείς θα πρέπει ν' αδράξουμε την ευκαιρία, προκειμένου να είμαστε στρατηγικοί, ευέλικτοι. Εμείς θα σας βοηθήσουμε αλλά ταυτόχρονα ζητάμε από εσάς να επικεντρωθείτε στα βασικά στοιχεία της ΜΟΔ που είναι όπως σας είπα, πολύ σημαντική για τα Διαρθρωτικά Ταμεία στην Ελλάδα.

Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ για τη διοργάνωση αυτής της Επιτροπής Παρακολούθησης και για την εκκίνησή της εγκαίρως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε για τις τοποθετήσεις σας. Θα δώσουμε τώρα το λόγο στην κα Φέτση, που είναι η Προϊσταμένη της Διαχειριστικής Αρχής, για να κάνει την παρουσίαση του Προγράμματος.

Στο σημείο αυτό, πρέπει να δημοσίως να ευχαριστήσω και να συγχαρώ τη Διαχειριστική Αρχή και για τη δουλειά της όλο αυτό το διάστημα, αλλά κυρίως για την υψηλού επιπέδου δουλειά που έγινε στη διάρκεια της διαπραγμάτευσης και οδήγησε στην έγκριση του συγκεκριμένου Προγράμματος.

II. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» - ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Παρουσίαση του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027.

Παρουσίαση των σημαντικότερων στοιχείων του Προγράμματος.

A. ΦΕΤΣΗ: Καλημέρα σας, θα ήθελα κι εγώ από την πλευρά της Διαχειριστικής Αρχής να σας καλωσορίσω όλους σε αυτή την 1^η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του νέου Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», να σας ευχαριστήσω για τη συμμετοχή και να ευχαριστήσω και τον Ειδικό Γραμματέα για τα καλά λόγια που μόλις ακούσαμε και με αυτή και με πολλές άλλες ευκαιρίες.

Ξεκινώντας την παρουσίαση για το νέο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα», θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι τις τελευταίες δυο εβδομάδες βρίσκεται αναρτημένη η περίληψη του Προγράμματος, μαζί με τη συνοπτική περιγραφή των Προτεραιοτήτων, Ειδικών Στόχων, ενδεικτικών Δράσεων και Δικαιούχων, για τα μέλη και ουσιαστικά για όλους από τη στιγμή που είναι στο ανοιχτό κομμάτι του διαδικτύου μας, να μπορούν να δουν όλα αυτά τα δεδομένα συνοπτικά.

Επίσης να πω ότι και οι παρουσιάσεις μπορούν να διανεμηθούν. Θα κάνω μια προσπάθεια να είμαι όσο το δυνατόν πιο σύντομη για να κερδίσουμε τον χρόνο μια και σήμερα έχουμε ένα πολύ στενό χρονοδιάγραμμα.

Για τη σημασία του νέου Προγράμματος, μίλησαν πολλοί από την αρχή, αν και είναι προφανής, είναι πάντα αυτό από το οποίο ξεκινάμε: Το νέο Πρόγραμμα, διάδοχο του ΕΠΑνΕΚ, βρίσκεται στο επίκεντρο της αναπτυξιακής προσπάθειας της χώρας, για την ενίσχυση της παραγωγικότητας και την αύξηση της εξωστρέφειάς της,

τη μετατροπή των επιχειρήσεων από εσωστρεφείς σε εξωστρεφείς και τη λειτουργία τους εν τοις πράγμασι ως μοχλό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Εστιάζει στους εξωστρεφείς και ανταγωνιστικούς τομείς της οικονομίας, στη μετάβασή τους σ' ένα αναπτυξιακό πρότυπο που καθοδηγείται από την οικονομία της γνώσης, στοχεύοντας στην αύξηση της συμμετοχής των διεθνών εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών στο εθνικό προϊόν της χώρας, στο πλαίσιο της επανεκκίνησης της οικονομίας μετά την πανδημία αλλά και της θωράκισης της από νέες και αναδυόμενες προκλήσεις και κινδύνους.

Βασικό εργαλείο, όπως αναφέραμε πολλές φορές, είναι η Εθνική Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, που συνδέει την Έρευνα και την Καινοτομία με την Επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. 3,88 δισ. ευρώ είναι οι διαθέσιμοι πόροι, από τους οποίους ποσοστό περίπου 20,5% είναι η εθνική συμμετοχή ενώ τα υπόλοιπα προέρχονται από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία, το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+.

Τα ποσοστά αυτά μαζί με τα ποσά στα οποία αντιστοιχούν, τα βλέπουμε στη διαφάνεια, ενώ αν θέλουμε να δούμε και την κατανομή στις Περιφέρειες, είναι η τρέχουσα διαφάνεια. Το Πρόγραμμα είναι Τομεακό, έχει τα χρήματα όμως με βάση μια περιφερειακή ποσόστωση.

Εδώ βλέπουμε την περιφερειακή κατανομή. Αυτό το οποίο θα πρέπει να σημειώσουμε είναι ότι το Πρόγραμμα έχει τους υφιστάμενους περιορισμούς περιφερειακής κατανομής που έχει το ΕΣΠΑ κι έτσι, απ' όλους αυτούς τους πόρους για την Αττική μαζί με το Νότιο Αιγαίο που είναι οι περισσότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες, Περιφέρειες μετάβασης μάλλον με τη νέα ορολογία, έχουμε το 22% μόνο των πόρων.

Αυτό είναι κάτι που θα πρέπει να το έχουν στο νου τους όλοι όσοι ενδιαφέρονται για το Πρόγραμμα. Προχωρούμε να δούμε λιγάκι πώς σχεδιάστηκε αυτό το Πρόγραμμα, τι έπρεπε να λάβει υπ' όψιν του για να μπορέσουμε να το φέρουμε στο σημείο που το βλέπουμε σήμερα.

Έπρεπε να λάβει υπ' όψιν εθνικές και ευρωπαϊκές προτεραιότητες, πολιτικές, αλλά και διάφορες εξειδικευμένες μελέτες που συνδέονται με τους τομείς του. Πολύ σύντομα θα πούμε εδώ πέρα το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, το Σύμφωνο της Εταιρικής Σχέσης, Περιφερειακής Ανάπτυξης, όπως μας είπε ο κ. Φίρμπας, τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη χώρα, την Έκθεση της χώρας του 2019

και του 2020, το Σχέδιο Ανάπτυξης για την ελληνική οικονομία, τη γνωστή Έκθεση Πισσαρίδη, τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού που είναι η στρατηγική της χώρας για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό, φυσικά την Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης αλλά από την άλλη πλευρά και διάφορες εξειδικευμένες μελέτες από τους κοινωνικούς/θεσμικούς εταίρους, αλλά και από δημόσιους φορείς, Ινστιτούτα, που έχουν να κάνουν με την επιχειρηματικότητα, με θέματα Ανθρώπινου Δυναμικού ως πόρο ανάπτυξης, με την ψηφιακή και τεχνολογική ωριμότητα της οικονομίας κτλ.

Και σε αυτή την κατηγορία βέβαια ανήκει και το Εθνικό Σχέδιο Μεταρρυθμίσεων της χώρας. Όλα αυτά λοιπόν λήφθηκαν υπ' όψιν, αλλά μαζί με αυτά, υπήρξε και μια απόφαση που πήραμε, να στηριχθούμε/ ν' αξιοποιήσουμε μελέτες που προκηρύχθηκαν και υλοποιήθηκαν την τελευταία περίοδο και είχαν το διπλό ρόλο, αφ' ενός μεν να αποτιμήσουν τι έγινε στο αντίστοιχο αντικείμενο την περίοδο 2014-2020 αλλά και βάσει και της εμπειρίας (αξιοποιώντας την εμπειρία) να προτείνουν πώς πρέπει να πάμε στη νέα περίοδο.

Αυτές οι μελέτες αφορούσαν το ανθρώπινο δυναμικό στον τομέα βέβαια της Ανάπτυξης, στον τομέα του ΕΠΑνΕΚ, την επιχειρηματικότητα, τη βιομηχανία, το εμπόριο, τον τουρισμό, ενώ παράλληλα υπήρξε και μια μελέτη που έγινε ειδικά για την προετοιμασία του προγράμματος για τα χρηματοδοτικά εργαλεία, σύμφωνα με τις προβλέψεις και του κανονισμού που ισχύει την περίοδο αυτή.

Οι 4 πρώτες μελέτες που βλέπουμε και στη διαφάνεια, λόγω του διπλού αυτού χαρακτήρα τους, παρουσιάζονται κατ' ανάγκη στη συνεδρίαση της 6^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ, γιατί συνδέονται όπως είπα και με την αποτίμηση του Προγράμματος. Για τη μελέτη που κάναμε για να τεκμηριώσουμε λίγο τις επιλογές για τα χρηματοδοτικά εργαλεία, υπάρχει χωριστή παρουσίαση.

Για την Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης η οποία είναι και εγκεκριμένη από τις 30/6/2022 σε εθνικό επίπεδο, θα κάνει μια αναλυτική παρουσίαση ο κ. Γκούμας στην ενότητα III, «Ειδικά Θέματα». Να πούμε μόνο αυτό, ότι το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» είναι το σημαντικότερο εργαλείο για τη στήριξη της ΕΣΕΕ και παράλληλα η ΕΣΕΕ αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για το Πρόγραμμα.

Σημαντικός ήταν και ο ρόλος της διαβούλευσης με τους εταίρους μας σε όλη την περίοδο, για να οριστικοποιηθεί το Πρόγραμμα, περισσότεροι από 76 φορείς συμμετείχαν επίσης στις διαδικασίες για την περίοδο μέχρι να εγκριθεί το

Πρόγραμμα. Και από τη στιγμή που εγκρίθηκε, στόχος μας είναι η ανατροφοδότηση κατά την υλοποίηση και την εφαρμογή.

Ήδη αυτή η Επιτροπή νομίζω ότι αποτελεί το πρώτο επίσημο βήμα και διαβούλευσης με τους εταίρους, που προβλέπονται στην Επιτροπή τουλάχιστον, ένα σημαντικό κομμάτι δηλαδή, στην παρούσα διαδικασία.

Βασικές κατευθύνσεις -νομίζω τις ανέφερε και ο Ειδικός Γραμματέας- επιγραμματικά να πούμε είναι, όχι απλώς η εναρμόνιση με την Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης αλλά, με βάση και την αξιοποίηση της προηγούμενης εμπειρίας, η συνεχής παρακολούθηση της εφαρμογής, αξιολόγηση προόδου και εφαρμογή διορθωτικών κινήσεων. Η στρατηγική μας από την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα των επιχειρήσεων πλέον κατευθύνεται πολύ ξεκάθαρα σε δράσεις ανταγωνιστικότητας υψηλής προστιθέμενης αξίας, ενίσχυση του ρόλου της έρευνας και της καινοτομίας, ενίσχυση της βιομηχανίας και μεταποίησης με βάση βέβαια τους δυναμικούς κλάδους που θα προκύψουν, συμβολή στους στόχους της κλιματικής αλλαγής, στο βαθμό που οφείλει το Πρόγραμμα σύμφωνα με τους εθνικούς στόχους και τους στόχους του ΕΣΠΑ.

Και βέβαια, τελευταίο αλλά καθόλου λιγότερο σημαντικό, είναι η ενίσχυση των παρεμβάσεων για το Ανθρώπινο Δυναμικό. Στο Πρόγραμμά μας έχουμε ένα σημαντικό κομμάτι από το ΕΚΤ+ αλλά έχουμε και στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ τον Ειδικό Στόχο 1.4 που έρχεται έτσι από μια άλλη σκοπιά να συμβάλλει στο θέμα του Ανθρώπινου Δυναμικού στο πλαίσιο της αναπτυξιακής αυτής προσπάθειας.

Εδώ τώρα φτάνουμε στο καθαρό κομμάτι, να περιγράψουμε λίγο τις προτεραιότητες. Λέμε ότι το «Ανταγωνιστικότητα» είναι το διάδοχο Πρόγραμμα του ΕΠΑνΕΚ, ωστόσο πλέον είναι ένα Πρόγραμμα όπως ανέφερε και ο Ειδικός Γραμματέας που δεν έχει τόσο πολλούς τομείς. Έχει Επιχειρηματικότητα, Έρευνα και Καινοτομία.

Τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις τις χρηματοδοτούμε είτε με επιχορηγήσεις είτε με χρηματοδοτικά εργαλεία και έχουμε και το ανθρώπινο δυναμικό. Αυτές ακριβώς οι λέξεις κλειδιά, περιγράφουν και τους Άξονες του Προγράμματος. Πλέον δεν τους λέμε Άξονες, τους λέμε Προτεραιότητες. Βλέπουμε και την κατανομή, έχουμε την Έρευνα και την Καινοτομία, Επιχειρηματικότητα και Ανταγωνιστικότητα, τα χρηματοδοτικά εργαλεία ως χωριστό άξονα, το ανθρώπινο δυναμικό και την Τεχνική Βοήθεια.

Εδώ βλέπουμε τα ποσοστά στα οποία αντιστοιχεί ο κάθε Άξονας, το πόσους πόρους κατέχει. Έχει νομίζω μια καλή ισορροπία με βάση και την προηγούμενη περίοδο και τις ανάγκες βέβαια, το τι αντιπροσωπεύει ο κάθε Τομέας.

Αν δούμε λίγο την 1^η Προτεραιότητα που είναι η Ενίσχυση της Έρευνας και Καινοτομίας, εδώ ουσιαστικά θέλουμε ν' αλλάξουμε, προσπαθούμε να μεταφέρουμε το ελληνικό σύστημα καινοτομίας. Στοχεύουμε να ρίξουμε βάρος σε πρωτοβουλίες που αναδεικνύουν τον ρόλο των εξελίξεων και των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην παραγωγή και στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

Βασικές κατηγορίες: έχουμε δυο Ειδικούς Στόχους, το 1.1 και το 1.4. Το 1.1, που είναι το σημαντικότερο, ο κλασικός κορμός των δράσεων, αποσκοπεί στην ενίσχυση ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίησης προηγμένων τεχνολογιών. Εδώ έχουμε ουσιαστικά 5 βασικές είτε δράσεις είτε, θα λέγαμε και ομάδες δράσεων καλύτερα, που αφορούν την ανάπτυξη βιομηχανικής έρευνας και τεχνολογίας, τη διασύνδεση επιχειρήσεων με Ερευνητικά Κέντρα.

Εδώ περιλαμβάνουμε και τις δράσεις τύπου «Ερευνώ – Καινοτομώ» πλέον με το νέο τίτλο, αλλά και δράσεις μεταφοράς τεχνολογίας (γραφείο μεταφοράς τεχνολογίας, κέντρα ικανοτήτων και clusters), πολύ σημαντικές δράσεις που ενεργοποιήθηκαν στο τέλος του 2014-2020.

Έχουμε τις ερευνητικές υποδομές μας (ένα πολύ σημαντικό κομμάτι, στρατηγικού χαρακτήρα που βρίσκεται αυτή τη στιγμή και αυτό σε μετεξέλιξη, σε συνέχεια της σημαντικής αξιολόγησης που έγινε από αντίστοιχο ευρωπαϊκό μηχανισμό), στήριξη και προώθηση διεθνών συνεργασιών στην έρευνα και κάποια υποστηρικτικά εργαλεία για να συνεχίζεται η διαδικασία της Έξυπνης Εξειδίκευσης η οποία, ας κρατήσουμε όλοι όσοι δεν είναι τόσο εξοικειωμένοι να το γνωρίζουν, ότι είναι μια συνεχής διαδικασία, είναι μια διαδικασία που επικαιροποιείται και χρειάζεται ανατροφοδότηση. Αυτό ήταν και το πιο μεγάλο κομμάτι του στόχου της έρευνας.

Το 1.4, το ανέφερα πριν, αφορά το ανθρώπινο δυναμικό. Εδώ βλέπουμε ουσιαστικά ανάπτυξη δεξιοτήτων για την Έξυπνη Εξειδίκευση, τη βιομηχανική μετάβαση και την επιχειρηματικότητα. Εξειδικευμένα δηλαδή κίνητρα γύρω από αυτούς τους τομείς για το ανθρώπινο δυναμικό.

Προτεραιότητα 2: Είναι ο μεγαλύτερος Άξονας. Είναι η ενίσχυση επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας. Είναι το πιο γενικό και θα λέγαμε, κατά κάποιον τρόπο το πιο αντιπροσωπευτικό κομμάτι του Προγράμματος. Εδώ

στοχεύουμε ουσιαστικά στην υποστήριξη επιχειρήσεων μέσω ενίσχυσης παραγωγικών επενδύσεων, ενώ πολύ σημαντικό κομμάτι είναι η ενσωμάτωση καινοτόμων μεθόδων παραγωγής, η έμφαση στις νέες τεχνολογίες, η Πράσινη αλλά και η Ψηφιακή κατεύθυνση για την αναβάθμιση της επιχειρηματικότητας.

Εδώ συμμετέχουν δυο Ειδικοί Στόχοι. Ο πρώτος είναι ο Στόχος «Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις». Ο τίτλος όπως γνωρίζετε είναι γενικός, δεν καλύπτεται μόνο από το Πρόγραμμά μας. Εμείς καλύπτουμε το κομμάτι των επιχειρήσεων, αλλά αυτή είναι η ορολογία. Εδώ έχουμε δυο πράγματα: Την αξιοποίηση των τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών από το φάσμα όλων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό τους αλλά και για την επέκταση και ολοκλήρωση των παρεχομένων νέων και υφιστάμενων Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών, αλλά έχουμε και επιχειρηματικά σχέδια, ανάπτυξη Ψηφιακής Καινοτομίας, δηλαδή παραγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας που βασίζονται σε τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών.

Ο 2^{ος} Ειδικός Στόχος που είναι και ο μεγαλύτερος (τα μεγαλύτερα κονδύλια) είναι η κλασική επιχειρηματικότητα, όπως τη γνωρίζουμε, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι παραγωγικές επενδύσεις με έμφαση στην τεχνολογική προσαρμογή, την καινοτομία και τον ψηφιακό μετασχηματισμό (όπως ήδη αναφέρθηκε), η νεοφυής επιχειρηματικότητα, ο εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος, η υποστήριξη της ανάπτυξης αλλά και η υιοθέτηση καινοτομιών (πέρα από τον πρώτο Άξονα που είναι ο κατ' εξοχήν Άξονας της Καινοτομίας που προέρχεται από την έρευνα). Εδώ το βλέπουμε λίγο πιο διασταλτικά και από τη μεριά των επιχειρήσεων και με την ευρύτερη διάστασή της. Ακόμα περιλαμβάνονται και υπηρεσίες στήριξης της επιχειρηματικότητας (τύπου Θερμοκοιτίδες), πράσινες επενδύσεις κτλ.

Η δεύτερη κατηγορία αφορά δράσεις που έχουν να κάνουν με την ενίσχυση συνεργασιών μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Εδώ δίνουμε σημασία πλέον στα συνεργατικά σχήματα, στα clusters κτλ. (με κυριότερο στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους σε παγκόσμιες αλυσίδες αξίας και την ουσιαστική ενίσχυση της θέσης τους στον ανταγωνισμό) και σε μηχανισμούς και δομές στήριξης επιχειρήσεων. Αυτά είναι ειδικά εργαλεία που βοηθούν ομάδες επιχειρήσεων, όχι μία-μία μεμονωμένα, σε υποδομές ποιότητας, σε υποδομές βιομηχανικών εγκαταστάσεων

όπως τα βιομηχανικά πάρκα κτλ., καθώς και αναβάθμισή τους με στόχο να παρέχουν σε ομάδες επιχειρήσεων όλες τις ανάγκες που έχουν.

Ο τρίτος Άξονας είναι ο Άξονας των Χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως ανέφερε ο Ειδικός Γραμματέας. Εδώ δεν μιλάμε τόσο για άλλη στόχευση, αλλά για στόχευση για τους σκοπούς που έχει το Πρόγραμμα, ν' αξιοποιήσουμε τα χρηματοδοτικά εργαλεία λαμβάνοντας υπ' όψιν βέβαια και το μεγάλο χρηματοδοτικό κενό της αγοράς, το γεγονός δηλαδή ότι υπάρχει ένα μεγάλο κομμάτι επιχειρήσεων που δεν έχει τη δυνατότητα να μπει μέσα σ' αυτήν την αγορά. Ουσιαστικά αφορά δυο Ειδικούς Στόχους, τόσο τον Ειδικό Στόχο της Καινοτομίας όσο και τον Ειδικό Στόχο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και έχουμε καταλήξει σε μια αδρομερή περιγραφή των εργαλείων μας με βάση τα τωρινά δεδομένα, που φυσικά στην πράξη θα εξειδικευθούν περαιτέρω και θα πάρουν την οριστική τους μορφή.

Οι μορφές αυτές των εργαλείων είναι για μεν την καινοτομία: ουσιαστικά είναι η συνέχιση αυτού που έχουμε σήμερα (λειτουργεί στο 2014-2020) το Ταμείο Συμμετοχών ή EquiFund το οποίο καλύπτει σε μεγάλο βαθμό τα πρώτα στάδια ανάπτυξης των επιχειρήσεων όπως γεννιούνται σε συνέχεια αποτελεσμάτων ερευνητικών και ιδιαίτερα καινοτόμα εγχειρήματα. Το ίδιο εργαλείο βέβαια υπάρχει και για πιο ώριμες επιχειρήσεις μέσα από άλλα παράθυρα/ υποταμεία του, ενώ παράλληλα βλέπουμε να συνεχίζονται ή να δημιουργούνται Ταμεία Επιχειρηματικότητας, Δανείων και Εγγυήσεων με σκοπό να παρέχουν ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης σε δάνεια και εγγυήσεις στις επιχειρήσεις.

Έχουμε ένα Ταμείο που θα συνδυάσει τους Στόχους του Προγράμματος, με ενέργειες πράσινης μετάβασης μικρομεσαίων και κυκλικής οικονομίας, το λεγόμενο «Πράσινο Ταμείο» καθώς και Ταμείο Διεθνοποίησης επιχειρήσεων, το οποίο είναι ένα Ταμείο με στόχο να υποστηρίξει το κομμάτι εκείνο των επιχειρήσεων που επιθυμεί ν' αναβαθμίζει τις ικανότητές του για να μπορεί να προσανατολίζεται ευκολότερα στις εξωτερικές αγορές και να συμμετέχει στις διεθνείς αλυσίδες αξίας.

Φτάνουμε τέλος στην Προτεραιότητα 4, που εδώ είναι η ανάπτυξη του Ανθρώπινου Κεφαλαίου, στο πλαίσιο του αναπτυξιακού μετασχηματισμού. Πρόκειται για Προτεραιότητα που χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+ με 530,95 εκατομμύρια ευρώ.

Εδώ τώρα έχουμε δυο Ειδικούς Στόχους. Ο ένας Ειδικός Στόχος συνδέεται με την προώθηση της αυτοαπασχόλησης και έχουμε προβλέψει δράσεις αυτοαπασχόλησης σε στρατηγικούς τομείς, όπως λέμε, στόχευσης, αλλά και

υποστήριξη της επιχειρηματικότητας με γνώμονα τη βιωσιμότητα επιχειρήσεων και θέσεων εργασίας.

Σ' αυτό τον τομέα έχουμε αξιόλογη εμπειρία στο 2014-2020, γνωρίζουν και η αγορά και οι ενδιαφερόμενοι τις δράσεις που κάναμε στον τομέα της υποστήριξης των πτυχιούχων σε τρεις κύκλους αλλά και τις νεοφυείς επιχειρήσεις καθώς και άλλες δράσεις στον τομέα την περίοδο την τελευταία, που συνέβαλλαν στην ενίσχυση ορισμένων κλάδων κάτω από τις ειδικές συνθήκες κρίσης της τελευταίας περιόδου.

Ο δεύτερος Ειδικός Στόχος, είναι η προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή. Σ' αυτό κυρίως συμβάλλουμε, έχουμε σαν κύριο target group εδώ τους εργαζόμενους, σε κάποιες περιπτώσεις και τους αυταπασχολούμενους, και προβλέπουμε δράσεις αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους, υποστήριξη τους για την προσαρμογή στις αλλαγές του οικονομικού περιβάλλοντος, δράσεις διαρθρωτικής προσαρμογής των επιχειρήσεων που θα συνδέονται με προγραμματισμένες κατευθύνσεις και αλλαγές στην οργάνωση κάθε επιχείρησης. Ένα αντικείμενο που ανήκε και στην τρέχουσα περίοδο, στην επενδυτική Προτεραιότητα του Προγράμματος 8.ν αλλά δεν κατευθύνθηκαν εκεί οι πόροι.

Αυτό είναι μια από τις αλλαγές που θα υπάρξουν. Re-skilling, up-skilling εργαζομένων σε δεξιότητες που συνδέονται με την πράσινη μετάβαση και εκσυγχρονισμό υπηρεσιών στήριξης επιχειρήσεων. Εδώ είναι κάποιες ειδικές δράσεις, που (μαζί με την υποστήριξη διαφόρων κατάλληλων φορέων) αναπτύσσουμε τέτοιου είδους υπηρεσίες.

Η Τεχνική Βοήθεια είναι γνωστή από παλιά. Διατηρεί τον ρόλο της. Είναι πολύ σημαντική για υποστηρικτικές ενέργειες, τόσο για την προετοιμασία των έργων, για την ορθή εφαρμογή, για την αξιολόγηση, για τη διαχείριση κτλ., για την πληροφόρηση, για μελέτες που είναι απαραίτητο να κάνει το Πρόγραμμα, για τη λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των εμπλεκόμενων φορέων του Προγράμματος, για την εκπαίδευση κτλ.

Απ' όλα αυτά, αναμενόμενα αποτελέσματα -αν μπορεί να τα βάλει κανείς σε δυο διαφάνειες, πολύ συνοπτικά και με τους περιοριστικούς κανόνες των πόρων κτλ.- βλέπουμε στη διαφάνεια αυτή 28.040 επιχειρήσεις. Από τις επιχορηγήσεις αναμένονται 17.260 επιχειρήσεις, εκ των οποίων γύρω στις 1.485 σε δράσεις Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας, 1.050 για ψηφιακή αναβάθμιση, 11.360 για

γενικότερες δράσεις ανταγωνιστικότητας και 3.365 για αναβάθμιση δεξιοτήτων εργαζομένων αναφορικά με την Έξυπνη Εξειδίκευση, Βιομηχανική Μετάβαση και Επιχειρηματικότητα (εδώ μιλάμε δηλαδή για εκείνο που αναφέραμε από το ΕΤΠΑ, ενίσχυση εργαζομένων). Γύρω στις 10.780 επιχειρήσεις αναμένεται να ενισχυθούν με χρηματοδοτικά μέσα.

Αναμένονται 5.200 νέες θέσεις εργασίας πλην των ερευνητών.

Θα καταρτισθούν 22.600 άτομα σε νέες δεξιότητες.

Αναμένονται 19.600 υφιστάμενες ή νέες θέσεις ερευνητών, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, δημοσιεύσεις

Η αναμενόμενη μόχλευση ιδιωτικών πόρων είναι 3,2 δισ. για την υλοποίηση επιχορηγούμενων επενδυτικών σχεδίων.

Για το ΕΚΤ, έχουμε 12.205 επιχειρήσεις, που θα υποστηριχθούν για τη λειτουργία ή την έναρξή τους. Εδώ αναφερόμαστε στον στόχο της αυτοαπασχόλησης. Για τον πρώτο στόχο που αναφέραμε από τον Άξονα Προτεραιότητας: 1.050 επιχειρήσεις θα στηριχθούν για την ταχύτερη προσαρμογή στις προσδοκώμενες επιχειρησιακές αλλαγές (ενδοεπιχειρησιακή ουσιαστικά κατάρτιση εννοούμε εδώ) και 50.400 περίπου εργαζόμενοι (στους οποίους περιλαμβάνουμε και τους αυτοαπασχολούμενους) αναμένεται να υποστηριχθούν για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την προσαρμογή στις αλλαγές.

Προκλήσεις για τη νέα περίοδο: Έχουμε ήδη ξεκινήσει την υλοποίηση με τις κατευθύνσεις που έχουν αναφερθεί και αποτέλεσαν ανάγκη για να βελτιωθεί το νέο Πρόγραμμα καθώς και με βάση τα lessons learnt της προηγούμενης περιόδου και όλα αυτά που συζητήσαμε κατά τον σχεδιασμό του Προγράμματος.

Χρονοδιάγραμμα προκηρύξεων εκ των προτέρων γνωστό στους δικαιούχους είναι ένα αίτημα που επανέρχεται και σαφώς όλοι το στηρίζουμε και δεσμευόμαστε να το ακολουθούμε.

Ανάγκη για έκδοση προσκλήσεων (ειδικά για την επιχειρηματικότητα) που να συγκεντρώνουν κατά το δυνατό πολλές ανάγκες των μικρομεσαίων σ' ένα επιχειρηματικό σχέδιο ώστε ν' αποφεύγουμε τον κατακερματισμό των δράσεων και το να βγάζουμε πολλές προσκλήσεις που τελικά δεν ωφελεί κανέναν, ούτε εμάς ούτε τους ίδιους τους ενδιαφερομένους.

Απλοποιημένες, όσο επιτρέπουν οι Κανονισμοί, διαδικασίες στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου. Μέσα σ' αυτό ανήκει και η προσπάθεια αξιοποίησης στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό εφαρμογών απλοποιημένου κόστους, το γνωστό απλοποιημένο κόστος που προβλέπεται στο γενικό Κανονισμό, σε συνεργασία βέβαια και με τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους στο ΕΣΠΑ.

Απλούστευση διαδικασιών αξιολόγησης. Εδώ κρίνεται καλύτερο να υιοθετήσουμε σαν αρχικό εργαλείο ανοιχτές προσκλήσεις με αξιολόγηση και ένταξη κατά σειρά προτεραιότητας που μεταξύ όλων των άλλων βοηθά και τη σύντμηση του χρόνου αξιολόγησης των προτάσεων αλλά γίνεται και καλύτερα αποδεκτό και διαχειρίσιμο από τους εμπλεκόμενους.

Φυσικά η βελτίωση του ΠΣΚΕ που είναι ήδη σ' εξέλιξη και η διασύνδεση σαφώς όλων των πληροφοριακών συστημάτων, TAXIS, ΕΡΓΑΝΗ, ΓΕΜΗ.

Θα μπορούσα εδώ να πω πολλά για το τι ήδη έχουμε κάνει και έχουμε πετύχει, αν υπήρχε ο χρόνος. Όσοι συνεργάζονται πιο στενά στα έργα έχουν παραδείγματα. Μπορούμε σε άλλη ευκαιρία ν' αναφέρουμε πολλά πράγματα πάνω σε αυτό.

Ολοκληρώνοντας, μια και αναφέρθηκε από τον Ειδικό Γραμματέα, η νέα Διαχειριστική Αρχή που έχει συσταθεί, με βάση τους νέους τομείς του Προγράμματος, έχει πάλι μια διάρθρωση παρόμοια, που προσαρμόζεται στα νέα δεδομένα.

Έχουμε λοιπόν μια Μονάδα Προγραμματισμού και Αξιολόγησης και παρακολούθησης οριζοντίων θεμάτων, είναι κυρίως θεσμικά θέματα, η Μονάδα Α1. Είναι ο Προϊστάμενός της εδώ που θα τον ακούσουμε στη συνέχεια.

Είναι η Μονάδα Α2, Αξιολόγηση και Επιλογή Πράξεων. Είναι η Μονάδα που είναι υπεύθυνη για τις αξιολογήσεις και εισηγείται τα κριτήρια επιλογής πράξεων στον Ειδικό Γραμματέα.

Είναι επίσης η Μονάδα Α3, μια νέα Μονάδα που συστήνουμε για την αξιολόγηση – παρακολούθηση της πορείας του Προγράμματος, στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Πηγαίνοντας στις Μονάδες Παρακολούθησης έχουμε τη Μονάδα Β1 Παρακολούθησης της Έρευνας Καινοτομίας και ένα μέρος δράσεων, τις ονομάζουμε Επιχειρηματικές Υποδομές, δηλαδή δεν είναι οι άμεσες ενισχύσεις στις επιχειρήσεις.

Η Μονάδα Β2 παρακολουθεί και διαχειρίζεται τον μεγάλο κορμό των δράσεων ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και από το ΕΤΠΑ και από το ΕΚΤ, δηλαδή εδώ έχουμε και τους αυταπασχολούμενους, αλλά έχουμε και τα χρηματοδοτικά εργαλεία και τη διαρθρωτική προσαρμογή των επιχειρήσεων.

Η Μονάδα Β3 είναι Μονάδα αποκλειστικά για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και παρακολουθεί και διαχειρίζεται πράξεις αναβάθμισης των δεξιοτήτων των εργαζομένων και υποστήριξης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσα από το Κοινωνικό Ταμείο.

Η Μονάδα Β4 είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και διαχείριση πράξεων που απαιτούν ανάπτυξη συστημάτων για τη διαχείριση μεγάλου όγκου δεδομένων (βασίζονται δηλαδή σε εξειδικευμένα εργαλεία Πληροφορικής) αλλά έχει και όλες τις πράξεις που αφορούν σε τεχνολογίες Πληροφορικής – Επικοινωνιών καθώς και ανάπτυξη εργαλείων Πληροφορικής.

Με την ευκαιρία αυτή κι εγώ θέλω να ευχαριστήσω και τους Προϊσταμένους της Διαχειριστικής και όλους τους συναδέλφους και όλους εσάς για την υπομονή και να ευχηθώ σε όλους μας καλή επιτυχία στο νέο Πρόγραμμα.

Να πω επίσης για τη Μονάδα Γ' Οργάνωσης και Υποστήριξης, χωρίς την οποία δε θα βρισκόμασταν στην αίθουσα αυτή. Σήμερα βρισκόμαστε εδώ γιατί ακριβώς μπορούμε να έχουμε μια αποτελεσματική λειτουργία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Μετά την πολύ αναλυτική παρουσίαση του Προγράμματος από την Προϊσταμένη της Διαχειριστικής Αρχής, την κα Φέτση, θα ήθελα να δώσουμε το λόγο στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης για τις τοποθετήσεις και τις παρεμβάσεις τους.

Μια παράκληση, η οποία δεν είναι τυπική όπως είθισται να γίνεται, γιατί σήμερα είναι μια πάρα πολύ απαιτητική μέρα (μετά το μεσημέρι υπάρχει η Επιτροπή Παρακολούθησης η αντίστοιχη για το πρόγραμμα ΕΠΑνΕΚ 2014-2020): θα ήθελα λοιπόν, θερμή παράκληση, λαμβανομένης υπ' όψιν και της επόμενης υποχρέωσης, όλα τα μέλη της Επιτροπής πέραν του περιεκτικού των τοποθετήσεων το οποίο είναι δεδομένο, να είμαστε λίγο σύντομοι για να προλάβουμε να τηρήσουμε τα χρονικά όρια τα οποία έχουν τεθεί, για ν' ανταποκριθούμε και στις δυο υποχρεώσεις μας σήμερα.

Παρεμβάσεις

Δ. ΛΟΓΓΑΡΑΣ: Από Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία. Κατ' αρχάς εύχομαι καλή επιτυχία στην υλοποίηση του νέου Προγράμματος.

Εμείς σαν Εθνική Συνομοσπονδία ΑμεΑ, θα θέλαμε στο νέο Πρόγραμμα να υπάρχουν κάποιες συγκεκριμένες δράσεις, προς όφελος των Ατόμων με Αναπηρία. Μια ιδιαίτερα σημαντική δράση που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020» ήταν αυτή που αφορούσε τη δημιουργία ολοκληρωμένων τουριστικών προσβάσιμων προορισμών.

Η δράση, όπως θα θυμάστε, απευθυνόταν στους Δήμους της χώρας και την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου, με σκοπό τη δημιουργία των κατάλληλων, ελαφρών, μη μόνιμων υποδομών στον ευρύτερο χώρο των παραλιών κολύμβησης, για την εξυπηρέτηση των Ατόμων με Αναπηρία και άλλων κατηγοριών ατόμων με περιορισμένη κινητικότητα. Ελπίζουμε η δράση να επαναληφθεί και στο νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Τώρα, νέες δράσεις που θα θέλαμε να προτείνουμε να συμπεριληφθούν στο νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, είναι μια δράση η οποία έχει υλοποιηθεί και παλιά με πάρα πολύ μεγάλη επιτυχία, αν θυμάμαι καλά στο Γ' ΚΠΣ, η οποία είχε να κάνει με την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας των Ατόμων με Αναπηρία καθώς και μελών των οικογενειών τους, όταν τα ίδια τα ΑμεΑ βρίσκονται σε καθεστώς δικαστικής συμπαράστασης, που σημαίνει ότι δεν έχουν δικαίωμα υπογραφής. Πραγματικά αυτή η δράση ήταν πάρα πολύ πετυχημένη, αρκετά Άτομα με Αναπηρία δημιούργησαν επιχειρήσεις, οι οποίες μάλιστα, απ' ό,τι ξέρουμε από μελέτες, άντεξαν και κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης.

Μια άλλη δράση που επιθυμούμε να συμπεριληφθεί στο Πρόγραμμα, είναι αυτή η δράση που εμείς ονομάζουμε «Επιχειρώ για όλους». Θα μπορούσαν να υποστηριχθούν οι επιχειρήσεις μέσω του Προγράμματος, προκειμένου να καταστήσουν τις υποδομές και τις Υπηρεσίες τους, προσβάσιμες στα ΑμεΑ.

Επιπλέον θα μπορούσε να υποστηριχθεί η πιστοποίηση των υπηρεσιών τους και των υποδομών τους, με βάση το πρότυπο ΕΛΟΤ 1439, Οργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία, το οποίο πρότυπο αξίζει ν' αναφέρω ότι είναι προϊόν συνεργασίας του ΕΛΟΤ με την ΕΣΑμεΑ.

Μια άλλη δράση που θα θέλαμε να δούμε στο Πρόγραμμα, είναι η υποστήριξη των επιχειρήσεων, προκειμένου το προσωπικό που έρχεται σ' επαφή με τους καταναλωτές, δηλαδή είναι το προσωπικό πρώτης γραμμής που ασχολείται με την εξυπηρέτηση και συναλλαγή, να επιμορφωθεί στα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και γενικότερα, στην εξυπηρέτηση - συναλλαγή με ΑμεΑ.

Τέλος, από το νέο Πρόγραμμα θα θέλαμε να δοθούν κίνητρα, για την έρευνα και παραγωγή εξειδικευμένων προϊόντων και υπηρεσιών, φυσικών και ηλεκτρονικών, που ν' απαντούν σε ανάγκες των Ατόμων με Αναπηρία.

Επιπλέον, αυτό που θα θέλαμε, θα ήταν να διευκολυνθεί η συμμετοχή των Ατόμων με Αναπηρία σε όλες τις δράσεις του Προγράμματος, μέσω της παροχής αυξημένης μοριοδότησης, καθώς και της κάλυψης του κόστους για την παροχή εύλογων προσαρμογών, σε περίπτωση που υπάρχουν δράσεις με αναπηρία, για καταρτιζόμενους με αναπηρία κτλ. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κ. Λογαρά. Ο λόγος στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, τον κ. Κυριαζή.

A. ΚΥΡΙΑΖΗΣ: Ευχαριστώ πολύ κ. Ειδικέ Γραμματέα. Χαίρομαι που είμαι σήμερα εδώ, ως εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας, είναι μια μέρα κατά την οποία ξεκινάμε ένα καινούργιο Πρόγραμμα και αυτό δίνει μεγάλες ελπίδες. Όπως είδαμε προηγουμένως από την ανάλυση την οποία έκανε η κα Φέτση, τα θέματα της Έρευνας και της Καινοτομίας κυριαρχούν σε όλους τους τομείς και όχι μόνο αν θα είναι στον πυλώνα 1 ή αν θα είναι και στους άλλους πυλώνες.

Κατά κύριο λόγο έχουμε τον πυλώνα 1 αλλά έχουμε και από τους άλλους πυλώνες για να ενισχύσουμε την έρευνα. Η πολιτική στην έρευνα τα τελευταία χρόνια έχει να κάνει περισσότερο με τη λεγόμενη εφαρμοσμένη έρευνα, την οποία επιδιώκουμε μέσα στη Γενική Γραμματεία, τη βασική έρευνα την αναθέτουμε κατά κάποιον τρόπο στο ΕΛΙΔΕΚ για να προχωρήσει κι εμείς κρατάμε την υπόλοιπη.

Τι εννοώ μ' αυτό: Αν και δε μπορούμε να ξεχωρίσουμε την έρευνα, αν θα είναι βασική ή εφαρμοσμένη, δεν υπάρχουν στεγανά, εν τούτοις θα ήθελα να τονίσω ότι η βασική πολιτική στην έρευνα, είναι όχι έρευνα για την έρευνα, αλλά έρευνα που τ' αποτελέσματά της θα έχουν άμεσο αντίκτυπο στην οικονομία και στην κοινωνία.

Το είπε και ο Υπουργός όταν έκανε τον χαιρετισμό του. Αυτός ήταν ο στόχος και προς αυτή την κατεύθυνση νομίζω ότι προχωράμε. Ήδη η Γενική Γραμματεία

βρίσκεται αυτή τη στιγμή στο στάδιο να ολοκληρώσει το προηγούμενο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ήδη έχουμε σχεδιάσει και ήδη έχουμε προχωρήσει για το καινούργιο.

Ήταν πολύωρες οι συζητήσεις κατά το προηγούμενο διάστημα που είχαμε με τα στελέχη του Υπουργείου, με τη Διαχειριστική Αρχή, θέλω να ευχαριστήσω όλους θερμά για την πολύ καλή συνεργασία την οποία είχαμε. Επίσης, θα ήθελα να πω ότι η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας είναι έτοιμη για να προχωρήσει στο καινούργιο Πρόγραμμα.

Το πρώτο έργο το οποίο θα έχουμε, είναι το «Ερευνώ–Καινοτομώ 2021-2027», ένα επιτυχημένο Πρόγραμμα, το «Ερευνώ–Δημιουργώ–Καινοτομώ» θα δώσει πλέον το βήμα στο καινούργιο, το «Ερευνώ- Καινοτομώ» που πιστεύω ότι θα έχει την ίδια, ίσως και μεγαλύτερη επιτυχία.

Έχουν ήδη προετοιμαστεί τα στελέχη της Γενικής Γραμματείας και της ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ, θέλω να ευχαριστήσω θερμά όλα τα στελέχη τόσο της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας όσο και της ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ για την πολύ καλή συνεργασία την οποία είχαμε στην προετοιμασία αυτή και πιστεύω ότι αυτό θα είναι η αρχή, γιατί θ' ακολουθήσουν και άλλα.

Ο δεύτερος πυλώνας της καινοτομίας είναι αυτής τον οποίο ενισχύσαμε και ενισχύουμε, ενισχύουμε ιδιαίτερα το θέμα της καινοτομίας, όχι μόνο με το Elevate Greece, το οποίο ήδη λειτουργεί με μεγάλη επιτυχία όπου έχουμε την πλατφόρμα των νεοφυών επιχειρήσεων στη Γενική Γραμματεία, έχουν ήδη πιστοποιηθεί είναι 630 περίπου επιχειρήσεις νεοφυείς στην Ελλάδα και προχωρούμε προς την κατεύθυνση αυτή.

Θέλω να πω ότι αυτοί είναι οι δυο βασικοί πυλώνες της Γενικής Γραμματείας, μ' αυτούς θα στηριχθούμε και προς αυτή την κατεύθυνση θα προχωρήσουμε. Θέλω να ευχαριστήσω όλους και να ευχηθώ καλή επιτυχία σε όλους σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κ. Κυριαζή. Εδώ πρέπει να τονίσουμε την καθοριστική συνεισφορά του Θανάση Κυριαζή για την ολοκλήρωση του τελικού σχεδιασμού, αλλά και για την υποβολή και έγκριση του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

Ο λόγος στη Γενική Γραμματεία Ενίσχυσης Απασχόλησης του Υπουργείου Εργασίας, την κα Γιώτη.

Ε. ΓΙΩΤΗ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε για την πρόσκληση, για την παρουσία όλων. Από πλευράς Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

αναφερθήκαμε κι εχθές πολύ εκτενώς στην Επιτροπή Παρακολούθησης του άλλου μεγάλου Προγράμματος του ΕΚΤ+ που αφορά τον άνθρωπο, με στόχευση τους εργαζόμενους.

Το Υπουργείο έχει τον ρόλο να διαμορφώσει ένα πλαίσιο πολιτικών για την απασχόληση, για την κοινωνική ένταξη, για την ισότητα, για πολιτικές που έχουν σε πρώτο πλάνο όπως είπα, τον άνθρωπο. Αυτή τη στιγμή στο Υπουργείο, έχουμε ολοκληρώσει τη στρατηγική για την απασχόληση, ολοκληρώνουμε τη στρατηγική για την Απασχόληση των Νέων, που είναι ένας τομέας ο οποίος είναι πάρα πολύ σημαντικός και εξακολουθεί να παρουσιάζει υψηλά ποσοστά ανεργίας. Ο στόχος μας είναι με τα διάφορα Προγράμματα να παρέμβουμε ουσιαστικά.

Η Γενική Γραμματεία Ενίσχυσης της Απασχόλησης συστάθηκε για να έχει ένα ρόλο συντονιστικό σε ό,τι αφορά την εφαρμογή των Προγραμμάτων και τα διάφορα χρηματοδοτικά εργαλεία, συμπεριλαμβανομένου του Ταμείου Ανάκαμψης.

Σε ό,τι αφορά το Πρόγραμμα του ΕΠΑνΕΚ, υπήρχε μια συμβολή και υπάρχει ακόμα, στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, με Προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, στήριξης των επιχειρήσεων, απόκτησης εμπειρίας, που συνεργαζόμαστε με τη Διαχειριστική Αρχή και το ΕΠΑνΕΚ. Η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης εξακολουθεί να υλοποιεί αυτά τα προγράμματα και προσβλέπουμε σε αντίστοιχες συνεργασίες στο μέλλον.

Να πω ότι -όπως ειπώθηκε ήδη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή- το επόμενο έτος είναι έτος δεξιοτήτων, το 2023. Έχει παρατηρηθεί στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα μια αναντιστοιχία μεταξύ των δεξιοτήτων που υπάρχουν και των απαιτήσεων των επιχειρήσεων. Είναι ένα θέμα αυτό το οποίο δουλεύουμε σ' αυτήν την κατεύθυνση, να προσπαθήσουμε να ταιριάξουμε -να κάνουμε αυτό το matching που λέμε- σε ό,τι αφορά τις δεξιότητες, εκεί που υπάρχουν κενά έτσι ώστε να καλυφθούν και οι επιθυμίες των επιχειρήσεων και οι καινούργιοι στόχοι και οι καινούργιοι κλάδοι.

Να πω επίσης, ότι η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης, στα πλαίσια του Ταμείου Ανάκαμψης θα προκηρύξει πολύ σύντομα ένα μεγάλο Πρόγραμμα για κατάρτιση κι επανακατάρτιση εργαζομένων της τάξης των 150.000 ωφελουμένων και να πω ότι είμαστε στη διάθεσή σας να συνεργαστούμε σ' αυτούς τους τομείς που είναι πάρα πολύ χρήσιμοι.

Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων βασίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στην ενίσχυση των ανθρώπινων δεξιοτήτων και του ανθρώπινου

δυναμικού. Και ίσως ένα τελευταίο, διαχειριστικό, που θα ήθελα κάποια στιγμή να δούμε, να επανεξετάσουμε και το θέμα των κρατικών ενισχύσεων σε ό,τι αφορά την κατάρτιση εργαζομένων σε στοχευμένους κλάδους.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, και πάλι συγχαρητήρια για την Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να ευχαριστήσω την κα Γιώτη. Θα μου επιτρέψετε δυο παρατηρήσεις. Πρώτον, σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο το οποίο υπάρχει στη χώρα, ο ρόλος του Υπουργείου Εργασίας και της ΔΥΠΑ είναι πλέον πολύ σημαντικός και στις δράσεις του Προγράμματος, αναφορικά με την κατάσταση των εργαζομένων.

Άρα, προσαρμοζόμενη η Διαχειριστική Αρχή στο νέο πλαίσιο, ολοκληρώνει τον σχεδιασμό της. Θα ήθελα ν' απευθυνθώ στους συναδέλφους της DG EMPLOY. Ολοκληρώνουμε τον σχεδιασμό μας, όπως θα έχετε δει στο υλικό που σας έχει παρασχεθεί. Δεν υπάρχουν κάποιες δράσεις από το ΕΚΤ, αλλά επειδή τώρα ολοκληρώνεται ο σχεδιασμός, να δούμε και την ωρίμανση των έργων σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο. Θα ζητούσαμε να κάνουμε το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα ένα dedicated meeting, προκειμένου να συμπαρασιάσουμε τον σχεδιασμό μας, να δούμε την εφικτότητα για να μπορούμε να προχωρήσουμε. Φαντάζομαι ότι συμφωνείτε.

Επίσης, θα ήθελα να μείνω στην τελευταία αναφορά της κας Γιώτη η οποία είναι πάρα πολύ σημαντική για την εξέλιξη των δράσεων του ΕΚΤ όχι μόνο στο δικό μας Πρόγραμμα αλλά και στα υπόλοιπα Προγράμματα του ΕΣΠΑ.

Κλείνοντας με τους παρευρισκομένους συναδέλφους, να δώσω τον λόγο στον κ. Μανώλη Κουντουλάκη, Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Μ. ΚΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ: Καλημέρα σε όλους, ευχαριστούμε πάρα πολύ για την πρόσκληση και τη συμπερίληψη του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και στην Επιτροπή Παρακολούθησης αλλά κυρίως κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού, που για εμάς ήταν πάρα πολύ σημαντικό και να σας συγχαρώ για την προσπάθεια που έχετε όλοι κάνει, και εμείς όλοι, σε επίπεδο πολιτικής ηγεσίας, αλλά κυρίως σε επίπεδο υπηρεσιακό.

Να συγχαρώ και τα στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής γι' αυτήν την επίπονη προσπάθεια. Το λέω σε κάθε Επιτροπή Παρακολούθησης γιατί δεν πρέπει να λησμονούμε σε κανένα στάδιο, ότι όλη αυτή η διαδικασία της διαπραγμάτευσης, που καμιά φορά δεν είναι και πολύ εύκολη, καλούνται να την

υπηρετήσουν στελέχη τα οποία οφείλουν να διατηρούν και μια συνέχεια στο κράτος και μια μνήμη για το τι έχει πετύχει και τι δεν έχει πετύχει και να μην τα επαναλάβουμε ως ίδιο λάθος σε επόμενες προγραμματικές περιόδους. Πραγματικά συγχαρητήρια και στους συνεργάτες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Επιτρέψτε μου πολύ σύντομα, χωρίς να θέλω να σας κουράσω, ως Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής είμαστε εδώ όπως και τα υπόλοιπα Υπουργεία να διαμορφώνουμε πολιτικές και όχι μόνο να σχεδιάζουμε Προγράμματα. Αυτό το κάνει το Υπουργείο Ανάπτυξης, το κάνουν οι Διαχειριστικές.

Εμείς οφείλουμε να διατυπώνουμε τις προτεραιότητες των τομέων Δημόσιας Πολιτικής που θεραπεύουμε. Αντιλαμβάνεστε, ότι ως Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, έχουμε δυο πολύ σημαντικούς τομείς, χωρικά και κλαδικά εξειδικευμένους, που μαζί με το Υπουργείο Τουρισμού αν μου επιτρέπεται ή τον Τομέα του Τουρισμού, εκπροσωπούμε μάλλον το σημαντικότερο κομμάτι του ελληνικού ΑΕΠ, το οποίο φυσικά δε φιλοδοξεί ν' αποσπάσει πόρους από το κομμάτι του ΕΠΑνΕΚ -δεν είναι αυτή η συζήτηση- αλλά πρέπει να αρχίσουμε ν' αναγνωρίζουμε τον μετασχηματισμό των κλάδων αυτών.

Προφανώς, δεν θα συζητήσουμε για τους εφοπλιστές που μπορεί να χρειαστούν επιχορήγηση, είναι άλλη συζήτηση. Υπάρχουν όμως κλάδοι, οφείλω να το αναφέρω -γιατί καμιά φορά νομίζουμε ότι είναι μόνο η ελληνική πλοιοκτησία η επιχειρηματικότητα της ναυτιλίας: Όχι- υπάρχουν κλάδοι απόλυτα συμπληρωματικοί, απόλυτα υποστηρικτικοί, μέσα από τη νέα στρατηγική για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική που έχουμε συγκροτήσει τα τελευταία δυο χρόνια και η οποία απετέλεσε και το όχημα για να μπορούμε να συζητάμε και να στεκόμαστε ισάξια μπροστά σας.

Έχουμε ήδη χαρτογραφήσει στην προηγούμενη περίοδο -ελέω Covid δεν καταφέραμε να προχωρήσουμε- μια πολύ σπουδαία δράση, η οποία αποτελεί υπερώριμη για εμάς πρόταση, όχι διαχειριστικά ώριμη. Η αγορά είναι έτοιμη και θα έπρεπε χτες ήδη να ξεκινήσει να το κάνει. Είναι η συνεργασία των συμπληρωματικών κλάδων της Γαλάζιας Οικονομίας που αφορούν τον ναυπηγικό και ναυτιλιακό εξοπλισμό.

Αναφερόμαστε σε σημαντικές εθνικές αλλαγές που αφορούν τη βιομηχανία της ναυπήγησης και όχι μόνο, αλλά και τις νέες τεχνολογίες και το Maritime Domain

όπου πρόκειται για επιχειρήσεις που δεν τους ενδιαφέρει απλά το ερευνητικό σκέλος, τους ενδιαφέρει ν' αναπτύξουν το R&D κομμάτι εσωτερικά.

Το αναφέρω σε σχέση με κατευθύνσεις που πιθανώς θα πρέπει να λάβετε υπ' όψιν σας στο σχεδιασμό των προγραμμάτων τύπου «Ερευνώ – Καινοτομώ» αλλά και σε πιο στοχευμένες παρεμβάσεις, σε clusters τα οποία δε θα επαναλάβουν ενδεχομένως λάθη του παρελθόντος, αλλά θα έρθουν να καλύψουν μια ουσιαστική ανάγκη της αγοράς.

Έχουμε τέτοιες προτάσεις τις οποίες θέτουμε υπ' όψιν και θεωρούμε πάρα πολύ σημαντικό να ενισχύονται τέτοιοι κλάδοι οι οποίοι μπορούν να δώσουν διέξοδο ταυτόχρονα και για τις ίδιες τις επιχειρήσεις αλλάζοντας το business model προσαρμοσμένοι σε μια αγορά που είναι παγκόσμια. Δεν είναι μια αγορά η οποία απευθύνεται σε μια εσωτερική οικονομία η οποία ενδεχομένως ν' αναμασά τα ίδια.

Αντιλαμβάνεστε τις επενδύσεις οι οποίες γίνονται αυτή τη στιγμή στον χώρο της ναυτιλίας, της ευρύτερης ναυτιλίας, από την ποντοπόρο ναυτιλία, την ακτοπλοΐα, το θαλάσσιο τουρισμό, το yachting και οτιδήποτε αφορά τη θάλασσα, εντός του ελληνικού θαλάσσιου χώρου, δεν αναφέρομαι μόνο στην ποντοπόρο.

Το νέο πλαίσιο που έχει δημιουργηθεί για τη δραστηριοποίηση των εταιριών yachting, για τις μεγάλες αλλαγές που επέρχονται στον ακτοπλοϊκό κλάδο με τη συνδρομή και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις προκλήσεις ανανέωσης του ακτοπλοϊκού στόλου, σημαίνει ότι μια σειρά από επιχειρήσεις μικρομεσαίες κυρίως, και αρκετά δυναμικές η κάθε μία στον κλάδο της, θα πρέπει να ενισχυθούν με την έννοια της κάθετης δικτύωσης η οποία οφείλει να υπάρχει.

Αυτό είναι το ένα σκέλος και συνεισφέρουμε και έχουμε ήδη συνεισφέρει στη συζήτηση αυτή. Θεωρούμε ότι η αρχιτεκτονική του Προγράμματος, έρχεται να καλύψει οριζόντια αυτήν την ανάγκη και θεωρούμε ότι πολύ σύντομα θα μπορέσουμε κι εμείς να συζητήσουμε, όπως έχουμε ήδη πράξει κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης και της συζήτησης εσωτερικά, για στοχευμένες παρεμβάσεις στην επιχειρηματικότητα της Γαλάζιας Οικονομίας, που δεν είναι καθόλου θεωρία, είναι πολύ συγκεκριμένη πράξη.

Αυτό φυσικά, συνδυαστικά, το ανέφερα κι εχτές στην Επιτροπή Παρακολούθησης για το Ανθρώπινο Δυναμικό με την αγαπητή συνάδελφο Γενική Γραμματέα, ότι όταν μιλάμε για «γαλάζια επαγγέλματα» και δεξιότητες, εδώ είναι πολύ συγκεκριμένα τα πράγματα, και επομένως το Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας

μπορεί να συνεισφέρει και ήδη συνεισφέρει πολύ σημαντικά σε αυτό το κομμάτι. Και με τους κοινωνικούς εταίρους, οι οποίοι φιλοδοξούμε να εμπλακούν ακόμη πιο ενεργά, έχοντας και την κατάλληλη εμπειρία και τον ρόλο που τους αναλογεί στη υλοποίηση αυτών των Προγραμμάτων.

Ένα δεύτερο κομμάτι, επιτρέψτε μου ν' αναφερθώ, είναι το κομμάτι της νησιωτικής επιχειρηματικότητας. Η νησιωτική επιχειρηματικότητα έχει τελείως διαφορετικά χαρακτηριστικά, το γνωρίζετε όλοι, ή το αντιλαμβάνεστε. Έχουμε κάνει στο Υπουργείο μελέτες σε συνεργασία με τα 21 νησιωτικά Επιμελητήρια, που είναι μια κρίσιμη μάζα φορέων με τους οποίους συνεργαζόμαστε.

Η νησιωτική επιχειρηματικότητα -κι όταν μιλάμε για τη μικρο-νησιωτικότητα, επιτρέψτε μου εδώ να επισημάνω ότι μια επιχείρηση εκτός του τουρισμού που κλείνει σ' ένα μικρό νησί, είναι σαν να κλείνουν 100 επιχειρήσεις στο Χολαργό- αυτή είναι η ένταση του φαινομένου και η βιωσιμότητα της επιχειρηματικότητας.

Προφανώς είναι τελείως διαφορετικές οι ανάγκες ενός γενικού οριζόντιου προγράμματος στήριξης της επιχειρηματικότητας που ναι, πρέπει να προσπαθήσουμε να έχει μεγαλύτερη διεισδυτικότητα στη μικρονησιωτικότητα, διότι δεν έχει. Και αυτό ενδεχομένως σημαίνει ότι πρέπει ν' ανασχεδιάσουμε τον τρόπο με τον οποίο υποστηρίζουμε τις επιχειρήσεις για να έχουν πρόσβαση σε όλα αυτά που φτιάχνουμε.

Κι ένα δεύτερο σκέλος, ήδη -με το πιο καινοτόμο νησιωτικό Επιμελητήριο, επιτρέψτε μου να πω, το Επιμελητήριο Κυκλάδων- το επεξεργαζόμαστε. Και μάλιστα η δυναμική της πρόσφατης ανακοίνωσης, που κάναμε μαζί με τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων και τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης στη Νάξο μαζί με την Amazon, σηματοδοτεί ότι περνάμε πολύ σύντομα στα νησιά σε μια εποχή Ψηφιακού Μετασχηματισμού, πολύ πιο πρακτική.

Επομένως, η υποστήριξη των επιχειρήσεων στην πρόσβαση του Ψηφιακού Μετασχηματισμού είναι σημαντική. Δεν αναφέρομαι στο άλλο τομεακό Πρόγραμμα, αναφέρομαι όμως σε παρεμβάσεις που πρέπει να τις δούμε συνδυαστικά και συμπληρωματικά.

Επομένως, επιτρέψτε μου απλώς να διακρίνω τη νησιωτικότητα και την επιχειρηματικότητα, διότι εκεί έχουμε να καλύψουμε άλλα κενά χρηματοδότησης με ενδεχομένως διαφορετικά χαρακτηριστικά. Σε πρόσφατη σύσκεψη που έγινε υπό τον Πρωθυπουργό και τους Δημάρχους των μικρών νησιών, αυτό έχει επισημανθεί

άλλωστε κι έχει αναδειχθεί για τον ίδιο λόγο τον οποίο σας ανέφερα, ότι δηλαδή μια επιχείρηση μικρή οικογενειακή που κλείνει σ' ένα νησί, είναι σα να κλείνουν εκατό, και δεν ανοίγει εύκολα.

Και δεν αναφέρομαι στον τουριστικό τομέα, αναφέρομαι σε συμπληρωματικούς κλάδους και παραδοσιακών επαγγελματιών που χάνονται στα μικρά νησιά.

Ευχαριστώ πάρα πολύ και καλή επιτυχία στην υλοποίηση του Προγράμματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να ευχαριστήσω τον κ. Κουντουλάκη. Κλείσαμε με τις τοποθετήσεις των Γενικών Γραμματέων. Θα δώσουμε τον λόγο στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης. Φαντάζομαι ότι είναι σαφές ότι θα ομαδοποιήσουμε τις ερωτήσεις και τις τοποθετήσεις, για να δοθούν απαντήσεις. Ήδη ο κ. Λογαράς έθεσε πάρα πολλά ζητήματα, οι απαντήσεις θα έρθουν στο τέλος ομαδοποιημένα.

Μπορούμε να ξεκινήσουμε.

ΜΕΛΟΣ: Κύριε Ειδικέ Γραμματέα, αξιότιμοι κύριοι Γενικοί Γραμματείς, μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, ήθελα να πω μόνο ότι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Βιομηχανίας, Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή είναι μια σχετικά νέα Υπηρεσία, εσείς ήσαστε ο προκάτοχός μου εκεί, την ξέρετε καλά.

Όλα τα προηγούμενα χρόνια, κι εγώ ήμουν σε Περιφερειακά προγράμματα, η Βιομηχανία ήταν ο μεγάλος απών από τις Επιτροπές Παρακολούθησης. Η Βιομηχανία είναι ένας τομέας ο οποίος δεν είναι πολύ δημοφιλής στον κόσμο, παρ' όλα αυτά τώρα πια υπάρχει συνομιλητής, υπάρχει Ειδική Υπηρεσία που ασχολείται με τη Βιομηχανία του Εμπορίου και του Καταναλωτή.

Η Υπηρεσία μας μέσα σε ούτε τρία χρόνια έχει κάνει τζίρο πάνω από 500 εκατομμύρια ευρώ, μάλιστα η μεγαλύτερή της δράση ήταν στο πλαίσιο της στήριξης των επιχειρήσεων από τα προβλήματα του Covid. Έχουμε δώσει μέσω των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων, 300 εκατομμύρια ευρώ πολύ γρήγορα στην επιδότηση τόκων των δανείων των επιχειρήσεων και έχουμε τα Σημαντικά Έργα Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος, τα ΣΕΚΕΕ.

Ο στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι να επανέλθει η Βιομηχανία στο 20% του παραγόμενου προϊόντος. Στη χώρα μας είμαστε λίγο πάνω από το 10% και το παλεύουμε. Υπάρχει εθνική στρατηγική για τη Βιομηχανία, είναι αναρτημένη στην

ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, είμαστε εδώ, και είδα ότι παρ' όλο που είμαστε μια μικρή Υπηρεσία, έχουμε αρκετά πράγματα να κάνουμε στη νέα προγραμματική περίοδο, π.χ., την επανάχρηση για έξυπνη βιομηχανική χρήση, των εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών κτιρίων εντός αστικού ιστού.

Παράδειγμα, η βιομηχανική περιοχή στο Αίγιο η οποία δεν είναι αποχαρκτηρισμένη, είναι εκεί. Κοιτάζει τον κόσμο δίπλα στο λιμάνι. Έχουμε αρκετή δουλειά να κάνουμε μαζί. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Έχει ζητήσει τον λόγο η κα Οικονόμου.

κα ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Είμαι αναπληρώτρια της κας Γενικής Γραμματέως Βιομηχανίας, της κας Ευτυχίδου. Καλημέρα σε όλους.

Τα πρώτα και σημαντικότερα νομίζω συγχαρητήρια ανήκουν σε όλα τα στελέχη πίσω από τις κάμερες των Υπηρεσιών, των αρμοδίων που εργάζονται όλο αυτό το διάστημα για να έχουμε αυτό το αποτέλεσμα.

Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας και η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέων Βιομηχανίας και Εμπορίου, είμαστε ιδιαίτερα ικανοποιημένοι και για το αποτέλεσμα της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης -στο οποίο υπήρξαμε συνοδοιπόροι στη διαμόρφωση με τη ΓΓΕΚ και τη Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ και Δημοσίων Επενδύσεων- καθώς και για την ίδια τη στρατηγική αυτή καθαυτή. Και το αποτέλεσμα της σε σχέση με την κατάρτιση του Προγράμματος, ενσαρκώνουν απόλυτα -θα μου επιτρέψετε αυτήν τη λεκτική υπερβολή- και τους δικούς μας προσανατολισμούς, τις προτεραιότητες και πυλώνες, όπως αυτές καταρτίστηκαν και στην εθνική στρατηγική για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό της Βιομηχανίας, και στην πρώτη εθνική στρατηγική για τη Βιομηχανία όπως ανέφερε και ο κ. Προϊστάμενος πριν από λίγο, όπου οι βασικοί της πυλώνες και εν κατακλείδι δέσμες προτεινόμενων δράσεων αφορούν την ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση βεβαίως, τον Ψηφιακό και Πράσινο Μετασχηματισμό της Βιομηχανίας και την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων.

Τα βλέπουμε στο Πρόγραμμα. Αναγνωρίζουμε τις προτεραιότητές μας. Είμαστε έτοιμοι να συνδράμουμε στην υλοποίησή τους, πάντα συμπληρωματικά βεβαίως και με την αξιοποίηση των άλλων πόρων που έχουμε από το Ταμείο Ανάκαμψης με τις ήδη ενταγμένες και σε υλοποίηση δράσεις μας που αφορούν την έξυπνη μεταποίηση. Είναι ο μηχανολογικός και τεχνολογικός εξοπλισμός για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, η μεταρρύθμιση του επιχειρηματικού

περιβάλλοντος στο αδειοδοτικό και εποπτικό τους status και βεβαίως τα νέα βιομηχανικά πάρκα.

Η ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Βιομηχανίας και Εμπορίου - που είμαστε πακέτο όπως γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ως Γραμματεία- θ' αναλάβει πολλά από αυτά τα έργα να τα τρέξει. Θερμές ευχαριστίες ξανά και για τη σημερινή διοργάνωση. Ειδικά συγχαρητήρια στον κ. Ζερβό, στον κ. Ειδικό Γραμματέα γιατί γνωρίζω προσωπικά και τη δική του υπερπροσπάθεια για να καταλήξουμε σήμερα να μιλάμε για ένα Πρόγραμμα το οποίο θέτει τη Βιομηχανία ως πολύ σημαντική και κορυφαία προτεραιότητα. Σας ευχαριστούμε θερμά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κι εμείς ευχαριστούμε.

Γ. ΠΑΠΑΡΙΔΟΥ: Καλημέρα σας, είμαι από το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδας. Να ευχαριστήσω για την πρόσκληση.

Πολύ σύντομα θέλω ν' αναφερθώ σε δυο θέματα. Το ένα είναι επειδή πρόκειται να προχωρήσουμε σε αρκετές δράσεις κρατικών ενισχύσεων, θα πρότεινα να περάσουμε σε κάποιους αυτοματισμούς στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων, όπως έχει ήδη γίνει από την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. στις δράσεις που τρέχει, ώστε να μην είναι απαιτητό να προσκομίζουν διάφορα πιστοποιητικά, χαρτιά κτλ.

Έχει ήδη γίνει αυτό το θέμα και με την ψηφιακή μέριμνα και με την ψηφιακή αναβάθμιση μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οπότε από τη στιγμή που έχει υλοποιηθεί, προτείνω να πάνε στην ίδια κατεύθυνση για να ελαχιστοποιήσουμε τη γραφειοκρατία.

Το δεύτερο θέμα, όσον αφορά σε θέματα κατάρτισης, ειδικά στον κλάδο μας έχουμε τεράστια έλλειψη προσωπικού αυτήν τη στιγμή. Οπότε αυτό που μας ενδιαφέρει πάρα πολύ είναι να εστιάσουμε λίγο στην κατάρτιση ετεροαπασχολούμενων. Υπάρχει αρκετός κόσμος και εκτός Μηχανικών, σε θεωρητικά επίπεδα, ο οποίος δεν έχει απασχόληση στο αντικείμενό του και δουλεύει όπου αλλού έχει βρει.

Άρα θα ήταν καλό να προσεγγίσουμε αυτόν τον κόσμο. Πιστεύω ότι ίσως και άλλοι κλάδοι να έχουν αντίστοιχες ανάγκες και να εξειδικευθούμε λίγο πάνω σ' αυτό με κάποια εξειδικευμένα προγράμματα. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Εγώ ευχαριστώ, πολύ σημαντικές παρατηρήσεις. Θα μου επιτρέψετε, αν και είπα ότι δε θ' απαντήσουμε ξεχωριστά, στην πρώτη παρατήρησή σας προφανώς είναι αυτό που λέτε σωστό. Σε κάθε περίπτωση όμως, η Υπηρεσία

έχει αποδείξει ότι τα τελευταία δυο χρόνια, έχει γίνει δραστική απλοποίηση στις διαδικασίες και υποβολής και αξιολόγησης και έγκρισης των όποιων αιτήσεων.

Από ένα χρονικό διάστημα 18 έως 24 μηνών που απαιτείτο από την υποβολή για να εγκριθεί μια πρόταση, στις δράσεις για την πανδημία αυτό έχει γίνει σε διάστημα λίγων ημερών με την ψηφιοποίηση της διαδικασίας και της διασύνδεσης των πληροφοριακών συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης.

Αυτό που λέτε το σημειώνουμε, είναι σημαντικό. Ήδη το Υπουργείο Ανάπτυξης εδώ και δυο χρόνια έχει κινηθεί προς αυτήν την κατεύθυνση. Ένα παράδειγμα μόνο: στη δράση για τον τουρισμό -την ενίσχυση των επιχειρήσεων του τουριστικού τομέα- το dead line υποβολής των αιτήσεων ήταν η 30^η Σεπτεμβρίου του 2021. Στις 3 Σεπτεμβρίου βγήκαν οι πρώτες εγκρίσεις και στις 13 Σεπτεμβρίου δόθηκαν οι πρώτες εκταμιεύσεις, ύψους 18 εκατομμυρίων.

Έχουμε προχωρήσει. Κάθε πρόταση προς αυτήν την κατεύθυνση είναι θετική και την ακούμε με μεγάλη προσοχή. Ευχαριστώ για την παρέμβασή σας.

B. ΣΤΟΥΡΑΪΤΗΣ: Καλημέρα σας, από την Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων. Απλώς να προσθέσω σ' αυτά που είπατε κ. Ειδικέ, ότι αυτήν τη στιγμή στο πλαίσιο αυτό ακριβώς που έθεσε από τον Σύνδεσμο η συνάδελφος, ότι το νέο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων έχει ξεκινήσει μια διαδικασία στην οποία θα περιλαμβάνονται όλες οι δυνατές διαλειτουργικότητες που μπορεί να υπάρχουν από όλα τα συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης, αυτό είτε αφορά τα οικονομικά στοιχεία από το Taxis, είτε αφορά απασχόληση από το ΕΡΓΑΝΗ, που μάλιστα με δαπάνες του ΕΠΑνΕΚ φτιάχνεται μια ειδική εφαρμογή προκειμένου να υπολογίζονται αυτόματα τα ΕΜΕ.

Όσον αφορά το ΓΕΜΗ για τα στοιχεία μετόχων, καθώς και τα πιστοποιητικά φερεγγυότητας, όλα αυτά σταδιακά ενσωματώνονται και σε προσκλήσεις κανονικής επιχειρηματικότητας, όχι μόνο για τις δράσεις της πανδημίας, ώστε όλες αυτές οι διαλειτουργικότητες να κάνουν το εξής:

- να μειώνουν σημαντικά και δραστικά τα δικαιολογητικά που θα υποβάλλουν οι επιχειρήσεις, έτσι ώστε αυτά να είναι τα ελάχιστα δυνατά και ό,τι δε δίνεται από διαλειτουργικότητα,
- να μειώνονται πάρα πολύ οι χρόνοι αξιολόγησης καθ' όσον αλγοριθμικά θα βαθμολογούνται τα περισσότερα αφού θα είναι όλα προσυμπληρωμένα και οι

αξιολογητές ν' ασχολούνται μόνο με ζητήματα που απαιτείται η δική τους κρίση, όπως π.χ. το μέγεθος μιας επιχείρησης,

και αυτό αν συνδυαστεί και με το κομμάτι της παρακολούθησης με επιλογές απλοποιημένου κόστους π.χ. στα ερευνητικά έργα που είναι το πιο, νομίζουμε, προσιτό σε αυτή τη φάση να εφαρμοστεί, τότε θα έχουμε πολύ δραστική μείωση των χρόνων σε όλα τα στάδια της ζωής και ενός κανονικού επενδυτικού έργου.

Άρα αυτό που σωστά ζητάτε, είναι κάτι που είναι και πρόθεση και ήδη υλοποιείται σε αυτή την κατεύθυνση. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σε αυτά που είπε ο εξαιρετικός συνάδελφος, να προσθέσω και νομίζω το γνωρίζουμε όλοι, ότι τα τελευταία 2,5 χρόνια έχει γίνει μια τεράστια προσπάθεια από το Υπουργείο Ανάπτυξης για την απλοποίηση των διαδικασιών. Τ' αποτελέσματα νομίζω τα γνωρίζουμε όλοι και για τη σύντμηση των χρόνων.

Προς αυτή την κατεύθυνση, όπως είπε ο συνάδελφος, κινείται το νέο ΠΣΚΕ. Οποιαδήποτε πρόταση προς αυτήν την κατεύθυνση, είναι θετική, την ακούμε. Αλλά αυτός είναι ο βασικός στόχος του Υπουργείου, όπως είπα και στην εισαγωγική μου τοποθέτηση: η περαιτέρω απλοποίηση υποβολής των αιτήσεων και η περαιτέρω μείωση του χρόνου των απαιτούμενων διαδικασιών.

Ο κ. Rasmussen έχει το λόγο.

A. RASMUSEN: Ευχαριστώ τους συμμετέχοντες για όλες τις πολύ σαφείς προτάσεις. Από την πλευρά μας υποστηρίζουμε πλήρως τις προτάσεις που έχουν γίνει όσον αφορά τις ευκαιρίες για τους Ανθρώπους με Αναπηρία, για την πρόσληψή τους και κατάρτισή τους από εταιρείες. Ελπίζουμε ότι σύντομα θα έχουμε τις εξειδικευμένες σας προτάσεις.

Όσον αφορά την απλοποίηση των διαδικασιών, βεβαίως αυτό καταλαβαίνει κανείς ότι είναι πάντα μια εργασία εν προόδω. Πάντα η τεχνολογία μας προλαβαίνει, πάντα εμείς πρέπει να προσπαθούμε να βελτιώνουμε τις διαδικασίες μας.

Πάντα θέλουμε να προχωρούμε προς την κατεύθυνση της απλοποίησης, κάτι το οποίο έχει γίνει στο ΕΚΤ με μεγάλη συστηματικότητα και επιτυχία, οπότε οποιαδήποτε άλλη πρόοδος προς αυτή την κατεύθυνση θα είναι ευπρόσδεκτη.

Επίσης να πω ότι καλωσορίζω την πρόταση της επανακατάρτισης προσωπικού, ώστε να παραχθούν, να το πω έτσι, άνθρωποι στο χώρο της Πληροφορικής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να επισημάνω ότι δε θα είναι εκκρεμής δουλειά η ολοκλήρωση του ΠΣΚΕ σύμφωνα με αυτά που είπε ο συνάδελφος.

Ο κ. Raquet έχει το λόγο.

P. PAQUET: Ευχαριστώ αγαπητέ που διευκρινίσατε ότι, παρ' ό,τι έχουμε ένα μικρό κομμάτι στη χρηματοδότηση, αυτό είναι πολύ σημαντικό για την αλλαγή, την επανακατάρτιση και την απόκτηση δεξιοτήτων.

Είναι όλα αυτά πολύ σημαντικά προς τις κατευθύνσεις των στόχων που έχουν τεθεί. Υπάρχουν πραγματικά πάρα πολλές ανάγκες και η συνάφεια με τις διαδικασίες αυτές, είναι πολύ σημαντική. Όταν συνεργαστούμε για να εξετάσουμε αυτό το πρόγραμμα, θα πρότεινα να έχουμε μια follow up συνάντηση για να δούμε τις προτάσεις αυτές όταν θα είναι έτοιμες.

Βεβαίως αυτό δεν είναι το μοναδικό Πρόγραμμα, και θα πρέπει να έχουμε έναν πολύ συντονισμένο προγραμματισμό για να δούμε σε αυτά τα θέματα πόσο μπορούμε να μην έχουμε επικαλύψεις. Όσον αφορά την εισδοχή ανθρώπων με αναπηρίες, και σε αυτό περιμένουμε τις πιο εξειδικευμένες προτάσεις. Έχουμε ήδη δει στο ΕΠΑνΕΚ ότι υπήρχαν τέτοιες προτάσεις οι οποίες πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω στο επόμενο Πρόγραμμα.

Υπάρχει όμως κίνδυνος και για πολύ μεγάλες μερίδες του εργασιακού πληθυσμού να μείνουν εκτός αγοράς αν δε λάβουν άμεσα τις απαραίτητες νέες δεξιότητες που απαιτούνται. Οπότε και αυτό είναι ένα κομμάτι στο οποίο πρέπει να υπάρξει στόχευση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ο κ. Διακολιός έχει το λόγο για την εξειδίκευση του Προγράμματος.

Ενημέρωση για την εξειδίκευση του Προγράμματος και τον χρονοπρογραμματισμό των προσκλήσεων.

M. ΔΙΑΚΟΛΙΟΣ: Καλημέρα σας. Η τωρινή παρουσίαση έχει στόχο να ενημερώσει τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, για τα έργα τα οποία εξειδικεύονται στην έναρξη της ενεργοποίησης του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και για το χρονοπρογραμματισμό των σχετικών προσκλήσεων.

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 35 του Ν. 4914/22, για να προχωρήσουμε στην εξειδίκευση: καλέσαμε πρώτα φορείς άσκησης πολιτικής

καθώς και επιτελικές δομές, το αντικείμενο των οποίων σχετίζεται άμεσα, με το αντικείμενο των προσκλήσεων που τέθηκαν σε προτεραιότητα από το Πρόγραμμα, οι οποίοι ανταποκρίθηκαν και κατέθεσαν τις προτάσεις τους.

Οι προτάσεις αξιολογήθηκαν σε όρους συνάφειας με το Πρόγραμμα και ωριμότητας και προχώρησαν στη συνέχεια, σε εξειδίκευση. Η εξειδίκευση έγινε από τον Ειδικό Γραμματέα κατόπιν εισήγησης της Υπηρεσίας και εγκρίθηκαν οι προτάσεις στις 12 Οκτωβρίου. Αντιστοίχως στις 14 Οκτωβρίου, αφού υποβλήθηκε ο χρονοπρογραμματισμός των προσκλήσεων, εγκρίθηκε και αυτός και σας παρουσιάζεται παρακάτω.

Λόγω του εμπροσθοβαρούς χαρακτήρα όπως είπαμε του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας, παρά το γεγονός ότι εξειδικεύθηκαν 8 δράσεις, ο προϋπολογισμός ο οποίος ενεργοποιείται είναι σχεδόν 1,9 δισ. ευρώ, και αντιστοιχεί στο 49% του προϋπολογισμού του προγράμματος. Μέχρι στιγμής, όπως προαναφέρθηκε, έχουμε δράσεις ΕΤΠΑ, ωριμάζοντας περαιτέρω το ΕΚΤ για να μπορέσουμε να δώσουμε και τη δική του εξειδίκευση στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

Ξεκινάμε λοιπόν με την πρώτη δράση, της Προτεραιότητας 1, Ειδικό Στόχο 1.1, «Ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας για επιχειρήσεις» και τη δράση «Ερευνώ – Καινοτομώ».

Πρόκειται για μια δράση στρατηγικής σημασίας για το Πρόγραμμα, ονοματισμένη στο Πρόγραμμα, συνολικού προϋπολογισμού 300 εκατομμύρια ευρώ. Είναι γνωστός γενικώς ο χαρακτήρας της δράσης, σύνδεση έρευνας και καινοτομίας με επιχειρηματικότητα, χρηματοδότηση για τον σκοπό αυτό, επιχειρήσεων και ερευνητικών κέντρων, με πηγή της χρηματοδότησης ουσιαστικά τη στήριξη ερευνητικών έργων, σε τομείς όπως η Βιομηχανική Έρευνα, ή η Πειραματική Ανάπτυξη.

Τέσσερις παρεμβάσεις διαρθρώνουν το «Ερευνώ – Καινοτομώ»: Έρευνα και ανάπτυξη από επιχειρήσεις που αναμένεται να ενεργοποιηθεί μέχρι τέλος του έτους, συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικούς οργανισμούς για το α' τρίμηνο του 2023, αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων το τρέχον τρίμηνο, σφραγίδα αριστείας για επιχειρήσεις οι οποίες έχουν κριθεί κατάλληλες με βάση τα κριτήρια του «Ορίζοντα» και χρηματοδοτούνται από το συγκεκριμένο Πρόγραμμα, για το β' τρίμηνο του 2023.

Συνεχίζουμε με τη 2^η προτεραιότητα που αφορά την Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας και τον Ειδικό Στόχο 1.1, που αφορά την «Αξιοποίηση των οφελών της ψηφιακής τεχνολογίας από επιχειρήσεις».

Εδώ έχουμε τρεις δράσεις Ψηφιακού Μετασχηματισμού, συνολικού προϋπολογισμού 300 εκατομμυρίων ευρώ, οι οποίες διαρθρώνονται σε τρεις επιμέρους προσκλήσεις.

Η πρώτη είναι ο βασικός Ψηφιακός Μετασχηματισμός, προϋπολογισμού 60 εκατομμυρίων ευρώ και με αναμενόμενη ενεργοποίηση άμεσα. Ο βασικός Ψηφιακός Μετασχηματισμός απευθύνεται σε επιχειρήσεις οι οποίες έχουν βασικές ανάγκες, στην προμήθεια εξοπλισμού και Προγραμμάτων για την αναβάθμιση των λειτουργιών τους και την υποστήριξη αυτών από τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Οι δαπάνες εδώ είναι, βασικός εξοπλισμός πληροφορικής και βασικά προγράμματα, καθώς και συμβουλευτικές υπηρεσίες εγκατάστασης και παραμετροποίησης προγραμμάτων Η/Υ.

Στη συνέχεια έχουμε τον προηγμένο Ψηφιακό Μετασχηματισμό, προϋπολογισμού 180 εκατομμυρίων ευρώ, επίσης με άμεση ενεργοποίηση, ο οποίος απευθύνεται σε επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν καλύψει τις βασικές τους λειτουργίες με τη χρήση εξοπλισμού και προγραμμάτων Η/Υ και επιθυμούν ν' αναβαθμίσουν τη λειτουργία τους περαιτέρω με τη χρήση τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Εκεί αναμένουμε ολοκληρωμένα επενδυτικά σχέδια, τα οποία θ' αποδεικνύουν την πρόθεση των επιχειρήσεων να επενδύσουν και να έχουν ένα βιώσιμο αποτέλεσμα στο συγκεκριμένο κομμάτι, με τις δαπάνες οι οποίες χρηματοδοτούνται να είναι: αυτοματοποίηση συστημάτων παραγωγής, προγράμματα διαχείρισης πελατών, προγράμματα προγραμματισμού διοικητικού και οικονομικού και παρόμοιες υπηρεσίες παραμετροποίησης προγραμμάτων Η/Υ.

Και στη συνέχεια έχουμε τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό αιχμής, προϋπολογισμού 60 εκατομμυρίων ευρώ και με άμεση ενεργοποίηση, ο οποίος απευθύνεται σε επιχειρήσεις που το μεγαλύτερο κομμάτι της λειτουργίας τους υποστηρίζεται ήδη ψηφιακά, για την υποστήριξη Ολοκληρωμένων Επενδυτικών Σχεδίων, που πλέον χαρακτηρίζεται από επένδυση σε τεχνολογίες αιχμής, σε λύσεις 4^{ης} βιομηχανικής επανάστασης, όπου χρηματοδοτούνται συστήματα απομακρυσμένης διαχείρισης εγκαταστάσεων, λύσεις τεχνητής νοημοσύνης για

Προγράμματα Διαχείρισης Δεδομένων, διαδραστικότητα μεταξύ πελατών και προμηθευτών, ευφυή συστήματα Προγραμματισμού Διοικητικού και Οικονομικού, λύσεις τεχνητής νοημοσύνης κτλ.

Αυτές ήταν οι τρεις δράσεις Ψηφιακού Μετασχηματισμού επιχειρήσεων.

Στον ίδιο Στόχο, έχουμε επίσης και την ανάπτυξη των Ευρωπαϊκών Κόμβων Ψηφιακής Καινοτομίας. Εδώ μιλάμε για μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία υλοποιείται μέσω του Προγράμματος Ψηφιακής Ευρώπης 2021-2027.

Εδώ συγχρηματοδοτούμε 7 κόμβους ψηφιακής καινοτομίας, εκ των οποίων οι 4 έχουν ήδη προκριθεί και το 50% της προϋπολογιζόμενης δαπάνης θα χρηματοδοτεί από το Πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη. Οι υπόλοιπες 3 είναι επιλαχούσες και θα χρηματοδοτηθούν εξ'ολοκλήρου από το Πρόγραμμα μας, ενώ για τις πρώτες 4 θα χρηματοδοτήσουμε την υπόλοιπη, την εθνική συμμετοχή.

Οι συγκεκριμένοι κόμβοι ουσιαστικά παρέχουν υπηρεσίες προς επιχειρήσεις για τον Ψηφιακό τους Μετασχηματισμό. Οι Υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται είναι ενδεικτικά:

- Δοκιμή προϊόντων ή υπηρεσιών από μια επιχείρηση ή έναν φορέα, πριν αυτοί μπουν στο στάδιο της τελικής παραγωγής και διάθεσης προς το κοινό.
- Αναβάθμιση δεξιοτήτων – κατάρτιση.
- Υποστήριξη στην εύρεση χρηματοδότησης ή εύρεση επενδυτών.

Αυτές είναι οι υπηρεσίες ουσιαστικά που παρέχουν προς επιχειρήσεις και φορείς οι Ψηφιακοί Κόμβοι Καινοτομίας. Οι ενδεικτικοί τομείς του έργου το οποίο εξειδικεύθηκε στο Πρόγραμμα και θα υλοποιηθεί, είναι η Υγεία, Αγροδιατροφή, Υπολογιστική Υψηλών Επιδόσεων, Κυβερνοασφάλεια, Τεχνητή Νοημοσύνη.

Επομένως αυτές είναι οι δράσεις που αφορούν τον Ειδικό Στόχο 1.2 και προχωρούμε στην ίδια Προτεραιότητα και στον Ειδικό Στόχο 1.3 που είναι η Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας – Ανταγωνιστικότητας των Επιχειρήσεων.

Εδώ έχουμε δυο όμοιες δράσεις: Την Πράσινη Παραγωγική Λειτουργία με προϋπολογισμό 350 εκατομμύρια ευρώ και τον Πράσινο Μετασχηματισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων επίσης με προϋπολογισμό 350 εκατομμύρια ευρώ, που κάνουν τα ίδια πράγματα, ουσιαστικά χρηματοδοτούν τη βελτίωση της θέσης των επιχειρήσεων μέσω της προμήθειας εξοπλισμού και μηχανημάτων τα οποία θα αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα των επιχειρήσεων.

Χρηματοδοτούνται κτιριακές δαπάνες, δαπάνες αγοράς εξοπλισμού για την πιστοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών με βάση διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα, την ίδια την πιστοποίηση των προϊόντων και υπηρεσιών, γι' αυτό άλλωστε και ο όρος «Πράσινο» και στους δύο τίτλους, πριμοδοτείται η αγορά και χρήση εξοπλισμού ενεργειακής αναβάθμισης, κυκλικής οικονομίας και η ένταξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην καθημερινή τους λειτουργία και χρήση. Αναμένεται να εκδοθούν μέχρι τέλος του έτους.

Στην Προτεραιότητα 2 για τη βελτίωση της πρόσβασης της χρηματοδότησης, έχουμε το νέο Ταμείο Επιχειρηματικότητας. Για το νέο Ταμείο Επιχειρηματικότητας, αναμένεται να ξεκινήσουν οι προπαρασκευαστικές του εργασίες για να λειτουργήσει προς το τέλος του έτους, την άνοιξη.

Το Ταμείο Επιχειρηματικότητας διαρθρώνεται σε 4 Υποταμεία, έχει συνολικό προϋπολογισμό 500 εκατομμύρια ευρώ και το πρώτο το Ταμείο είναι το Ταμείο Συγχρηματοδότησης Δανείων, με 200 εκατομμύρια ευρώ. Εδώ αναμένεται (να είναι διαχειριστής) η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, με το Ταμείο να συμβάλλει με ποσοστό 60% και οι Ενδιάμεσοι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί με ποσοστό 40%, για να χορηγούνται δάνεια σε επιχειρήσεις που δυσκολεύονται να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση.

Το δεύτερο Υποταμείο είναι το Ταμείο Εγγυοδοσίας, το οποίο σχεδιάζεται να έχει ένα ανώτατο όριο εγγυοδοσίας προς τις επιχειρήσεις και να μειώσει το κόστος δανεισμού.

Το τρίτο Πρόγραμμα είναι το Ταμείο Νησιωτικής και Παράκτιας Επιχειρηματικότητας με προϋπολογισμό 50 εκατομμύρια ευρώ, απευθύνεται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στη νησιωτική Ελλάδα και σε παράκτιες περιοχές, κυρίως ως εγγυοδοσία, όμως σε συνδυασμό με επιχορηγήσεις. Όταν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις επιτυγχάνουν κάποιους στόχους – κριτήρια, θα επιβραβεύονται, όπως προβλέπει το συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Τέλος, έχουμε το Ταμείο Εξωστρέφειας και Διεθνοποίησης, το οποίο ουσιαστικά βοηθά, υποστηρίζει επιχειρήσεις να κάνουν τα προϊόντα και τις επιχειρήσεις τους γνωστά σε διεθνείς αγορές. Επίσης υποστηρίζει τη συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια και εκθέσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με κάθε μορφής χρηματοδοτικό εργαλείο, δάνειο, συνεπενδυτικό, εγγυοδοσία, ανάλογα με το είδος της επένδυσης και τον κίνδυνο αυτής.

Για το τέλος αφήσαμε την κινητήριο δύναμη των μηχανισμών όλων, την Τεχνική Βοήθεια. Εξειδικεύθηκε στο σύνολό της. Ενεργοποιείται σε 5 επιμέρους δράσεις:

- Την υποστήριξη και λειτουργία της Διαχειριστικής,
- το μεγαλύτερο κομμάτι διατίθεται στον ΕΦΕΠΑΕ που θα τρέξει το μεγάλο μέρος του Προγράμματος μέσω των κρατικών ενισχύσεων,
- μελέτες – αξιολογήσεις 4 εκατομμύρια ευρώ,
- πληροφόρηση και δημοσιότητα και υποστήριξη λειτουργίας φορέων προγραμματισμού στα 6 εκατομμύρια ευρώ.

Αυτό ήταν το σύνολο της εξειδίκευσής μας και σας ευχαριστούμε πολύ που την παρακολουθήσατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κι εμείς ευχαριστούμε.

Και τώρα θα πάρει το λόγο η κα Κρητικού για να μας παρουσιάσει σύντομα τη μεθοδολογία και τα προτεινόμενα κριτήρια επιλογής πράξεων.

Μεθοδολογία και κριτήρια επιλογής πράξεων: Παρουσίαση, συζήτηση και έγκριση

Ε. ΚΡΗΤΙΚΟΥ: Καλημέρα κι από μένα. Σύμφωνα με τον Κανονισμό και το άρθρο 40, ένα καθήκον της Επιτροπής Παρακολούθησης του κάθε Επιχειρησιακού Προγράμματος, είναι η έγκριση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την επιλογή των πράξεων και φυσικά η τροποποίηση αυτών.

Στο άρθρο 73 του ίδιου Κανονισμού, των κοινών διατάξεων, προβλέπεται ότι η επιλογή των πράξεων γίνεται από τη Διαχειριστική Αρχή με την κατάρτιση και εφαρμογή κριτηρίων τα οποία είναι διαφανή, εξασφαλίζουν μια συμβατότητα με τις οριζόντιες πολιτικές Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά την πρόσβαση από ΑμεΑ, ισότητα των φύλων, τα θεμελιώδη δικαιώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και με δεδομένη την εξειδίκευση που προανέφερε ο συνάδελφος, ο κ. Διακολιός προηγουμένως, προχωρήσαμε στην κατάρτιση μεθοδολογίας και κριτηρίων επιλογής, για τις πράξεις Τεχνικής Βοήθειας όπου έχει ολοκληρωθεί η εξειδίκευση, για τις πράξεις για τις

οποίες ο Ενδιάμεσος Φορέας θα οριστεί ως δικαιούχος κατά την έννοια του άρθρου 2 του Κανονισμού του 1060, δηλαδή για δράσεις οι οποίες είναι κάτω από deminimis, κάτω από 200.000 ευρώ και τα κριτήρια για δράσεις επιχειρηματικότητας, που είναι ο προηγμένος Ψηφιακός Μετασχηματισμός, ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός αιχμής και ο Πράσινος Μετασχηματισμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Θα ξεκινήσω από τα κριτήρια για την επιλογή των πράξεων της Τεχνικής Βοήθειας. Διενεργείται σε δυο στάδια η αξιολόγηση. Θέλω να επισημάνω ότι για τις δράσεις πλην κρατικών ενισχύσεων, στηριχθήκαμε στο σχέδιο οδηγιών που μας εστάλη από την Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης, επομένως η αξιολόγηση για την Τεχνική Βοήθεια θα είναι άμεση, θα γίνει σε δυο στάδια.

Το πρώτο στάδιο είναι ο έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας της πρότασης, το δεύτερο στάδιο η αξιολόγηση των προτάσεων ανά κριτήριο ή ανά ομάδες κριτηρίων.

Στο πρώτο στάδιο, είναι ο έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας. Γίνεται κατ' αρχάς ένας έλεγχος συμβατότητας και επιλεξιμότητας της πρότασης που διαπιστώνουμε πλέον στη νέα περίοδο ότι θα γίνει αυτόματα από το ΟΠΣ, και ασχολείται κυρίως με τα τυπικά θέματα, ημερομηνία, θέματα συμβατότητας και θέματα πληρότητας, αν η ημερομηνία είναι εντός της προθεσμίας, εντός των ορίων ο προϋπολογισμός, αν είναι πλήρως συμπληρωμένα τα Τεχνικά Δελτία και η περίοδος υλοποίησης εμπίπτει μέσα στο χρονικό πλαίσιο, αν δεν έχει ολοκληρωθεί το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης και άλλα θέματα τα οποία θα προκύπτουν αυτόματα από το ΟΠΣ.

Στη συνέχεια εξετάζεται η επιλεξιμότητα της πρότασης, δηλαδή αν ο φορέας εμπίπτει στις κατηγορίες των δικαιούχων, αν η πρόταση είναι πλήρης, αν εμπίπτει στον Στόχο Πολιτικής και Προτεραιότητας, εάν υπάρχουν οι αποφάσεις των αρμοδίων φορέων και στην περίπτωση της Τεχνικής Βοήθειας, εάν η πράξη είναι στο πλαίσιο του εγκεκριμένου Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας που προβλέπεται από τη νομοθεσία. Πρέπει να είναι θετική η αξιολόγηση σε όλα τα κριτήρια, εκτός από το προτελευταίο, διαφορετικά η πρόταση απορρίπτεται.

Συνεχίζουμε με τα υπόλοιπα κριτήρια, τις ομάδες κριτηρίων. Θ' αναφερθώ επιγραμματικά. Είναι η πρώτη ομάδα κριτηρίων της β' φάσης. Είναι η αξιολόγηση του φορέα που θα υλοποιήσει την πράξη ή θα τη λειτουργήσει, η ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού, του χρονοδιαγράμματος. Ακολουθεί η δεύτερη ομάδα κριτηρίων με

την τήρηση του θεσμικού πλαισίου και των οριζόντιων πολιτικών. Είναι η τήρηση θεσμικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις ή πλην δημοσίων συμβάσεων, οι κανόνες του ανταγωνισμού, η αιεφόρος ανάπτυξη, η ισότητα, η εξασφάλιση της προσβασιμότητας.

Θέλω να πω εδώ πέρα ότι έχουν δοθεί από την Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης, παραρτήματα τόσο για τον έλεγχο της συμβατότητας με τους κανόνες του ανταγωνισμού, όσο και για τα ΑμεΑ, την προσβασιμότητα των ΑμεΑ τα οποία είναι συνημμένα στα κριτήρια τα οποία σας έχουμε ήδη στείλει.

Κι εδώ τα κριτήρια είναι δυαδικά, μπορεί όμως να υπάρχει και κάποια τιμή ναι/όχι/δεν εφαρμόζεται σε κάποια από αυτά όπως είναι η αιεφόρος ανάπτυξη ή η τήρηση του θεσμικού πλαισίου πλην δημοσίων συμβάσεων, εφ' όσον έχουμε δημοσίους φορείς.

Ακολουθεί η τρίτη ομάδα κριτηρίων που είναι η σκοπιμότητα της πράξης με τον έλεγχο της αναγκαιότητας, της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας, πάλι δυαδικά. Η τέταρτη ομάδα κριτηρίων για την ωριμότητα, είναι το στάδιο να δούμε κατά πόσο είναι ώριμη η πράξη.

Επισημαίνουμε ότι δεν υπάρχει πλέον η ομάδα κριτηρίων για τη διαχειριστική ικανότητα στη νέα περίοδο. Επομένως με την τέταρτη ομάδα κριτηρίων ολοκληρώνουμε την αξιολόγηση, η οποία πρέπει να είναι θετική. Αν σε κάποια ομάδα κριτηρίων έχουμε αρνητική αξιολόγηση σταματάει, διακόπτεται, και η πρόταση απορρίπτεται.

Εφ' όσον βέβαια η Διαχειριστική Αρχή κρίνει σκόπιμο μπορεί να ολοκληρώσει την αξιολόγηση ώστε να έχει ολοκληρωμένους τους λόγους απόρριψης και επομένως η τυχόν ένσταση να γίνει επί όλων των λόγων απόρριψης. Όλα αυτά αποτυπώνονται σ' ένα φύλλο αξιολόγησης. Σε οποιοδήποτε στάδιο η Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει να υποβληθούν συμπληρωματικά στοιχεία τα οποία εκ παραδρομής παραλήφθηκαν ή στοιχεία τα οποία αποσαφηνίζουν ήδη υποβληθέντα στοιχεία, σ' ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που ορίζεται από την Υπηρεσία.

Έτσι ολοκληρώνουμε τα κριτήρια για πράξεις Τεχνικής Βοήθειας. Αντίστοιχα κριτήρια είναι και τα κριτήρια με τον ΕΦΔ ως δικαιούχο. Είναι κατά την έννοια του άρθρου 2 του Κανονισμού των κοινών διατάξεων, ο ορισμός του δικαιούχου. Σημειώνουμε ότι στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων ο δικαιούχος είναι η επιχείρηση που λαμβάνει την ενίσχυση. Όμως στο πλαίσιο ενισχύσεων ήσσονος

σημασίας, μπορεί το κράτος μέλος ν' αποφασίσει ότι ο δικαιούχος, για τους σκοπούς του Κανονισμού αυτού, είναι ο φορέας που χορηγεί την ενίσχυση.

Κι επειδή τυγχάνει να έχουμε και αρκετές ενισχύσεις στο πλαίσιο του Κανονισμού Deminimis, θα χρησιμοποιήσουμε κάποιον Ενδιάμεσο Φορέα ως δικαιούχο. Τα κριτήρια αυτά έχουμε βάλει σήμερα εδώ, τα οποία κατ' αντιστοιχία με τα προηγούμενα της Τεχνικής Βοήθειας, είναι πάλι στάδιο α', έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας της πρότασης και στάδιο β', αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων.

Πάλι τα ίδια στάδια, το στάδιο ελέγχου πληρότητας και επιλεξιμότητας της πρότασης και τα κριτήρια σκοπιμότητας, ωριμότητας. Ήθελα να τονίσω ότι εδώ πέρα φυσικά δεν έχουμε τον ειδικό όρο που είχαμε βάλει προηγουμένως για την Τεχνική Βοήθεια, ότι πρέπει να είναι εγκεκριμένο από το συγκεκριμένο Πρόγραμμα, οπότε προχωρούμε κανονικά στα υπόλοιπα κριτήρια με την αντίστοιχη διαδικασία.

Στη συνέχεια θα προχωρήσω στα κριτήρια για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων. Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός, τ' ανέφερε προηγουμένως στην εξειδίκευση ο κ. Διακολιός. Έχουμε τη δράση 1, τον βασικό, επειδή όμως είναι μέχρι 30.000 ευρώ ο προϋπολογισμός ανά επιχείρηση, αυτή η δράση θα τρέξει με deminimis και με δικαιούχο Ενδιάμεσο Φορέα, τον ΕΦΕΠΑΕ.

Οι άλλες δράσεις, είναι μεγαλύτερου προϋπολογισμού και θα έχουμε κανονική δράση κρατικών ενισχύσεων, με την κανονική λειτουργία του Ενδιάμεσου Φορέα και με δικαιούχο την κάθε επιχείρηση.

Στον προηγμένο λοιπόν Ψηφιακό Μετασχηματισμό, η διαδικασία θα είναι άμεση και απλοποιημένη. Θ' αξιολογούνται με τη σειρά που υποβάλλονται μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Ο προϋπολογισμός είναι 180 εκατομμύρια ευρώ με τη σχετική κατανομή 22% σε Αττική και Νότιο Αιγαίο και το υπόλοιπο στις λοιπές Περιφέρειες.

Ο προϋπολογισμός κάθε αίτησης χρηματοδότησης θα είναι από 50 έως 650 χιλιάδες ευρώ. Η ολοκλήρωση θα γίνει αυστηρά σε 15 μήνες, επί ποινή απένταξης αν δεν έχει ολοκληρωθεί, δεδομένου ότι έχουμε άμεση αξιολόγηση και δεν μπορεί κάποιος να δεσμεύει πόρους αν δεν το υλοποιεί.

Το καθεστώς ενίσχυσης που θα χρησιμοποιηθεί είναι ο Κανονισμός 651 και συγκεκριμένα το άρθρο 14 για τις Περιφερειακές Επενδυτικές Ενισχύσεις, που σημαίνει ότι θα πρέπει να έχουμε αρχικές επενδύσεις. Υπάρχει το άρθρο 17 για τις

επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ και οι ενισχύσεις για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες στο άρθρο 18.

Για τις περιπτώσεις του άρθρου 14, αποτυπώνονται εδώ τα ποσοστά χρηματοδότησης. Φτάνουμε μέχρι και 50%. Αντίστοιχα στο άρθρο 17, Επενδυτικές Ενισχύσεις προς ΜΜΕ είναι χαμηλά τα ποσοστά αλλά κυρίως καλύπτουν τις περιοχές του κεντρικού, βόρειου και νότιου τομέα των Αθηνών όπου είναι μηδενική η επιχορήγηση σύμφωνα με τον χάρτη των περιφερειακών ενισχύσεων της Ελλάδας.

Και έχουμε και το άρθρο 18 για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες, όπου το ποσοστό φτάνει στο 50%. Οι προϋποθέσεις συμμετοχής είναι αυτές οι οποίες απαιτούνται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία, τη νομοθεσία για τις κρατικές ενισχύσεις στα πλαίσια του Κανονισμού 651.

Το πιο βασικό είναι να έχουν τουλάχιστον 9 Ετήσιες Μονάδες Εργασίας, το έτος που προηγείται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, και να έχουν κλεισμένη μια πλήρη διαχειριστική χρήση. Επίσης, να συγκεντρώνουν κατ' ελάχιστο τον βαθμό 80 στο ερωτηματολόγιο Ψηφιακής Ωριμότητας.

Επισημαίνεται ότι η υποβολή επιτρέπεται μόνο σε μία από τις τρεις δράσεις του Ψηφιακού Μετασχηματισμού και δεν έχουν δικαίωμα υποβολής φυσικά όσες εξαιρούνται από τους Κανονισμούς: οι δημόσιες επιχειρήσεις, το franchising, οι offshore κτλ.

Η μεθοδολογία αξιολόγησης: Υπάρχει το στάδιο των αξιολογητών ή εισηγητών, οι οποίοι ελέγχουν τα τυπικά δικαιολογητικά και τα δικαιολογητικά συμμετοχής, είναι η Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία έχει την ευθύνη της αξιολόγησης και αυτή εισηγείται στον Ειδικό Γραμματέα την ένταξη των προτάσεων και φυσικά, η Ειδική Υπηρεσία του Προγράμματος, η οποία δίνει οριζόντιες οδηγίες και έχει τη γενική εποπτεία.

Είπαμε ότι η αξιολόγηση είναι άμεση, με αυστηρή σειρά προτεραιότητας. Οι αξιολογητές – εισηγητές θα προβαίνουν στον έλεγχο πληρότητας και των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και θα κρίνουν επίσης οι αξιολογητές μέσα από την Επιτροπή Αξιολόγησης, την κάλυψη των απαιτήσεων του Κανονισμού, δηλαδή κατά πόσο έχουμε αρχική επένδυση, αν τηρείται ο χαρακτήρας του κινήτρου, αν καλύπτεται η ιδιωτική συμμετοχή που απαιτείται τουλάχιστον στο 25% για τον Κανονισμό 651, για το άρθρο 14, αν ο προϋπολογισμός είναι εύλογος, αν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες οι οποίες έχουν οριστεί αναλυτικά μέσα στις αναλυτικές

προσκλήσεις και αν καλύπτεται και τεκμηριώνεται η ψηφιακή ωριμότητα βάσει της οποίας τους επέτρεψε το σύστημα να υποβάλλουν την πρόταση.

Εδώ έχουμε το ερωτηματολόγιο της Ψηφιακής Ωριμότητας. Με βάση τον εξοπλισμό Πληροφορικής τον οποίο διαθέτει η κάθε επιχείρηση, κατά παρτίδες θα γίνεται η ένταξη και η απόρριψη των πράξεων. Μπορεί κάποιος να κάνει και την ένσταση σύμφωνα με την προβλεπόμενη νομοθεσία, αν ενταχθεί θα δημοσιοποιηθούν τα στοιχεία του.

Θα υπάρχει η δυνατότητα ενστάσεων (σε 10 μέρες έχει ορισθεί). Η Επιτροπή Αξιολόγησης των ενστάσεων αξιολογεί και εξετάζει τις ενστάσεις. Εδώ έχουμε δυο καθεστώτα ενίσχυσης που θα επιλέξει ο υποψήφιος, ο δυνητικός δικαιούχος: Είτε τον Κανονισμό 651 είτε τον Κανονισμό Deminimis.

Πάλι είναι άμεση η διαδικασία. Όλα γίνονται μέσα από το ΟΠΣ Κρατικών Ενισχύσεων. Ο προϋπολογισμός είναι 60 εκατομμύρια ευρώ και εδώ πάλι, η διάρκεια των έργων είναι 18 μήνες αυστηρά και ο προϋπολογισμός ξεκινά από 200.001 ευρώ μέχρι το 1.200.000 ευρώ. Μιλάμε δηλαδή για μεγάλα σχέδια όπως προανέφερε στην εξειδίκευση ο συνάδελφος.

Με τον Deminimis φτάνουμε το ποσοστό του 50%, με τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων πάλι 50% αλλά έχουμε και χαμηλότερα ποσοστά στα νησιά που είναι 35% και στην Περιφέρεια Αττικής.

Με το άρθρο 18 που είναι οι επενδύσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αν το επιλέξει κάποιος αυτό είναι 50% οι επιλέξιμες δαπάνες. Οι προϋποθέσεις συμμετοχής είναι αντίστοιχες με την προηγούμενη, δηλαδή 9 Ετήσιες Μονάδες Εργασίας, ιδιωτική συμμετοχή που πρέπει να είναι το 25% και ο βαθμός 70 στο ερωτηματολόγιο Ψηφιακής Ωριμότητας.

Και πάλι υπάρχει ο περιορισμός υποβολής σε μία από τις δράσεις. Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής και πάλι όσες επιχειρήσεις εξαιρούνται από τους Κανονισμούς. Και διευκρινίζουμε εδώ πέρα ότι η επιχείρηση μπορεί να υλοποιήσει τις δαπάνες της είτε στην έδρα της επιχείρησης είτε σε υποκαταστήματα εφ' όσον έχουν την ίδια ένταση ενίσχυσης και εφ' όσον πληρείται φυσικά και ο χαρακτήρας κινήτρου.

Η κατάταξη Ψηφιακής Ωριμότητας για τον μετασχηματισμό αιχμής έχει αυτές τις απαιτήσεις και πρέπει να συμπληρωθεί όπως είπαμε το 70 εδώ πέρα. Αν κάποιος δεν συμπληρώνει το ποσοστό αυτό/ τη βαθμολογία, δε θα του επιτρέψει το σύστημα

να υποβάλλει αίτηση. Αν έχει βάλει ανακριβή στοιχεία, αυτό θα εξεταστεί κατά την αξιολόγηση και θα απορριφθεί.

Πάλι τα όργανα αξιολόγησης είναι τα ίδια, αξιολογητές, εισηγητές, Επιτροπή Αξιολόγησης και η Υπηρεσία και αντίστοιχα τα ίδια κριτήρια.

Πάμε τώρα στα κριτήρια για την Πράσινη Μετάβαση και κυρίως για τον Πράσινο Μετασχηματισμό, τη Δράση 1 δηλαδή. Η Δράση 2, η Πράσινη Παραγωγική Επένδυση που είναι από 30.000 έως 200.000 ευρώ ανά πρόταση, θα υλοποιηθεί με δικαιούχο τον ΕΦΕΠΑΕ. Επομένως παρουσιάζουμε τα κριτήρια μόνο για την πρώτη δράση.

Είναι προϋπολογισμού 350 εκατομμυρίων ευρώ με κατανομή πάλι 22% - 78% στις κατηγορίες περιφερειών. Οι δαπάνες είναι κτίρια, εξοπλισμός, soft ενέργειες, υπηρεσίες σχεδιασμού, προβολείς, συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις, ακόμα και το προσωπικό (το οποίο πάει με έμμεσες δαπάνες), μεταφορικά μέσα. Θέλω να επισημάνω όμως εδώ ότι έχουμε το θέμα, τον ορισμό του “green”, δηλαδή έχουμε δαπάνες «πράσινης» μετάβασης που είναι τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις και ο περιβάλλον χώρος, τα οποία όμως αποδεδειγμένα συμβάλλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

Δηλαδή πρέπει να έχουμε πιστοποιητικό από ενεργειακό Επιθεωρητή. Υπάρχει ο εξοπλισμός green, ο οποίος είναι συγκεκριμένος, εκτός από τον συμβατικό. Δηλαδή είναι αυτός που βελτιώνει την ενεργειακή απόδοση. Είναι εξοπλισμός κυκλικής οικονομίας ή εξοπλισμός παραγωγικής ενέργειας από ΑΠΕ αποκλειστικά για ιδιοκατανάλωση και όχι για σύνδεση με το δίκτυο, και τα μεταφορικά μέσα που είναι τα αμιγώς ηλεκτρικά υβριδικά οχήματα καθώς και οχήματα τεχνολογίας Euro 6.

Εφ' όσον οι δαπάνες αυτές οι Πράσινες, είναι μεγαλύτερες ή ίσες του 25%, η επιχείρηση θα πάρει 10% επιπλέον στη χρηματοδότηση. Με τον Κανονισμό Deminimis λοιπόν η επιδότηση είναι 40% και αν έχει αυτό το 25% τουλάχιστον green δαπανών, θα πάρει 50% με το επιπλέον 10%.

Αντίστοιχα, τα ποσοστά χρηματοδότησης για τις άλλες περιοχές με βάση το άρθρο 14 του ΓΑΚ, είναι συν 10% όπως είπαμε για κάθε φορά που έχει «πράσινες» δαπάνες. Αυτά είναι τα ποσοστά με το άρθρο 18 του ΓΑΚ, την ενίσχυση μικρομεσαίων και το άρθρο 19 για τις εκθέσεις, που είναι 50%.

Τα όργανα αξιολόγησης, η Επιτροπή Αξιολόγησης κάνει όλη τη δουλειά, θα είναι στελέχη της Υπηρεσίας με την υποστήριξη του ΕΦΕΠΑΕ, με υποστήριξη στελεχών που έχουν όμως αποκλειστικά σχέση εξαρτημένης εργασίας και φυσικά, η Υπηρεσία και οι Μονάδες με οριζόντιες κατευθύνσεις.

Τα κριτήρια είναι μια σειρά από τυπικές προϋποθέσεις των Κανονισμών και της ευρωπαϊκής και της εθνικής νομοθεσίας.

Το κυριότερο είναι οι 3 ΕΜΕ, οι οποίες απαιτούνται, εξαρτημένης εργασίας.

Θα περάσω στα βαθμολογούμενα που είναι ο αριθμός των εργαζομένων της επιχείρησης, (οι ΕΜΕ), η ιδιωτική συμμετοχή του επενδυτικού σχεδίου που φυσικά για τον Κανονισμό 651 πρέπει να καλύπτεται στο 25% τουλάχιστον, η λειτουργική κερδοφορία της επιχείρησης (κέρδη προ φόρων, αποσβέσεων και τόκων), οι πωλήσεις ως προς τον κύκλο εργασιών, ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης και ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός σε σχέση με τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης.

Επίσης βαθμολογείται και ο τόπος υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μιας που αναφέρθηκε προηγουμένως για τη νησιωτική επιχειρηματικότητα, δίνεται ένα 5% επιπλέον.

Τα κριτήρια που προαναφέρθηκαν, τα Β, πρέπει να συγκεντρώνουν μια βαθμολογία 35 τουλάχιστον.

Πάμε στα επόμενα κριτήρια που αξιολογούν το επιχειρηματικό σχέδιο. Αξιολογείται η περιγραφή του επενδυτικού σχεδίου, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, η εφικτότητά του και οι απαιτήσεις αδειοδότησης, η ωριμότητά του δηλαδή. Και αυτό έχει μια βάση το 40.

Συνολικά η αποδεκτή βαθμολογία πρέπει να είναι 50.

Η αξιολόγηση ακολουθεί τα γνωστά βήματα, έλεγχος πληρότητας δικαιολογητικών, έλεγχος τυπικών προϋποθέσεων και η αξιολόγηση και η βαθμολογία όπως είπαμε προηγουμένως. Συντάσσονται τα πρακτικά, εκδίδονται οι αποφάσεις ένταξης, σε κάθε περίπτωση, όπως είπαμε, αυτό θα γίνεται τμηματικά, δηλαδή κατά παρτίδες εφ' όσον έχουμε άμεση αξιολόγηση. Και προβλέπεται φυσικά και η διαδικασία των ενστάσεων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να ευχαριστήσω την κα Κρητικού. Τα κριτήρια επιλογής σας έχουν διαβιβαστεί στον φάκελο τον οποίο έχετε λάβει όλοι. Δεν ξέρω αν κάποιος μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης θα ήθελε να κάνει κάποια τοποθέτηση επί του συγκεκριμένου θέματος.

Β. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΟΣ: Καλημέρα σας, ευχαριστώ πολύ. Εκπροσωπώ την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα. Θέλω μόνο μια σημείωση να πω σε σχέση με τα Προγράμματα που προετοιμάζονται τα Ψηφιακά και τα Πράσινα, ότι εκτός από το κομμάτι της επιχορήγησης, οι επιχειρήσεις χρειάζονται και ίδιους πόρους για να υλοποιήσουν την επένδυση και πολλές φορές αυτήν την ανάγκη την καλύπτουν μέσω τραπεζικού δανεισμού.

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία λοιπόν που προγραμματίζουμε εμείς για την επόμενη χρονική περίοδο, καλύπτουν αυτές τις ανάγκες και πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν στις προσκλήσεις, η δυνατότητα να καλύψουν μέρος της ιδιωτικής τους συμμετοχής με τραπεζικό δανεισμό από χρηματοδοτικό μέσο και η ενίσχυση αυτή που παρέχεται, να συμπεριληφθεί στην ένταση της ενίσχυσης που υπάρχει, αλλιώς δημιουργείται ένα πρόβλημα στις ίδιες τις επιχειρήσεις, να βρουν κεφάλαια για να μπορέσουν να υλοποιήσουν την έναρξη της επένδυσής τους. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κι εμείς ευχαριστούμε. Εάν δεν υπάρχει κάποιος άλλος μέλος να κάνει τοποθέτηση, να δώσω το λόγο στους συναδέλφους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Κ. ΝΙΑΦΑΣ: Καλημέρα σας. Εκ μέρους της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής, θα ήθελα ν' αναφέρω ότι λάβαμε γνώση και του χρονοδιαγράμματος και της εξειδίκευσης του Προγράμματος και όσον αφορά τη μεθοδολογία για τα κριτήρια επιλογής των πράξεων, οι δράσεις του Πράσινου Μετασχηματισμού είναι προφανώς ένα καινούργιο στοιχείο που έρχεται στο Πρόγραμμα αυτή την περίοδο.

Γι' αυτό τον λόγο θα θέλαμε να παροτρύνουμε και να ενθαρρύνουμε τη Διαχειριστική Αρχή να δώσει ιδιαίτερη έμφαση στις ανάγκες για τον Πράσινο Μετασχηματισμό των επιχειρήσεων και κατά την κατάρτιση των προσκλήσεων και ειδικά στα κριτήρια επιλογής. Ευχαριστούμε για τη μέχρι τώρα συνεργασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κι εμείς ευχαριστούμε. Δε θέλω να πω κάτι άλλο, ο Υπουργός Ανάπτυξης στην τοποθέτησή του έδωσε σαφείς ενδείξεις και για την προτεραιότητα

και για το τι θ' ακολουθήσει αναφορικά με την υλοποίηση της συγκεκριμένης δράσης. Ο στόχος μας του Υπουργείου Ανάπτυξης είναι αυτός.

Από τη στιγμή που δεν υπάρχει κάποιο άλλο μέλος, τα κριτήρια εγκρίνονται όπως τα υπέβαλλε στην Επιτροπή Παρακολούθησης η Διαχειριστική Αρχή.

Να προχωρήσουμε λοιπόν στο Πρόγραμμα όπως αυτό είναι διαμορφωμένο. Θα πάμε στην εκ των προτέρων αξιολόγηση των Χρηματοδοτικών Μέσων του Προγράμματος. Υπάρχει παρουσίαση από τη Διαχειριστική Αρχή, από την κα Κόρρα.

Εκ των προτέρων αξιολόγηση των Χρηματοδοτικών Μέσων του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

Ε. ΚΟΡΡΑ: Καλησπέρα. Η υλοποίηση της ex-ante αποτελεί προϋπόθεση βάσει του Κανονισμού για την ενεργοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων.

Στο πλαίσιο αυτό, υλοποιήθηκε ex ante μελέτη για το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027» με ανάδοχο τη PWC. Η μελέτη υλοποιήθηκε από τον Ιανουάριο μέχρι τον Απρίλιο του 2022, είχε συνολικό κόστος 30.000 ευρώ και στόχο την αξιολόγηση της εφαρμογής των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, που υλοποιήθηκαν κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, την ανάδειξη προβλημάτων και καλών πρακτικών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και τη διατύπωση προτάσεων για νέες δράσεις κατά τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027.

Για τον σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε επισκόπηση των υφισταμένων εργαλείων, συλλέχθηκαν δεδομένα τα οποία αναλύθηκαν και πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις. Η αξιολόγηση συμπεριέλαβε την ανάλυση της προσφοράς των χρηματοδοτικών μέσων, την αποτύπωση των χρηματοδοτικών αναγκών των επιχειρήσεων και διατυπώθηκαν προτάσεις για τα χρηματοδοτικά μέσα και προϊόντα και στη συνέχεια, ανά χρηματοδοτικό μέσο, προσδιορίστηκε το ποσό συνεισφοράς του Προγράμματος, αλλά και το εκτιμώμενο αποτέλεσμα μόχλευσης.

Στη συνέχεια, πάλι ανά χρηματοδοτικό μέσο, προσδιορίστηκε η ομάδα-στόχος, δηλαδή οι τελικοί αποδέκτες και η αναμενόμενη συμβολή του χρηματοδοτικού μέσου στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων του Προγράμματος.

Συνολικά αποτυπώθηκαν τα κάτωθι χρηματοδοτικά προϊόντα για την περίοδο 2014-2020: Δάνεια επενδυτικού σκοπού, δάνεια κεφαλαίου κίνησης, συνεισφορά σε μετοχικό κεφάλαιο, τα Ταμεία Συνεπένδυσης, εγγυήσεις για τα δάνεια επενδυτικού

σκοπού και στην περίοδο του Covid επιπλέον είχαμε τα δάνεια κεφαλαίου κίνησης για την ενίσχυση της ρευστότητας, συνδυαστικά με επιδότηση επιτοκίου. Και για τέτοια δάνεια δόθηκαν και εγγυήσεις.

Συνολικά, λειτούργησαν την περίοδο αυτή 6 Ταμεία Χαρτοφυλακίου:

- το Ταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών, το γνωστό Equifund με προϋπολογισμό 300 εκατομμύρια ευρώ τα 200 εκ. € από το ΕΠΑνΕΚ,
- το Ταμείο Επιχειρηματικότητας II -το ΤΕΠΙΧ II που όλοι γνωρίζουμε- με προϋπολογισμό 1 δισ, ευρώ τα 880 από το ΕΠΑνΕΚ, εκ των οποίων μάλιστα τα 600 δόθηκαν για δάνεια Covid,
- το Ταμείο Εξοικονομώ II με προϋπολογισμό 180 εκατομμύρια ευρώ για την ενεργειακή αναβάθμιση των κατοικιών,
- το Ταμείο Εγγυοδοσίας Επενδύσεων με διαχειριστή το EIF και προϋπολογισμό 100 εκατομμύρια ευρώ και,
- το Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων Covid με διαχειριστή την ΕΑΤ και προϋπολογισμό 2 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 1,32 από το ΕΠΑνΕΚ,
- Δεν ξεχνάμε φυσικά το Ταμείο Υποδομών για έργα Αστικής Ανάπλασης, προϋπολογισμού 450 εκατομμύρια ευρώ, τα 200 από το ΕΠΑνΕΚ ενώ η μελέτη αποτύπωσε και λοιπά χρηματοδοτικά προϊόντα που διατέθηκαν την περίοδο αυτή στην αγορά.

Στο πλαίσιο της μελέτης, διαπιστώθηκε ότι από τους πιο σημαντικούς λόγους που περιορίζουν την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, είναι η αδυναμία χρηματοδότησης επενδύσεων. Φαίνεται ότι η χρηματοδοτική ικανότητα των επιχειρήσεων περιορίζεται από τις υψηλές απαιτήσεις των εγγυήσεων και εξασφαλίσεων, από τις χρονοβόρες διαδικασίες για την απόκτηση χρηματοδότησης αλλά κι από τη δυσκολία εύρεσης επαρκούς και κατάλληλης χρηματοδότησης.

Φαίνεται ότι οι επιχειρήσεις επιθυμούν κατά προτεραιότητα να καλύψουν τις ανάγκες τους με επιχορηγήσεις και στη συνέχεια με φοροαπαλλαγές και άλλα εργαλεία, όπως είναι η επιστρεπτέα προκαταβολή και τα επιστρεπτέα δάνεια. Οι τομείς που κατά προτεραιότητα έχουν ανάγκη οι επιχειρήσεις για να χρηματοδοτήσουν, είναι η ενίσχυση της ρευστότητας, η αναβάθμιση της ψηφιακής και τεχνολογικής υποδομής, η ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας, η ανάπτυξη υποδομών έρευνας και καινοτομίας και η βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας και η εξοικονόμηση ενέργειας.

Στο πλαίσιο της μελέτης, αποτυπώθηκαν κάποιες προτάσεις σε χρηματοδοτικά προϊόντα. Συνολικά οι προτάσεις αφορούσαν 11 χρηματοδοτικά προϊόντα προϋπολογισμού 930 εκατομμυρίων ευρώ, όπου οι ωφελούμενοι υπολογίζεται ότι θ' ανέρχονται σε 20.000. Από αυτά, 4 χρηματοδοτικά προϊόντα αφορούν δάνεια με προϋπολογισμό 390 εκατομμύρια ευρώ, δυο χρηματοδοτικά αφορούν παροχή εγγυήσεων με προϋπολογισμό 130 εκατομμυρίων ευρώ και 5 χρηματοδοτικά προϊόντα αφορούν παροχή κεφαλαίων, με 410 εκατομμύρια ευρώ.

Να σημειώσουμε ότι αυτά αποτελούν προτάσεις της *ex ante* και αφορούν ουσιαστικά, δάνεια γενικά για την ανταγωνιστικότητα, μικρότερα δάνεια για μικρότερους ωφελούμενους, δάνεια σε ειδικές θεματικές περιοχές όπως είναι η καινοτομία, η οποία περιλαμβάνει και το περιβάλλον και την τεχνολογία, εγγυήσεις στις αντίστοιχες περιοχές για τεχνολογίες αιχμής και σε ειδικές θεματικές, όπως αφορά το Ταμείο Διεθνοποίησης που αφορά τη στήριξη της εξωστρέφειας και φυσικά έχουμε Ταμεία Συνεπένδυσης, κυρίως για τη στήριξη έργων Έρευνας – Καινοτομίας και Συμπράξεων.

Συνολικά ο ανάδοχος έκανε μια προσπάθεια αποτύπωσης των χρηματοδοτικών αυτών εργαλείων σε έναν εποπτικό πίνακα, όπου κατά κύριο λόγο μπορούμε να διαπιστώσουμε τα χρηματοδοτικά εργαλεία και σε ποιους απευθύνονται. Βλέπουμε δηλαδή ότι για παράδειγμα, τα δάνεια για την ανταγωνιστικότητα απευθύνονται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά σημαντικό μέρος των επενδύσεων προορίζονται και για τις επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης, ενώ στον κάθετο άξονα υπάρχουν και ειδικές θεματικές περιοχές στις οποίες αναμένεται να λειτουργήσουν τα χρηματοδοτικά αυτά προϊόντα όπως είναι η καινοτομία και όπως είπαμε, περιλαμβάνει και τις τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών και τον Τομέα του Περιβάλλοντος.

Αλλά υπάρχει και η άλλη θεματική περιοχή, που αφορά τον Τομέα της Διεθνοποίησης, για τη στήριξη των επιχειρήσεων στον τομέα της εξωστρέφειας. Ευχαριστούμε πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κι εμείς ευχαριστούμε για την άρτια παρουσίαση. Θα συνεχίσουμε με το τελευταίο θέμα που αφορά τη Διαχειριστική Αρχή, θα είναι ενημέρωση για θέματα επικοινωνίας και προβολής του Προγράμματος.

Ενημέρωση για θέματα Επικοινωνίας και Προβολής του Προγράμματος.

ΧΡ. ΣΤΑΥΡΙΝΑΔΗ: Καλημέρα κι από μένα. Στόχος της παρουσίασης είναι να δούμε ορισμένα βασικά σημεία της στρατηγικής επικοινωνίας του Προγράμματος, που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 15 Ιουνίου. Τον τρόπο με τον οποίο υλοποιείται μέχρι στιγμής, καθώς και τα επόμενα βήματα που σχεδιάζουμε.

Σημειώνουμε ότι το κείμενο της επικοινωνίας και προβολής του Προγράμματος σας έχει σταλεί στο φάκελο της Επιτροπής Παρακολούθησης και βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Προγράμματος. Η πληροφόρηση και επικοινωνία των συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, είναι ένας σημαντικός παράγοντας για την επιτυχία τους καθώς συμβάλλει καθοριστικά στην αναγνωρισιμότητα και στην αξιοποίησή τους από τους δυνητικούς δικαιούχους.

Έτσι και στη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027, η επικοινωνία αποτελεί βασική προτεραιότητα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη, μέσα από τη συνεργασία τους, έχουν δεσμευθεί να προβάλλουν τα οφέλη που προκύπτουν από την πολιτική συνοχής και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης.

Στο πλαίσιο αυτό, οι βασικές αρχές επικοινωνίας, είναι η απλοποίηση των κανόνων για όλα τα Ταμεία, η χρήση απλής και κατανοητής γλώσσας και ο περιορισμός λογοτύπων. Επίσης είναι η ενισχυμένη διαφάνεια ως προς τον τρόπο διαχείρισης των ευρωπαϊκών πόρων.

Με βάση τις στρατηγικές αυτές κατευθύνσεις, τις οδηγίες της ΕΥΣΣΑ, τον Κανονισμό 1060/2021, τα ειδικά χαρακτηριστικά του προγράμματος καθώς και την προηγούμενη εμπειρία μας από την προβολή του ΕΠΑνΕΚ, καταρτίστηκε από τη Μονάδα Α1 της Διαχειριστικής Αρχής η στρατηγική επικοινωνίας.

Ας δούμε τώρα σε ποιο πλαίσιο αυτή υλοποιείται. Είναι γεγονός ότι βρισκόμαστε σ' ένα οικονομικό περιβάλλον που υφίσταται τις συνέπειες από την πανδημική και την ενεργειακή κρίση, παράλληλα όμως η ελληνική οικονομία παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης, αλλά παραμένει η ανάγκη βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

Μια ακόμη παράμετρος που θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν, είναι ότι πλέον προσφέρονται περισσότερες επιλογές χρηματοδότησης και από τον ιδιωτικό τομέα αλλά και από τον δημόσιο τομέα σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, κάτι το οποίο καθιστά αναγκαίο να γίνονται σαφή τα ποιοτικά

χαρακτηριστικά των δράσεων του «Ανταγωνιστικότητα», προκειμένου να είναι σε θέση και ο υποψήφιος επενδυτής, ν' αξιολογήσει σωστά τις επιλογές του.

Για τον λόγο αυτό, δεδομένα όπως είναι η διάρκεια κατά την οποία οι δράσεις θα είναι ανοιχτές, οι τρόποι αξιολόγησης, οι ελάχιστοι προϋπολογισμοί, θα προβάλλονται με σαφήνεια. Αντίστοιχα, θα δίνεται και η δέουσα σημασία σε πλεονεκτήματα του Προγράμματος, όπως είναι το Εκτενές Δίκτυο Υποστήριξης και Πληροφόρησης, σε συνεργασία με τους ενδιαμέσους φορείς. Ως προς τα κοινά - Στόχους που απευθύνεται το πρόγραμμα, εξακολουθούμε να έχουμε αρκετά επιμέρους κοινά με διαφοροποιημένα χαρακτηριστικά, τόσο στον επιχειρηματικό κλάδο, όπως για παράδειγμα και ώριμες αλλά και νεοφυείς επιχειρήσεις, και στους τομείς της έρευνας και της κατάρτισης.

Τέλος, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι σημαντικό ρόλο αναμένεται να επιτελέσουν και τα χρηματοδοτικά εργαλεία, ως εργαλεία στήριξης της επιχειρηματικότητας, τα οποία θα στηριχθούν περαιτέρω επικοινωνιακά, προκειμένου να μπορούν να αξιοποιηθούν στο μεγαλύτερο βαθμό από τους δικαιούχους.

Ας δούμε τώρα, έχοντας δει το πλαίσιο στο οποίο θα εργαστούμε, πώς προκύπτουν οι επικοινωνιακοί στόχοι από την ανάλυση του Προγράμματος και ποιοι είναι αυτοί: Η διασφάλιση της διαφάνειας, ως προς τη διαχείριση των πόρων των Ευρωπαϊκών Ταμείων, η άμεση και έγκυρη ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων, η ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας και η διαμόρφωση θετικής στάσης για τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη βελτίωση της έρευνας και της καινοτομίας, η συστηματική ενημέρωση του κοινού στόχου για τη σημασία της καινοτόμου επιχειρηματικότητας, η ανάπτυξη επιχειρηματικής συνείδησης για την ανάγκη επιτάχυνσης της Ψηφιακής και Πράσινης Μετάβασης ως προϋπόθεσης βιωσιμότητας των επιχειρήσεων και, πολύ σημαντικό, η υποστήριξη των δικαιούχων στην υλοποίηση των έργων τους ως προς την επικοινωνία και προβολή, ως προς την τήρηση των κανονιστικών τους υποχρεώσεων, την προβολή των επιτευγμάτων τους, των καλών πρακτικών και φυσικά, δίνοντας μεγάλη έμφαση στις πράξεις στρατηγικής σημασίας.

Οι επικοινωνιακές μας ενέργειες απευθύνονται τόσο σε όσους άμεσα πρόκειται να ωφεληθούν από το Πρόγραμμα, όσο και στο δίκτυο των πολλαπλασιαστών πληροφόρησης και των συνεργαζόμενων φορέων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ως κοινό-στόχο, δυνητικούς δικαιούχους, επιχειρηματίες όπως είναι οι επιχειρηματίες, εργαζόμενοι, αυταπασχολούμενοι, ερευνητές, νεοφυείς επιχειρήσεις, spin offs, Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα, τους δικαιούχους σύμφωνα με

τις ομάδες κάθε Ειδικού Στόχου, την ευρύτερη κοινή γνώμη, εθνικές και ευρωπαϊκές Διοικητικές Αρχές και πολλαπλασιαστές πληροφόρησης όπως είναι το Europe Direct, το Europe Enterprise Network και το Δίκτυο Υπευθύνων Επικοινωνίας.

Πώς υλοποιείται λοιπόν μέχρι στιγμής η επικοινωνία του νέου Προγράμματος: Ορόσημο για τις πρώτες ενέργειες επικοινωνίας, απετέλεσε η έγκριση του Προγράμματος στις 15 Ιουνίου καθώς και το Αναπτυξιακό Συνέδριο του ΕΣΠΑ την ίδια περίοδο. Ήταν σημαντικό για εμάς να είναι έτοιμη μια πρώτη εκδοχή της ιστοσελίδας του προγράμματος, η οποία θα φιλοξενούσε όλα τα υλικά προβολής και ενημέρωσης σχετικά με το νέο Πρόγραμμα.

Ο σχεδιασμός τους βασίστηκε στις οδηγίες του ΕΣΠΑ ώστε να διατηρείται η ζητούμενη επικοινωνιακή συνέπεια και η ομοιομορφία μεταξύ των Προγραμμάτων. Η ιστοσελίδα φιλοξενείται στη διεύθυνση 21-27.antagonistikotita.gr και έχει συνδεθεί μέσω e-banner με το τρέχον site του ΕΠΑνΕΚ.

Αρχικά, αναρτήθηκαν τα σημαντικά κείμενα και οι Κανονισμοί της νέας προγραμματικής περιόδου, στη συνέχεια η ανακοίνωση της έγκρισης του Προγράμματος, η οποία συνοδεύτηκε από σχετικές διαφάνειες και προβλήθηκε στα κοινωνικά δίκτυα και εστάλη στους πολλαπλασιαστές πληροφόρησης.

Στη συνέχεια, προκειμένου το κοινό να ενημερωθεί σε μεγαλύτερο βάθος σχετικά με το Πρόγραμμα, προσαρμόσαμε την επίσημη περίληψή του στη μορφή ψηφιακού εντύπου, με σημαντικές γραφιστικές παρεμβάσεις για να καταστεί πιο επικοινωνιακή και ν' αναδειχθούν τα σημαντικά ποιοτικά χαρακτηριστικά της.

Δημιουργήθηκε επίσης infographic το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τον προϋπολογισμό, τους τομείς που θα χρηματοδοτήσει το Πρόγραμμα και το ποιους αφορά. Στη συνέχεια αξιοποιήσαμε στοιχεία από το infographic σ' ένα προωθητικό βίντεο το οποίο φτιάξαμε, που παρουσιάζει με συνοπτικό τρόπο το Πρόγραμμα.

Όλα τα υλικά -το αναφέραμε- αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα, διαμοιράστηκαν ευρέως στα κοινωνικά δίκτυα, κάποια από αυτά προωθήθηκαν επίσης μ' ένα μικρού budget διαφημιστικό στο Facebook και εστάλησαν με το εβδομαδιαίο newsletter στους εγγεγραμμένους χρήστες της ιστοσελίδας.

Πέρα όμως από τα ψηφιακά εργαλεία, σημαντικό ρόλο στην προβολή του Προγράμματος, είχε και η συμμετοχή της ΕΥΔ στην 86^η ΔΕΘ, η οποία αξιοποιήθηκε εντατικά για την ενημέρωση των επισκεπτών σχετικά με το «Ανταγωνιστικότητα».

Το σημείο πληροφόρησης της Υπηρεσίας είχε διαμορφωθεί με εκτυπώσεις που αναδείκνυαν το Πρόγραμμα και ταυτόχρονα υπήρχαν σημεία με QR codes που κατηύθυναν στην ιστοσελίδα. Στο πλαίσιο της ενημερωτικής εκδήλωσης για τα Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, έγινε αναλυτική παρουσίαση από τον Ειδικό Γραμματέα για το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» και ακολούθησε διάλογος με τους συμμετέχοντες.

Είναι σαφές ότι ό,τι έχουμε παρουσιάσει ως τώρα, αποτελούν ουσιαστικά την πρώτη φάση υλοποίησης των ενεργειών επικοινωνίας του Προγράμματος. Σχεδιάζουμε και προετοιμάζουμε τα αμέσως επόμενα βήματα, ξεκινώντας με τις ενέργειες υποστήριξης των δικαιούχων και τον συντονισμό τους.

Άμεση προτεραιότητα θα δοθεί στην αποστολή του οδηγού επικοινωνίας προς τους δικαιούχους και Ενδιάμεσους Φορείς σχετικά με την εφαρμογή του Επικοινωνιακού Κανονισμού. Η Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με τους δικαιούχους, παρέχει την απαραίτητη υποστήριξη και συντονισμό για την ορθή εφαρμογή των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας που θα υλοποιήσουν.

Είναι σημαντικό να οριστούν από τους δικαιούχους οι υπεύθυνοι επικοινωνίας για την καλύτερη συνεργασία μεταξύ μας, να υπάρχει μια αμοιβαία ενημέρωση μεταξύ Διαχειριστικής Αρχής και δικαιούχων προκειμένου να μη δημιουργούνται αλληλοκαλύψεις στις ενέργειες και να εξασφαλίζεται ότι στις σημαντικές εκδηλώσεις, θα υπάρχει συμμετοχή των εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Διαχειριστικής Αρχής.

Δεδομένου ότι βρισκόμαστε λοιπόν στην έναρξη της Προγραμματικής Περιόδου, συνεχίζονται οι οριζόντιες ενέργειες προβολής του προγράμματος, δίνοντας όμως μεγάλη έμφαση στην προβολή των πρώτων δράσεων που αναμένονται με μεγάλο ενδιαφέρον. Το ύφος της επικοινωνίας παραμένει επεξηγηματικό και η πληροφορία κωδικοποιείται ώστε να μεταφέρεται στο δυνητικό κοινό με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο.

Υλικά όπως το infographic σε συνόψεις στα βίντεο συνεχίζουν ν' αξιοποιούνται, και βάση όλης της ενημέρωσης και επικοινωνίας αποτελεί η νέα ιστοσελίδα του Προγράμματος, η οποία θα συνεχίζει να εμπλουτίζεται με νέες ενότητες και θα βελτιωθεί το user interface και το user experience.

Η ιστοσελίδα θα είναι αναρτημένη στην τελική της μορφή μέσα σε διάστημα 6 μηνών από την έγκριση του Προγράμματος και όπως προβλέπει ο Κανονισμός, θα

περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα των επικείμενων προσκλήσεων σε ειδική ενότητα, καθώς και τον κατάλογο πράξεων για τον οποίο η Διαχειριστική Αρχή οφείλει να ενημερώνει τους δικαιούχους πριν τη σχετική δημοσίευση των στοιχείων τους.

Θα τηρούνται φυσικά όλες οι προϋποθέσεις προσβασιμότητας ΑμεΑ. Τέλος, σημειώνουμε ότι σύντομα η ιστοσελίδα θα μεταφερθεί από αυτό το προσωρινό URL στο οποίο είναι τώρα ως κύρια σελίδα προορισμού στην ηλεκτρονική διεύθυνση antagonistikotita.gr και θ' ακολουθήσει η προσαρμογή όλων των λογαριασμών στα κοινωνικά δίκτυα με το καινούργιο layout και αισθητική του Προγράμματος όπως επίσης θα δημιουργηθεί και λογαριασμός στο [instagram](https://www.instagram.com) για την καλύτερη προβολή φωτογραφιών και βίντεο.

Επίσης, πέρα από τα ψηφιακά μέσα που παρουσιάσαμε μέχρι στιγμής και τις ενέργειες που έχουμε κάνει εκεί, πολύ σημαντικό ρόλο θα παίξουν και οι ενημερωτικές εκδηλώσεις που θα πραγματοποιηθούν για τις πρώτες δράσεις ενίσχυσης του Προγράμματος, της ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Θα γίνουν αποστολές [direct mails](mailto:direct), παραγωγή έντυπου υλικού, αφίσες, δελτία Τύπου και άρθρα.

Καθοριστικό ρόλο φυσικά συνεχίζει να έχει το Γραφείο Πληροφόρησης της ΕΥΔ, το οποίο λειτουργεί καθημερινά και παρέχει τηλεφωνική εξυπηρέτηση ηλεκτρονική και δια ζώσης στους ενδιαφερομένους, για το Πρόγραμμα και τις δράσεις του.

Τέλος, θα ενεργοποιηθεί το δίκτυο των πολλαπλασιαστών πληροφόρησης, το οποίο πάντα λειτουργεί πολύ υποστηρικτικά και αποτελεσματικά στη διάχυση του μηνύματος.

Αναφορικά με τις πράξεις στρατηγικής σημασίας οι οποίες παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στη νέα προγραμματική περίοδο, οι δικαιούχοι έργων στρατηγικής σημασίας, έργων δηλαδή που συμβάλλουν καθοριστικά στην επίτευξη των στόχων του Προγράμματος, οφείλουν να υλοποιήσουν κάποια σημαντική ενέργεια επικοινωνίας ή εκδήλωση, με τη συμμετοχή της Διαχειριστικής Αρχής και εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, οι δικαιούχοι των έργων αυτών, σχεδιάζουν και υλοποιούν στοχευμένες δράσεις οι οποίες βασίζονται σ' ένα κοινά συμφωνημένο επικοινωνιακό πλάνο. Εκτός από κάποια μεγάλη σημαντική

εκδήλωση, άλλες ενέργειες θα μπορούσαν να είναι μια ψηφιακή καμπάνια επικοινωνίας, ή η δημιουργία βίντεο.

Πάμε τώρα στο κομμάτι της αξιολόγησης. Όλες οι ενέργειες επικοινωνίας που θα υλοποιηθούν, αξιολογούνται και ελέγχεται η αποτελεσματικότητά τους. Θα διενεργηθούν έρευνες, οι οποίες θα εξετάζουν την εξέλιξη της επικοινωνίας του Προγράμματος, ώστε να είμαστε σε θέση να μπορούμε να ελέγχουμε και ν' αξιολογούμε την πορεία των ενεργειών μας και να κάνουμε τροποποιήσεις όπου χρειάζεται.

Πέρα από τις τακτικές έρευνες, παρακολουθούμε δείκτες όπως είναι η επισκεψιμότητα στην ιστοσελίδα του προγράμματος, η διάδραση με τις δημοσιεύσεις στα κοινωνικά δίκτυα και η αύξηση των ακολούθων.

Ολοκληρώνοντας την παρουσίαση, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι όσο το Πρόγραμμα εξελίσσεται, θα δρομολογηθούν και νέες ενέργειες επικοινωνίας, και νέες πρωτοβουλίες προβολής του προγράμματος, και για το ίδιο το Πρόγραμμα γενικά αλλά και για τις επιμέρους δράσεις του.

Θα θέλαμε να ζητήσουμε και τη δική σας συνεργασία και συμβολή σε αυτό, και φυσικά είμαστε πάντα στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συνεργασία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κι εμείς ευχαριστούμε για την άρτια παρουσίαση. Να καλωσορίσουμε τον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τον κ. Τσακίρη.

Ο κ. Τσακίρης, όπως γνωρίζετε, έχει την αρμοδιότητα συνολικά και για το ΕΣΠΑ και για το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα».

Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ για την παρέμβασή σας.

ΤΣΑΚΙΡΗΣ: Καλησπέρα, ευχαριστώ για την πρόσκληση. Θα είμαι πολύ σύντομος, μια που όλοι εδώ ξέρουμε τι συζητάμε και τι θέλουμε να επιτύχουμε στο μέλλον.

Ανοίγω μια παρένθεση και λέω ότι συνεχίζουμε να το λέμε και θα το λέμε για κάμποσο καιρό ΕΠΑνΕΚ, αλλά πρέπει σιγά-σιγά να το αλλάξουμε και να το λέμε «Ανταγωνιστικότητα». Το νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, κάτι λιγότερο από 4 δισεκατομμύρια ευρώ χαμηλότερο από το προηγούμενο αλλά «καθαρό» θα έλεγα, από οποιεσδήποτε άλλες δράσεις δεν έχουν να κάνουν με καθαρή επιχειρηματικότητα, είναι εδώ.

Κατ' αρχάς ήταν το πρώτο μαζί με τη Δίκαιη Μετάβαση που εγκρίθηκε και εδώ θα ήθελα να ευχαριστήσω και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σημαντικό είναι να μην υπάρξει χρηματοδοτικό κενό στην οικονομία και ειδικά στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δηλαδή χρηματοδοτικό κενό μεταξύ του ΕΠΑνΕΚ και τώρα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

Γι' αυτό τον λόγο, ξεκινάμε και βγάζουμε άμεσα τις πρώτες εμβληματικές προσκλήσεις. Όπως έχω πει πάρα πολλές φορές δε θα έχουμε κατακερματισμό προσκλήσεων. Θα υπάρχουν δυο μεγάλες εμβληματικές, μία για ψηφιακά και η άλλη για «πράσινη» και γενική επιχειρηματικότητα, οι οποίες θα λειτουργούν διαφορετικά απ' όσα ξέραμε, θα λειτουργούν με το σύστημα FIFO και όχι με συγκριτική αξιολόγηση.

Η γνώμη μας είναι ότι όλες οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι ίδιες, αξίζουν την ίδια προσοχή, άρα δε θέλουμε να δούμε ποια είναι καλύτερη από την άλλη, γιατί όλες συμβάλλουν εξίσου στην οικονομία. Άρα δυο εμβληματικές προσκλήσεις. Η πρώτη με την Ψηφιακή Μετάβαση θα βγει πάρα πολύ σύντομα στον αέρα. Με σημαντικό προϋπολογισμό και οι δύο, θυμίζω ότι η Ψηφιακή είναι 300 εκατομμύρια ευρώ, ο οποίος προϋπολογισμός εάν δούμε ότι υπάρχει ζήτηση στην πορεία, θα συζητήσουμε αν τον αυξήσουμε κτλ.

Προσκλήσεις ανοιχτές: Οποτεδήποτε θέλει ο ενδιαφερόμενος μπορεί να κάνει αίτηση προς ένταξη, που όμως θα έχει συγκεκριμένο χρόνο υλοποίησης της επένδυσης και αν δεν υλοποιήσει θ' απεντάσσεται. Αυτό μας βοηθά συνεχώς να ελέγχουμε πόσο ακριβώς διαθέσιμο προϋπολογισμό έχουμε και όχι να μπαίνουμε στη διαδικασία όπως είχαμε μπει με το ΕΠΑνΕΚ, να έχουμε δεσμευμένο προϋπολογισμό για δικαιούχους οι οποίοι τελικά δεν έκαναν την επένδυση.

Απλοποιημένες διαδικασίες: Και νομίζω ότι υπάρχει πεδίο δράσης λαμπρό. Παρά τις δυσκολίες και την κρίση που περνάμε. Στο καινούργιο επιχειρηματικό περιβάλλον που διαμορφώνεται. Γιατί κάθε κρίση διαμορφώνει και ευκαιρίες.

Νομίζω ότι όπως είπα, υπάρχει πεδίο δράσης λαμπρό τόσο από εμάς όσο και από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις για να κάνουμε πραγματικά μια Ελλάδα πολύ πιο ανταγωνιστική απ' ό,τι είναι.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Εμείς ευχαριστούμε Υπουργέ. Κλείσαμε και τον δεύτερο κύκλο των θεμάτων της Επιτροπής. Θα πάμε τώρα σε ειδικότερα οριζόντια θέματα υλοποίησης των Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2021-2027.

Ο κ. Φίρμπας θα συντονίσει τα των Υπηρεσιών του. Ξεκινάμε όμως από τον κ. Γκούμα, για τη Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης. Όλοι οι προλαλήσαντες είπαν πόσο σημαντική και βαρύνουσα θέση έχει στο Πρόγραμμα η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης. Εκεί στηρίζεται. Κατά το πλείστον εκεί κατευθύνονται οι παρεμβάσεις.

Ο κ. Γκούμας έχει το λόγο.

**Παρουσίαση της Εθνικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση
(εισήγηση από τη Μονάδα Προγραμματισμού, Συντονισμού και
Παρακολούθησης της ΕΣΕΕ).**

Μ. ΓΚΟΥΜΑΣ: Καλησπέρα. Θα σας κάνω μια σύντομη παρουσίαση της νέας Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης όπως έχει προκύψει και έχει εγκριθεί με τη διαρκή και επίπονη συνεργασία της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας, παρ' ό,τι η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης απετέλεσε στοιχείο προγραμματισμού και την περίοδο 2014-2020.

Ας θυμηθούμε ότι η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης αφορά τη στοχοθεσία των επενδύσεων στην καινοτομία σε συγκεκριμένες δραστηριότητες, σε συγκεκριμένες στρατηγικές περιοχές παρέμβασης, οι οποίες επιλέγονται με βάση τις δυνατότητες της οικονομίας, εθνική ή περιφερειακής, αλλά και από τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης, η οποία αποτελεί την καρδιά της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Λέγοντας καινοτομία εδώ δεν εννοούμε αποκλειστικά την καινοτομία η οποία βασίζεται στην Έρευνα και Τεχνολογία, αλλά μιλάμε με μια ευρύτερη άποψη για την καινοτομία, η οποία σε μερικές περιπτώσεις όπως π.χ., στις αγροτικές περιοχές, έχει μια ιδιαίτερη σημασία.

Την περίοδο 2014-2020, σχεδιάστηκαν μια Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης και 13 Περιφερειακές Στρατηγικές, οι οποίες λειτούργησαν ανεξάρτητα η μία από την άλλη, παρά τις προσπάθειες συντονισμού και επικοινωνίας που

καταβλήθηκαν. Αυτή τη νέα προγραμματική περίοδο, η απόφαση που λήφθηκε είναι να υπάρχει μια Εθνική Στρατηγική με περιφερειακές εξειδικεύσεις.

Μ' αυτόν τον τρόπο, λύνονται προβλήματα συντονισμού, αποφυγής αλληλοκαλύψεων, δημιουργίας συνεργειών, χωρίς παράλληλα να ακυρώνεται ό,τι χτίστηκε την προγραμματική περίοδο 2014-2020 σε περιφερειακό επίπεδο.

Το όραμα της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης είναι η μετάβαση σ' ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο, κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμο, το οποίο θα στηρίζεται στη γνώση και την αξιοποίησή της, ώστε να παραχθούν προϊόντα και υπηρεσίες με υψηλή προστιθέμενη αξία και με βασικό άξονα, την εξωστρέφεια και τη συμμετοχή σε διεθνείς αλυσίδες αξίας.

Το πρώτο πράγμα που έγινε αρκετά νωρίς από τους εμπειρογνώμονες, οι οποίοι εκτόνησαν τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, είναι η επιλογή ακριβώς των τομέων εκείνων στους οποίους θα εσπιαστούν οι επενδύσεις και οι προσπάθειες. Αυτοί οι 8 τομείς, τους βλέπετε σε αυτή τη διαφάνεια, είναι ουσιαστικά αυτοί οι τομείς οι οποίοι είχαν επιλεγεί και στην Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της περιόδου 2014-2020.

Το όραμα που μόλις σας προανέφερα, αναλύεται σε 5 στρατηγικούς στόχους οι οποίοι είναι: Η αύξηση της παραγωγής νέας γνώσης, η αποτελεσματική αξιοποίηση και διάχυση αυτής, ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός και η υιοθέτηση καινοτομιών από τις επιχειρήσεις, η ανάπτυξη και δικτύωση των επιχειρήσεων, η εξωστρέφεια των επιχειρήσεων αλλά και του ερευνητικού – τεχνολογικού συστήματος και η συμμετοχή σε διεθνείς αλυσίδες αξίας.

Σε ποια πεδία παρεμβαίνει η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης υπό το πρίσμα αυτών των 5 στρατηγικών στόχων: Τα πεδία που παρεμβαίνει είναι το ανθρώπινο δυναμικό, τόσο όσον αφορά την έρευνα όσο και την παραγωγή, είναι η ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας, είναι οι μηχανισμοί, υπηρεσίες και δομές υποστήριξης της καινοτομίας, είναι η προσπάθεια για σύνδεση της έρευνας και της παραγωγής που είναι και στην καρδιά της σημερινής συζήτησης, ο ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων, η βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου όσον αφορά τη νομοθεσία, τη Δημόσια Διοίκηση, τη φορολογία, η προώθηση καινοτομίας από το δημόσιο τομέα, π.χ. στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων και η προβολή και η δημοσιότητα.

Για να εξυπηρετηθεί και να υλοποιηθεί επιτυχώς η νέα Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, οικοδομήθηκε, εγκαθιδρύθηκε ένα νέο σύστημα διακυβέρνησης, το οποίο έχει δυο σκέλη κατ' αρχάς: Ένα σκέλος που αφορά τον εθνικό κορμό και ένα σκέλος που αφορά την κάθε μία Περιφερειακή Εξειδίκευση.

Σε αυτή τη διαφάνεια βλέπουμε τη δομή της διακυβέρνησης όσον αφορά το εθνικό σκέλος. Στο εθνικό σκέλος λοιπόν, έχουμε τρία επίπεδα. Έχουμε το στρατηγικό επίπεδο που είναι το Συμβούλιο Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης το οποίο αποτελείται από τους αρμόδιους Γενικούς Γραμματείς, 7 τον αριθμό, εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας και 3 πρόσωπα εγνωσμένου κύρους από τον χώρο της επιχειρηματικότητας, της έρευνας και των νέων τεχνολογιών.

Σε συντονιστικό επίπεδο, συστάθηκε η Μονάδα Προγραμματισμού Συντονισμού και Παρακολούθησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης. Σε αυτό το επίπεδο βρίσκεται και ο μηχανισμός της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης, που είναι οι πλατφόρμες καινοτομίας, οι οποίες θα ενισχυθούν με τη συμμετοχή του innovation agency το οποίο θα λειτουργεί και ως βραχίονας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και τέλος έχουμε το επίπεδο υλοποίησης και διαχείρισης των δράσεων και των έργων που είναι οι Διαχειριστικές Αρχές, οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης, οι επιχειρήσεις, τα ερευνητικά κέντρα κτλ.

Αντίστοιχα, στο περιφερειακό σκέλος, στο στρατηγικό επίπεδο είναι το Περιφερειακό Συμβούλιο και ο Περιφερειάρχης. Στο συντονιστικό επίπεδο κάθε Περιφέρεια έχει ορίσει το αρμόδιο περιφερειακό όργανο για τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης. Σε αυτό το επίπεδο μπορούμε να δούμε και τη λειτουργία των Περιφερειακών Συμβουλίων Έρευνας και Καινοτομίας τα οποία επιπλέον υποστηρίζουν στη λήψη των αποφάσεων και το Περιφερειακό Συμβούλιο. Και τέλος, το 3^ο επίπεδο υλοποίησης και διαχείρισης των δράσεων. Σε καμία περίπτωση αυτά τα σκέλη δεν είναι ξεκομμένα.

Στο ανώτερο επίπεδο, υπάρχει το Συμβούλιο Συντονισμού των Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων περιόδου 2021-2027 στο οποίο συμμετέχουν οι Γενικοί Γραμματείς και οι Περιφερειάρχες, στο δεύτερο επίπεδο η Μονάδα Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης συνεργάζεται με όλα τα αρμόδια περιφερειακά όργανα για το συντονισμό, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, την επιτυχή διενέργεια της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης. Και το επίπεδο υλοποίησης, μπορούμε να

πούμε ότι έχει κοινά σημεία σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς πρόκειται για φορείς οι οποίοι εφαρμόζουν ένα ενιαίο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των δράσεων και των έργων.

Όπως είπαμε, η διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης, είναι αυτή που προσδίδει την προστιθέμενη αξία σε αυτήν την προσέγγιση που υιοθετεί η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης. Είπαμε τι γίνεται σε εθνικό επίπεδο. Σε περιφερειακό επίπεδο η διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης προγραμματίζεται, συντονίζεται και παρακολουθείται από το εκάστοτε αρμόδιο περιφερειακό όργανο και υποστηρίζεται από το αντίστοιχο Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας.

Εκεί συμμετέχουν οι λεγόμενοι φορείς της «τετραπλής έλικας», δηλαδή οι επιχειρήσεις, οι φορείς παροχής γνώσης, οι αρμόδιοι φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και οι εκπρόσωποι της Κοινωνίας των Πολιτών. Όπως γνωρίζουμε η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης θα χρηματοδοτηθεί από τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027. Το μεν εθνικό σκέλος, σύμφωνα με όσα γράφει και το εγκεκριμένο ΕΣΠΑ, θα χρηματοδοτηθεί από το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα». Κάθε Περιφερειακή Εξειδίκευση θα χρηματοδοτηθεί από το αντίστοιχο Περιφερειακό Πρόγραμμα. Θεωρούμε ότι πρόσθετη πηγή χρηματοδότησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης θ' αποτελέσει και το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας γιατί περιλαμβάνει τέτοιες δράσεις.

Είναι εύλογο η στρατηγική να έχει ένα στέρεο σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης. Αυτό, για να μην αυξηθεί η διοικητική επιβάρυνση, στηρίζεται στα υπάρχοντα συστήματα του ΕΣΠΑ και του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Αξιοποιούνται οι δείκτες του European αλλά και του Περιφερειακού Innovation Scoreboard. Και, εκτός από την παρακολούθηση που θα είναι συστηματική με εκθέσεις σε ετήσια βάση, θα υπάρξει και αξιολόγηση στο μέσον και στο τέλος της περιόδου υλοποίησης, η οποία θα πάει σε πολύ μεγάλο βάθος και θ' απαντήσει σε ερωτήματα όπως η συνάφεια των δράσεων, η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα, η χρησιμότητα και η βιωσιμότητα των δράσεων.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας. Είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις. Μια παράκληση προς τον κ. Πρόεδρο, επειδή έχω μια πτήση για τη Ρόδο, για την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος Νοτίου Αιγαίου, αν υπάρχουν ερωτήσεις, αν μπορούσα ν' απαντήσω τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Δε βλέπω να υπάρχουν ερωτήσεις.

Μ. ΓΚΟΥΜΑΣ: Μπορώ να πω κάτι συμπληρωματικά; Αυτή η στρατηγική που σας παρουσίασα, έχει εγκριθεί στις 28 Ιουνίου φέτος. Συνήλθε το Συμβούλιο Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης που εισηγήθηκε στον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων την έγκριση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Η Στρατηγική λοιπόν εγκρίθηκε με Υπουργική Απόφαση που δημοσιεύθηκε στις 30 Ιουνίου και έτσι καταφέραμε και πιάσαμε και το ορόσημο που υπάρχει στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, για να έχουμε δημοσιευμένη, εγκεκριμένη Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης εντός του α' εξαμήνου. Αυτό το ορόσημο συνδεόταν και με την εισροή πόρων άνω των 400 εκατομμυρίων ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το πετύχαμε. Οι πόροι αυτοί αφορούσαν τον Τομέα της Έρευνας και Καινοτομίας και θέλω να σας πω ότι το μεγάλο στοίχημα που έχουμε τώρα, είναι η εκπλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου που αφορά τη διακυβέρνηση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης. Είμαστε σε διαβούλευση, σε προχωρημένο στάδιο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και ελπίζω να έχουμε καλά νέα σύντομα. Σας ευχαριστώ και πάλι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κ. Γκούμα. Να πάμε τώρα στις παρεμβάσεις της Εθνικής Αρχής Συντονισμού για κάποια οριζόντια ζητήματα.

Ο Γενικός Διευθυντής, ο κ. Φίρμπας, θα παρακαλούσα να συντονίσει τη διαδικασία αφού αφορά θέματα αρμοδιότητάς του.

III. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2021-2027

Παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζοντίων θεμάτων.

Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου της ΠΠ 2021-2027 (ΕΥΘΥ).

I. ΦΙΡΜΠΑΣ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε. Κατ' αρχάς το πρώτο σημείο που αναφέρεται στην ημερήσια διάταξη και αφορά στα οριζόντια θέματα, έχει να κάνει με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου της προγραμματικής περιόδου 2021-2027.

Δε θα σας κουράσω. Έκανα κάποιες αναφορές. Για να τρέξουν τα Προγράμματα απαιτείται ένα σύστημα. Απαιτούνται συγκεκριμένοι οριζόντιοι κανόνες πάνω στους οποίους κάθε βεβαίως Διαχειριστική Αρχή έρχεται και το προσαρμόζει

κατάλληλα στις δικές της κάθε φορά ιδιαιτερότητες, είτε αφορά στα κριτήρια ένταξης των πράξεων είτε άλλου τύπου διαδικασίες.

Εμείς λοιπόν, παράλληλα με όλη τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων όλο αυτό το διάστημα, είχαμε και το μεγάλο βάρος να προετοιμάσουμε το έδαφος της μετάβασης από τη μια περίοδο στην άλλη και όπως μπορείτε να καταλάβετε, δεν είναι το ευκολότερο εγχείρημα, διότι πρέπει τη μεν τρέχουσα περίοδο, να μην την επηρεάσεις αρνητικά, τη δε επόμενη να την έχεις σχεδιάσει με τέτοιο τρόπο ώστε κατά το δυνατόν, και με τις όποιες δυσκολίες προσαρμογής των κανόνων που τίθενται, να μην εμποδίσει τα Προγράμματα.

Ξεκινώντας λοιπόν από την απαραίτητη σε κάθε προγραμματική περίοδο προσαρμογή του νόμου για το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027, έπρεπε ν' αλλάξουμε το νόμο. Και όπως είναι γνωστό, ο νόμος έχει ήδη εγκριθεί. Λειτουργεί θα έλεγα και εφαρμόζεται ήδη σε ό,τι αφορά και τις Ειδικές Υπηρεσίες.

Σημειώνω έτσι απλά, είναι σημειολογικό, ότι είναι η τρίτη φορά που ο νόμος τελειώνει σε 14. Ήταν 3614, 4314, 4914. Μας κυνηγάει το 14. Ελπίζω να έχει την ίδια καλή τύχη εφαρμογής.

Εκτός βεβαίως από τον νόμο, προετοιμάσαμε και έχουμε ήδη αποστείλει προς τις Διαχειριστικές Αρχές, κάποια βασικά σημεία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Σας είπα ότι ο στόχος είναι εντός του Νοεμβρίου να έχουν καλυφθεί όλες οι υποχρεώσεις που αφορούν μέχρι και την ένταξη των Προγραμμάτων και σταδιακά, δυναμικά, θα προστεθούν και τα υπόλοιπα χωρίς κάποιο πρόβλημα. Θα βγουν όλες οι αποφάσεις που προβλέπονται, ακόμα και εκείνες οι οποίες ενδεχομένως δεν πηγαίνει σε κάποιον το μυαλό του ότι πρέπει τώρα να είναι, όπως π.χ. η Υπουργική Απόφαση για τις δημοσιονομικές διορθώσεις, η Υπουργική Απόφαση των ενστάσεων και ούτω καθ' εξής.

Είναι μια πάρα πολύ απαιτητική δουλειά, όλα αυτά για τα οποία μιλάω. Έχει γίνει ευρεία διαβούλευση με τις Ειδικές Υπηρεσίες του ΕΣΠΑ, και νομίζω ότι παρά τις δυσκολίες της έναρξης είμαστε σε καλό δρόμο και θα μπορέσουμε ν' ανταποκριθούμε έγκαιρα και αποτελεσματικά. Επίσης, το ίδιο διάστημα οι δικές μας Υπηρεσίες, γιατί είναι μέρος του Συστήματος Διαχείρισης και αυτό, υποστηρίζουν την αναδιάρθρωση των Υπηρεσιών.

Δημιουργούν, στηρίζουν, υποστηρίζουν τις αποφάσεις της αναδιάρθρωσης γιατί είναι απαραίτητη προϋπόθεση να λειτουργήσουν οι Υπηρεσίες στη νέα προγραμματική περίοδο και το ίδιο θα γίνει και με την Εθνική Αρχή Συντονισμού.

Συνελόντι ειπείν, που έλεγε κι ένας ηθοποιός σε μια ωραία, παλιά ελληνική κωμωδία, σε ό,τι αφορά το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, νομίζω ότι βρισκόμαστε σ' έναν καλό δρόμο και θα έχουν οι Διαχειριστικές Αρχές την απαιτούμενη βάση για να κάνουν τη δουλειά τους.

Μια μικρή αναφορά, σ' ένα θέμα που στην κατεύθυνση της απλοποίησης για τη νέα προγραμματική περίοδο, αποφασίσαμε να επέμβουμε, γιατί συζητήθηκαν, ακούστηκαν πολλά, κατεγράφησαν ενίοτε και από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλλά και σε μελέτες και έγινε συζήτηση για το θέμα της εξειδίκευσης.

Εδώ, κατά τη γνώμη μου προχωρήσαμε σε μια πραγματικά πολύ δραστική απλοποίηση της όλης διαδικασίας, και σε ό,τι αφορά τις εγκρίσεις και τις όποιες απαιτούμενες ή μη τροποποιήσεις στο εύρος της εξειδίκευσης. Δηλαδή δεν μιλάμε πια για μια εξειδίκευση που, όπως ήταν σχεδιασμένη στο παρελθόν υποχρεωτικά, κάθε φορά που έκανες εξειδίκευση, εξειδίκευες όλα τα σημεία του Προγράμματος, και το μετέτρεπες σ' ένα όπως παλιά ήταν το συμπλήρωμα προγραμματισμού, για τους παλαιότερους από εμάς. Τώρα πια, η κατεύθυνση της εξειδίκευσης είναι πολύ συγκεκριμένη. Είναι συνοπτική, αλλά περιεκτική και κατανοητή, προκειμένου να μπορεί κανείς να χρησιμοποιήσει αυτήν την εξειδίκευση ως τη βάση συζήτησης/ διαβούλευσης της Διαχειριστικής Αρχής, με τις επιτελικές δομές ή φορείς ή Υπουργεία και πιο διευρυμένα πια στη νέα περίοδο, είναι και η ΚΕΔΕ και η ΠΕΔ και ούτω καθ' εξής. Δηλαδή με όλους τους συμμετέχοντες φορείς είναι μια βάση. Θα προηγείται μια πρόσκληση, θα έρχεται μια πρόταση από την πλευρά της επιτελικής δομής ή του φορέα κατά περίπτωση και θα είναι η βάση πάνω στην οποία, η Διαχειριστική Αρχή σε στενή συνεργασία, θα μπορεί να διαμορφώσει τις προσκλήσεις που θα βγάλει, τα κριτήρια εφαρμογής, να εντοπίσει ποιοι είναι οι δικαιούχοι, να προκαθορίσει τον προϋπολογισμό, να θέσει χρόνους και μια σειρά από τέτοια θέματα.

Κορωνίδα σε αυτή τη διαδικασία, είναι προφανές ότι θα πρέπει να είναι κατά το δυνατόν, και αυτό είναι μια ποιοτική προσέγγιση που θα έκανα, μια ποιοτική αποτύπωση του τι πάμε να κάνουμε. Ποια είναι η πράξη που θα ενισχύσουμε, ποιος είναι ο τρόπος που θα το προσεγγίσουμε αυτό, ποια θα είναι τα κριτήρια.

Είναι λοιπόν αυτό που πρακτικά θα γνωρίζουν τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης. Θα καταλαβαίνουν και πρέπει να καταλαβαίνουν ποια είναι η πράξη για την οποία κάθε φορά λαμβάνουν τα κριτήρια. Είναι δηλαδή η προετοιμασία της υλοποίησης των Προγραμμάτων.

Εδώ λοιπόν νομίζω ότι έχουμε κάνει μια αντικειμενικά πραγματική τομή σε όρους απλούστευσης, κρατώντας την αναγκαιότητα του εργαλείου στο δικό μας σύστημα όπως εφαρμόζεται και νομίζω ότι εάν εφαρμοστεί σωστά, που δεν υπάρχει λόγος να μην εφαρμοστεί σωστά, θα βοηθήσει πάρα πολύ στην ταχύτητα.

Θα κλείσω κάνοντας μια έκκληση, γιατί σας είπα, το είπε και ο κ. Rasmussen νομίζω στην εισήγησή του, ότι πρέπει να μαθαίνουμε και από τις καλές και από τις κακές εμπειρίες:

Παρακαλώ ιδιαίτερος από τη θέση του υπεύθυνου για τον συντονισμό της όλης διαδικασίας, τους φορείς που καλούνται να υποβάλλουν τις προτάσεις στη Διαχειριστική Αρχή, δηλαδή τις επιτελικές δομές και τους φορείς, να διασφαλίζουν αφ' ενός -το λέει και η εγκύκλιός μας- ότι αυτά που προτείνουν, είναι σύμφωνα με τη στρατηγική του Προγράμματος και είναι και επιλέξιμα.

Έχουμε ζήσει στο παρελθόν προτάσεις, αν θυμάμαι καλά και στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα που βρισκόμαστε σήμερα, που η Διαχειριστική Αρχή βρισκόταν σε δύσκολη θέση, δεχόμενη προτάσεις οι οποίες δεν ταίριαζαν ούτε με τον προγραμματισμό τον εγκεκριμένο ούτε με τις επιλεξιμότητες. Αυτά πρέπει να αποτελέσουν παρελθόν.

Επίσης, το δεύτερο που θα ήθελα να σημειώσω είναι ο χρόνος. Εμείς έχουμε θέσει χρόνο, δηλαδή η Διαχειριστική Αρχή όταν θ' απευθύνεται στην επιτελική δομή ή στον φορέα, θα λέει ότι έχει διάστημα -και το λέει και ο νόμος αυτό- δυο μήνες για ν' απαντήσει. Πρακτικά -στην Ελλάδα ζούμε και ξέρουμε- κάποιες τέτοιες ημερομηνίες, ενίοτε και για λόγους αντικειμενικούς, μπορεί να τραβάνε και λίγο παραπάνω. Και αν είναι για το καλό του τελικού αποτελέσματος, είναι κατανοητό.

Εάν όμως είναι απλή καθυστέρηση αντίδρασης, η κατεύθυνση της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, θα είναι κάθετη προς τις Διαχειριστικές Αρχές. Εάν ο φορέας που έχει την ευθύνη να σου φέρει την πρόταση, δεν ανταποκρίνεται, θα προχωράς παρακάτω. Το Πρόγραμμα έχει χρόνους, που πρέπει να τηρήσει και αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό.

Μεταξύ των άλλων, στον νέο Κανονισμό μιλάμε για τρεις περιόδους σε κάθε χρόνο, που θα έρχεται η Διαχειριστική στην Επιτροπή Παρακολούθησης, είτε εν σώματι είτε με γραπτή διαδικασία, και θα ενημερώνει για το ποιες προσκλήσεις πρόκειται να βγουν.

Αυτή η μνεία του Κανονισμού δεν είναι τυχαία. Είναι για να προετοιμάζονται κατάλληλα οι δικαιούχοι, να φέρνουν τις προτάσεις. Άρα πρέπει η Διαχειριστική Αρχή να προγραμματίζει έγκαιρα το τι θα κάνει. Χωρίς λοιπόν τους φορείς, αυτό δε θα μπορεί να γίνει.

Καλώ λοιπόν και τις Επιτελικές και τις Διαχειριστικές, αυτό το κομμάτι των κατευθύνσεων να το τηρήσουν ευλαβικά, γιατί διαφορετικά, από τέτοιου τύπου καθυστερήσεις, καλές ιδέες μπορεί ν' αποδειχθούν εμπόδιο στην πράξη.

Να δώσω τώρα τον λόγο, μια που έχω και αυτόν τον ρόλο, να συντονίσω το δικό μου κομμάτι, στην κα Μανωλοπούλου, η οποία είναι από την Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης της Εθνικής Αρχής Συντονισμού να μας κάνει μια παρουσίαση για μια σειρά από θέματα- να μην τα πω εγώ τώρα και κουράσω- όπως αναφέρονται και στο Πρόγραμμα.

Αναγκαίοι Όροι

Κ. ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ κ. Γενικέ. Ευχαριστώ τον Ειδικό για την πρόσκληση προς την Υπηρεσία μου.

Θα κάνω μια συνοπτική παρουσίαση σε τρία ειδικά θέματα που αφορούν στην προγραμματική περίοδο 2021-2027. Θα ξεκινήσω από τους Αναγκαίους Πρόσφορους Όρους.

Οι Αναγκαίοι Πρόσφοροι Όροι, όπως ξέρετε απορρέουν σαν υποχρέωση. Η εκπλήρωσή τους απορρέει ως υποχρέωση από τον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων όπου στο άρθρο 15 γίνεται μια συγκεκριμένη αναφορά, ότι για κάθε Ειδικό Στόχο του Προγράμματος, ορίζονται αναγκαίοι όροι και καθορίζεται το πλαίσιο και οι προϋποθέσεις εφαρμογής του.

Άρα οι Αναγκαίοι Όροι έρχονται να ορίσουν προϋποθέσεις και κριτήρια που θα πρέπει να εκπληρώνονται, προκειμένου να μπορούν να υλοποιηθούν δράσεις ενός Προγράμματος. Οι Αναγκαίοι Όροι είναι 16 θεματικοί και 4 οριζόντιοι. Από

αυτούς, οι θεματικοί καταλαβαίνουμε ότι συνδέονται με κάποιον συγκεκριμένο τομέα και ότι οι οριζόντιοι διαχέουν οριζόντια όλα τα Προγράμματα.

Η διαφορά σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, είναι ότι πλέον εξετάζεται η τήρησή τους καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου. Αυτονόητα οι Θεματικοί Αναγκαίοι Όροι συνδέονται με τους Ειδικούς Στόχους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου + και του Ταμείου Συνοχής, με συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Αυτό που πρέπει να μας μείνει από αυτήν την παρουσίαση σε ό,τι αφορά την υποχρέωση εκπλήρωσης των αναγκαίων όρων, είναι ότι η μη εκπλήρωσή τους δημιουργεί πρόβλημα στο τελικό στάδιο της υλοποίησης των Προγραμμάτων. Και το τελικό στάδιο, μιας και όλη η ζωή χρήματα είναι τελικά, είναι η εισροή των ευρωπαϊκών πόρων για τα αιτήματα πληρωμής που υποβάλλονται από τη χώρα μας.

Άρα, μπορούν να υλοποιούνται δράσεις, να υποβάλλονται αιτήματα πληρωμής, αλλά δε θα γίνεται η εκταμίευση των πόρων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς τη χώρα. Οπότε όπως καταλαβαίνουμε, η εκπλήρωσή τους είναι εξαιρετικά σημαντική για την ομαλή εισροή των πόρων στη χώρα.

Οι Αναγκαίοι Όροι, ή εκπληρώνονται ή δεν εκπληρώνονται, δεν υπάρχει μερική εκπλήρωση, οπότε είναι «ναι» ή «όχι». Και η ενεργοποίηση των Προγραμμάτων, μπορεί να πραγματοποιηθεί με την προϋπόθεση ότι τεκμαίρεται η συνάφεια των δράσεων με την αντίστοιχη στρατηγική.

Αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι για την εκπλήρωση των αναγκαίων όρων πρέπει να γίνει σειρά ενεργειών προπαρασκευαστικών και σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια εκπλήρωσης των επιμέρους κριτηρίων. Άρα απαιτείται μια μακροχρόνια διαδικασία, και απαιτείται μέχρι να εκπληρωθούν όλοι. Η Υπηρεσία από την οποία προέρχομαι εξέδωσε μια σειρά από έγγραφα. Πολύ πρόσφατο είναι και μέρος του φακέλου της Επιτροπής, είναι το τρίτο καθοδηγητικό σημείωμα για τους αναγκαίους όρους.

Σε ό,τι αφορά την κατάσταση για το στάδιο εκπλήρωσης των Αναγκαίων Όρων, από τους θεματικούς έχουν εκπληρωθεί 11 Αναγκαίοι Όροι, 3 οριζόντιοι και 8 θεματικοί, είναι με θετική αξιολόγηση από τη χώρα 7, ένας, ο 4^{ος} είναι οριζόντιος και 6 θεματικοί, ενώ 2 θεματικοί όροι, αυτοί του επικαιροποιημένου σχεδιασμού για τη διαχείριση των αποβλήτων και το στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας έχουν μεν παρουσιάσει πρόοδο, απομένουν όμως

αρκετές ενέργειες για την εκπλήρωση στο σύνολό της. Ανέφερα και προηγουμένως ότι τα Προγράμματα μπορούν να εξειδικεύουν και να εκδίδουν προσκλήσεις και να προχωρούν σε εντάξεις, με τις προϋποθέσεις που είπαμε ακόμα κι αν δεν είναι εκπληρωμένος ο αναγκαίος όρος που συνδέεται με τον Ειδικό Στόχο, με την προϋπόθεση ότι είπαμε ότι θα πρέπει να συνάδουν με τις αντίστοιχες στρατηγικές και τα έγγραφα Προγραμματισμού που έχουν καθοριστεί με στόχο την πλήρωση του εν λόγω Πρόσφορου Όρου.

Αυτό που πρέπει να μας μείνει, είναι αυτό που ανέφερα και στην αρχή, ότι η παρακολούθηση των αναγκαίων όρων και η διαρκής αξιολόγησή τους, είναι μια καινοτομία που εισάγεται την προγραμματική περίοδο 2021-2027. Από τις Υπηρεσίες μας δεν έχει αποσαφηνιστεί ακριβώς ο τρόπος παρακολούθησης της τήρησης των αναγκαίων όρων. Όμως από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή περιμένουμε ένα έγγραφο εργασίας το οποίο θα καθορίζει και το πλαίσιο παρακολούθησης και εκπλήρωσης της τήρησης των αναγκαίων όρων.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του κάθε Προγράμματος, έχει έναν ενεργό ρόλο σε ό,τι αφορά την εκπλήρωση των Αναγκαίων Όρων, γιατί θα εξετάζει την εκπλήρωσή τους. Και ειδικότερα με τους δυο οριζόντιους Αναγκαίους Όρους, αυτό της εφαρμογής του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και της εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ΑμεΑ θα πρέπει τα κράτη μέλη να έχουν θεσπίσει ρυθμίσεις για την ενημέρωση της Επιτροπής Παρακολούθησης σχετικά με το αν υπάρχουν καταγγελίες για συγχρηματοδοτούμενες πράξεις, αν έχουν διερευνηθεί, τ' αποτελέσματα της διερεύνησής τους και ποιες είναι οι διορθωτικές ενέργειες που ανέλαβε το κράτος μέλος, στο πλαίσιο του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, σε συνέχεια των οριστικών αποτελεσμάτων εξέτασης της υπόθεσης. Αυτό είναι για το πρώτο θέμα.

Αξιολόγηση και σχέδια αξιολόγησης

Η δεύτερη παρουσίασή μου σχετίζεται με την αξιολόγηση και τα σχέδια αξιολόγησης κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027. Η αξιολόγηση προκύπτει ως υποχρέωση και γι' αυτήν την προγραμματική περίοδο από τον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων. Διαφοροποιείται σε σχέση με την προγραμματική περίοδο 2014-2020 κατ' αρχάς γιατί δεν απαιτήθηκε για την έγκριση κανενός Προγράμματος εκ των προτέρων αξιολόγηση. Εξαιρέση αποτελούν τα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Κατά δεύτερον, θα πρέπει η ενδιάμεση αναθεώρηση του Προγράμματος να συνοδεύεται από μια αξιολόγηση η οποία θα έχει διενεργηθεί σε προηγούμενο χρόνο. Και το κράτος μέλος έχει υποχρέωση να εκπονήσει και μια αξιολόγηση επιπτώσεων μετά τη λήξη της προγραμματικής περιόδου, η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί ως τις 30 Ιουνίου του 2029. Κάθε Διαχειριστική Αρχή προφανώς θα εκπονήσει μια τέτοια αξιολόγηση επιπτώσεων, προκειμένου ν' αποτυπωθεί ο αντίκτυπος του Προγράμματος.

Μια επιπλέον διαφορά σε σχέση με την προγραμματική περίοδο που τελειώνει, είναι ότι δεν προβλέπεται η υποβολή σύνθεσης των αξιολογήσεων, οι οποίες θα εκπονηθούν κατά τη διάρκεια του 2021-2027. Από πλευράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπονούνται δυο αξιολογήσεις, σε επίπεδο όμως κάθε Ταμείου, προκειμένου να εξεταστεί ανάλογα με το χρόνο, είτε στο ενδιάμεσο στάδιο είτε στο πλαίσιο αναδρομικής αξιολόγησης, η αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάφεια και συνοχή του κάθε Ταμείου και της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας. Για την ενδιάμεση αξιολόγηση η καταληκτική ημερομηνία είναι 31/3/2024, για δε την αναδρομική αξιολόγηση, 30/12/2031.

Τα σχέδια αξιολόγησης υποβάλλονται στην Επιτροπή Παρακολούθησης και το πρώτο σχέδιο αξιολόγησης θα πρέπει να υποβληθεί στην Επιτροπή Παρακολούθησης ένα χρόνο το αργότερο από την έγκριση του Προγράμματος. Η Επιτροπή Παρακολούθησης, αφού εξετάσει την πρόοδο που έχει σημειωθεί στη διεξαγωγή των αξιολογήσεων, εγκρίνει το σχέδιο αξιολόγησης και κάθε τροποποίησή του. Προφανώς για την εκπόνηση της αξιολόγησης έχουν αναληφθεί μια σειρά από δράσεις και διαδικασίες.

Θα κλείσω αυτή την παρουσίαση αφού πω ότι το κάθε κράτος μέλος, ή η Διαχειριστική Αρχή διασφαλίζει ότι υπάρχουν οι αναγκαίες διαδικασίες για την παραγωγή και συλλογή των δεδομένων που είναι απαραίτητα για τις αξιολογήσεις.

Οι παρουσιάσεις θα είναι στη διάθεση των μελών της Επιτροπής, οπότε μπορούν ν' αναζητήσουν αναλυτικότερες πληροφορίες.

Υποστήριξη δικαιούχων

Η τελευταία παρουσίαση είναι για την ενίσχυση της ικανότητας των δικαιούχων από το Πρόγραμμα της Τεχνικής Βοήθειας. Όλοι στην ύπαρξή μας, στο σύστημα του ΕΣΠΑ, έχουμε πει πολλές φορές ότι κάποιος δικαιούχος δεν μπορεί να

υλοποιήσει. Το ξέρουμε όλοι, το ζούμε σε πολλές περιπτώσεις, ειδικά οι Διαχειριστικές Αρχές.

Την προγραμματική περίοδο λοιπόν 2021-2027 έχει αναληφθεί η συγκεκριμένη πρωτοβουλία και συνολικό ποσό 100 εκατομμυρίων ευρώ θα διατεθεί για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των δικαιούχων μέσω υλοποίησης δράσεων, μέσω χρηματοδότησης που δε συνδέεται με δαπάνες σε συγκεκριμένους Τομείς Προτεραιότητας που έχουν καθοριστεί.

Να πω ότι τα 100 εκατομμύρια ευρώ κατανέμονται 86-14 Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+. Κατ' αναλογία οι Τομείς Προτεραιότητας που θα στηριχθούν είναι τα στερεά απόβλητα, τα λύματα, η έρευνα και η καινοτομία, η ενέργεια, η αστική κινητικότητα και περιλαμβάνεται και η ηλεκτροκίνηση, οι ΟΧΕ, για το ΕΤΠΑ, ενώ για το ΕΚΤ κυρίως είναι οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, η απασχόληση των νέων, η κοινωνική ένταξη, η κοινωνική καινοτομία και η κοινωνική οικονομία.

Οι στόχοι όλης αυτής της διαδικασίας είναι μια ολιστική προσέγγιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι δικαιούχοι και στοχεύει στη διασφάλιση της απαιτούμενης τεχνογνωσίας και της υποστήριξης στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων, στην έγκαιρη και έγκυρη ωρίμανση των έργων με την ταυτόχρονη τήρηση του θεσμικού πλαισίου και του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, στην επίσπευση των διαδικασιών για την προκήρυξη, την ανάθεση και την επίβλεψη των έργων και προφανώς στην έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των πληροφοριακών συστημάτων, δηλαδή από τη στιγμή του σχεδιασμού μέχρι και τη στιγμή της αποτύπωσης στα πληροφοριακά συστήματα. Στις βασικές ομάδες εργασιών, αναφέρομαι σ' ένα ευνοϊκότερο θεσμικό πλαίσιο, στον στρατηγικό σχεδιασμό και στον συντονισμό, στην οργάνωση και στο ανθρώπινο δυναμικό. Στο κομμάτι του ευνοϊκότερου θεσμικού πλαισίου μιλάμε για εξειδίκευση των διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου και συνεχή ενημέρωση για τις διαδικασίες του, ανά κατηγορία δικαιούχου. Στην ομάδα εργασιών για τον στρατηγικό σχεδιασμό μιλάμε για στοχευμένη υποστήριξη για την εφαρμογή των οδηγιών και για στοχευμένη υποστήριξη μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων αλλά όχι μόνο, σε τομείς όπως η ενεργειακή μετάβαση, τ' απορρίμματα και η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη. Στο κομμάτι της οργάνωσης μιλάμε για υποστήριξη και εφαρμογή δημοσίων συμβάσεων, ΟΧΕ, ΥΓΟΣ, στερεά απορρίμματα και σχεδιασμό και υλοποίηση των δράσεων ΕΚΤ. Στο ανθρώπινο δυναμικό μιλάμε για καταρτίσεις στελεχών, δικαιούχων αλλά και αιρετών,

διάθεση εξειδικευμένου προσωπικού σε αδύναμους δικαιούχους και έκδοση εξειδικευμένων οδηγιών σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων σε Τομείς Προτεραιότητας. Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

I. ΦΙΡΜΠΑΣ: Ευχαριστούμε.

P. RAQUET: Θα ήθελα ν' ακούσω για το SF. Αυτό που θα ήθελα να πω όμως μετά τις παρουσιάσεις της Συντονιστικής Αρχής, είναι για όλους τους αναγκαίους και πρόσφορους όρους, θα ήθελα να πληροφορήσω την Επιτροπή ότι κατόπιν υποβολής όλων των αρμοδίων εγγράφων από την Επιτροπή, έχουμε ολοκληρώσει τον έλεγχο. Επισήμως είμαστε θετικοί, οπότε θέλουμε και τις τυπικές διαδικασίες να ολοκληρώσουμε τις επόμενες μέρες, οπότε να κλείσει αισίως αυτό το κεφάλαιο.

I. ΦΙΡΜΠΑΣ: Πρακτικά αυτό τι σημαίνει; Ότι και ο 4^{ος} οριζόντιος όρος, γιατί είχατε δει τρεις, και ο 4^{ος}, πολύ σύντομα θα εκπληρωθεί. Οπότε σημαίνει ότι σε ό,τι αφορά τους οριζόντιους δεν υπάρχει κανένα εμπόδιο. Από κει και πέρα λοιπόν τα Προγράμματα που συνδέονται με άλλους εκπληρωμένους όρους, μπορούν ακόμα και να δηλώσουν δαπάνες και να έχουμε ως χώρα εισροές. Οπότε αυτό είναι πάρα πολύ θετικό. Θα δώσω τώρα το λόγο στον Γιάννη Φουγιαξή από την ΕΥΣΕΚΤ.

Το ΕΚΤ στην ΠΠ 2021-2027

Γ. ΦΟΥΓΙΑΞΗΣ: Καλησπέρα κι από μένα. Κατ' αρχάς θα ήθελα να μεταφέρω εκ μέρους της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στους συναδέλφους της Διαχειριστικής Αρχής και στα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, τις ευχές μας για την όσο το δυνατό μεγαλύτερη επιτυχία στο νέο εγχείρημα το οποίο αναλαμβάνει το Πρόγραμμα της Ανταγωνιστικότητας και να συνεχίσει να είναι το ίδιο ουσιαστικό και αποτελεσματικό όπως ήταν και στην προηγούμενη περίοδο.

Η δική μου παρουσίαση αφορά μια μικρή παρουσίαση για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, έτσι όπως έχει διαμορφωθεί στη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027. Σύμφωνα με το νέο Κανονισμό του Ταμείου, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ έρχεται να ικανοποιήσει και ν' αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις και στους στόχους που θέτει ο Στόχος Πολιτικής 4 που αφορά μια πιο κοινωνική Ευρώπη χωρίς αποκλεισμούς και ανταποκρινόμενο στην προσπάθεια που θα καταβληθεί για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Πυλώνα των Κοινωνικών Δικαιωμάτων.

Μια πρώτη αλλαγή που διαπιστώνει κανείς σε σχέση με την τρέχουσα περίοδο του 2014-2020, είναι ότι πλέον επέρχεται μια συγχώνευση των Ταμείων και υπό την ομπρέλα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, πλέον, φιλοξενούνται τόσο η πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων, το Ταμείο Ευρωπαϊκής Επισιτιστικής Βοήθειας για τους Απόρους (ΤΕΕΒΑ) όπως επίσης το Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία.

Όπως είναι γνωστό, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο έχει σα βασική του προτεραιότητα να εξυπηρετήσει στόχους και ανάγκες που έχουν να κάνουν με την ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού και κεφαλαίου. Έχει τους γνωστούς παραδοσιακούς κλασικούς τομείς πάνω στους οποίους παρεμβαίνει, με αιχμή του δόρατος την απασχόληση, όλον τον πληθυσμό που έχει να κάνει μ' αυτό.

Εδώ θα συναντήσουμε μια σειρά από δράσεις και πρωτοβουλίες που αφορούν την ενίσχυση της απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας, τόσο ως προς το γενικό πληθυσμό όσο και ως προς τον πληθυσμό που φέρει ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τα οποία τους χαρακτηρίζουν ως ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Ένα δεύτερο πεδίο επίσης στο οποίο το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο έχει μακρόχρονη παράδοση, είναι η παρέμβαση την οποία κάνει όσον αφορά την εκπαίδευση και τη Δια Βίου Μάθηση όπου κι εδώ θα συναντήσουμε δράσεις που αφορούν τόσο την προσχολική εκπαίδευση όσο και την κλασική, την τυπική εκπαίδευση, το κομμάτι της επαγγελματικής κατάρτισης και της μαθητείας και γενικότερα όλες τις δράσεις που αφορούν τη Δια Βίου Μάθηση.

Ένα άλλο επίσης πάρα πολύ σημαντικό πεδίο παρέμβασης του Ταμείου παραμένει εκείνο της κοινωνικής ένταξης όπου εδώ, θα έχουμε την ανάληψη μιας σειράς δράσεων και πρωτοβουλιών που έχουν να κάνουν με την υποστήριξη των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, μια πολύ ευρεία γκάμα πληθυσμιακών ομάδων, ενώ όπως είπαμε και πριν, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο θα φιλοξενήσει το Ταμείο Επισιτιστικής Βοήθειας, ένα Πρόγραμμα το οποίο έχει πάρα πολύ σημαντικό κοινωνικό αποτύπωμα. Τα προηγούμενα χρόνια, έχει επιδείξει πολύ σημαντικά αποτελέσματα και έχει και υψηλή αναγνωρισιμότητα και θεωρούμε ότι με την πρόσδεσή του πλέον στο άρμα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου θα γίνει ακόμα καλύτερο και ακόμα πιο αποτελεσματικό.

Και ο τομέας της Υγείας, ο οποίος -και στο διάστημα το οποίο προηγήθηκε τα τελευταία χρόνια με την πανδημία και όλα αυτά τα οποία έχουμε ζήσει- είναι ένας τομέας επίσης νευραλγικός και στον οποίο θα κινηθεί το Ταμείο με τις προσπάθειές του για καλύτερα αποτελέσματα.

Οι βασικές πολιτικές που εξυπηρετεί είναι η γέφυρα προς την απασχόληση, την ενίσχυση των εγγυήσεων για τη νεολαία, μια πρωτοβουλία η οποία έτρεξε στο 2014-2020 και η οποία θα συνεχίσει με ακόμα πιο συστηματικό τρόπο να υλοποιείται και την περίοδο η οποία ξεκίνησε.

Έχουμε το Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο Δεξιοτήτων (New Skills Agenda), το οποίο έχει να κάνει με ζητήματα Δια Βίου Μάθησης, με ζητήματα επαγγελματικής κατάρτισης και με το πώς οι άνθρωποι, οι εργαζόμενοι μπορούν να προσαρμόζονται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους στις απαιτήσεις που θέτει η αγορά εργασίας και η απασχόληση.

Μια νέα πολιτική την οποία εισάγει το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ έχει να κάνει με την εγγύηση για το παιδί και ουσιαστικά θα λέγαμε ότι με την προσθήκη της συγκεκριμένης πολιτικής πλέον αγκαλιάζει όλον τον κύκλο της ανθρώπινης ζωής, ξεκινώντας από τα άτομα όταν είναι σε πολύ μικρή ηλικία, το πέρασμά τους στις ηλικίες της εκπαίδευσης και ούτω καθ' εξής και μετά την προσπάθεια που καταβάλλουν για να ενταχθούν στον ενήλικο κόσμο της αγοράς εργασίας και της απασχόλησης.

Οριζόντιες προτεραιότητες: Εδώ δεν αλλάζουν πάρα πολλά πράγματα, θα δείξουμε την ίδια επιμονή και συστηματική προσπάθεια. Ο Κανονισμός προβλέπει 13 Ειδικούς Στόχους που είναι και αυτοί στα πεδία τα οποία αναφέραμε πριν, κάποιιοι για την Απασχόληση, κάποιιοι για την Εκπαίδευση και τη Δια Βίου Μάθηση, κάποιιοι άλλοι για την Κοινωνική Ένταξη και υπάρχει και ο Ειδικός Στόχος της Αντιμετώπισης της Υλικής Στέρησης.

Στο κομμάτι της θεματικής συγκέντρωσης, δουλέψαμε το προηγούμενο διάστημα για να ικανοποιήσουμε τις απαιτήσεις του Κανονισμού. Η Ελλάδα παρουσίασε Προγράμματα τα οποία εγκρίθηκαν και τα οποία καλύπτουν και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις που είχαν θέσει για τη θεματική συγκέντρωση, για το πεδίο της κοινωνικής ένταξης. Καλύπτουμε τις ανάγκες μ' ένα ποσοστό προϋπολογισμού στο 28% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Για την εγγύηση για τα παιδιά, οι δράσεις οι οποίες προβλέπονται καλύπτουν ένα ποσοστό γύρω στο 8% του συνολικού προϋπολογισμού του Κοινωνικού Ταμείου και αντίστοιχα για την απασχόληση των Νέων έχουμε ένα ποσοστό γύρω στο 14% με 15%.

Για την Ελλάδα, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, όσον αφορά την ενωσιακή συνεισφορά, είναι περίπου 5 δισεκατομμύρια ευρώ και κατανέμεται στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα της χώρας. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κι εμείς ευχαριστούμε. Ολοκληρώσαμε τις παρουσιάσεις και στα ειδικά και στα γενικότερα ζητήματα.

Συνοψίζοντας, διαπιστώνουμε ότι εγκρίθηκε ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων.

Οι ομιλητές, ξεκινώντας από τους Γενικούς Γραμματείς των Υπουργείων, αναφέρθηκαν στις Προτεραιότητες των Τομέων ευθύνης τους σε σχέση με το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027». Τόνισαν τις δράσεις τις οποίες θα υλοποιήσουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της κάθε Γραμματείας. Τονίστηκε η ανάγκη ν' αποφευχθούν επικαλύψεις με συναφείς δράσεις οι οποίες υλοποιούνται μέσω άλλων χρηματοδοτικών μέσων και να υπάρξουν συνέργειες, ενώ επίσης τονίστηκε η ανάγκη ειδικότερα επανεξέτασης συγκεκριμένων ζητημάτων όπως του πλαισίου των κρατικών ενισχύσεων στα Προγράμματα Κατάρτισης των Εργαζομένων.

Παράλληλα καταγράφηκαν οι προτάσεις μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης, της ΕΣΑμεΑ, πέραν των Υπουργείων, της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, του ΣΕΠΕ, της Αναπτυξιακής Τράπεζας, όπως επίσης και των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε για την εξειδίκευση, τον προγραμματισμό προσκλήσεων, την ex ante αξιολόγηση των χρηματοδοτικών μέσων και ζητήματα πληροφόρησης και δημοσιότητας.

Συνεπώς, καλούμε τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης να εξουσιοδοτήσουν τη Διαχειριστική Υπηρεσία και τον Ειδικό Γραμματέα για την έκδοση των αποφάσεων της 1^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027» τα οποία θα σας αποσταλούν και θ' αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της Διαχειριστικής Αρχής. Παρακαλώ για τη σύμφωνη γνώμη σας.

ΜΕΛΗ: Εγκρίνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Εγκρίνεται. Σας ευχαριστώ. Ευχαριστούμε όλους για την παρουσία σας στην 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης, είναι πολύ σημαντικό να ξεκινήσουμε με αγαστή συνεργασία και με αρμονία μια δύσκολη προσπάθεια, ιδιαίτερα δύσκολη για τη Διαχειριστική Αρχή που τους επόμενους 15 μήνες θα έχει να διαχειριστεί ένα επαχθές φορτίο, να ολοκληρώσει το πρόγραμμα της περιόδου 2014-2020, το ΕΠΑνΕΚ, και να ξεκινήσουμε πάρα πολύ γρήγορα την υλοποίηση του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητας 2021-2027».

Να ευχηθώ δύναμη στην υπηρεσία και να ευχαριστήσω όλους τους συμμετέχοντες, όχι μόνο για τη συμμετοχή τους, αλλά για την ενεργητική παρουσία τους μέχρι τώρα σε όλες τις διαδικασίες που ακολουθήσαμε και ιδίως στο σχεδιασμό του Προγράμματος. Σας ευχαριστούμε.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ